

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΑΓΙΩΤΑΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2010

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ
ΤΗΣ Δ.Μ. ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ
Κ.Κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ Β'
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ
ΠΡΟΣ ΕΓΚΡΙΣΗ
ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ἡ ὀλοκλήρωση ἑνός μεγαλεπήβολου ἔργου εἶναι φυσικό νά προκαλεῖ ἱκανοποίηση σ' ἐκεῖνον, πού εἶχε τήν πρωτοβουλία γι' αὐτό. Πολύ περισσότερο, ἂν τό ἔργο αὐτό ἦταν ἐπιθυμία μιᾶς ὀλόκληρης ζωῆς καί πιεστική ἀναγκαιότητα τῶν καιρῶν, εἶναι δικαιολογημένο νά προκαλεῖ αἰσθήματα μέγιστης εὐφροσύνης καί μία μυστική ἀγαλλίαση. Καί ὅταν, μέ τό ἔργο αὐτό, δέν ρυθμίζεται ἀπλῶς ἡ καθημερινότητα, ἀλλά θεραπεύονται πληγές αἰώνων καί ἀποκαθίσταται τάξις ἀρχαιοπαράδοτη, ἡ ἱκανοποίηση παύει νά εἶναι προσωπική. Γίνεται καθολική, διαχέεται σ' ὅλη τήν κοινω- νία.

Ἔτσι νιώθω κι ἐγώ κατά τήν, ὄντως, ἱστορική γιά τήν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου σημερινή ἡμέρα. Ἐγκρίνεται, σήμερα, καί τίθεται σέ ἐφαρμογή ὁ νέος Καταστατικός Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας μας καί κατοχυρώνεται κατα- στατικά ἡ ἐπαναφορά τῆς Ἐκκλησίας μας στήν προτέρα της αἴγλη, μέ τήν ἀπόκτηση πλήρους Ἱερᾶς Συνόδου. Μιά ἐκκρεμότητα ὀκτώ αἰώνων τελει- ὶνει σήμερα. Κι εἶμαι σίγουρος ὅτι πολλοί τῶν προκατόχων μας «ἐπεθύ- μησαν ἰδεῖν τήν ἡμέραν ταύτην καί οὐκ εἶδον».

Ὅ,τι ἡ κακεντρέχεια καί ἡ ἐχθρότης τῶν Λατίνων ἐπέβαλαν τότε καί ὅσα οἱ συστροφές καί οἱ ἰδιοτροπίες τῆς Ἱστορίας καί οἱ περιπέτειες τοῦ τόπου καί τοῦ λαοῦ συντήρησαν ἔκτοτε, «πέρας εἰλήφασιν» σήμερα. «Δόξα τῷ Θεῷ τῷ οὕτως εὐδοκήσαντι».

Δέν ἀμφιβάλλω ὅτι συναγάλλονται σήμερον οἱ χοροί τῶν προκατόχων μας, οἱ ὁποῖοι τήν ἀνάγκην φιλοτιμίαν ποιούμενοι, ἄλλοι «στεναγμοῖς ἀλαλήτοις» καί ἄλλοι «ἐν διωγμῷ καί μαρτυρίῳ» συντήρησαν τήν Ὁρθό- δοξη πίστη στόν ἑλληνικό πληθυσμό τῆς νήσου καί διατήρησαν ἐν ζωῇ,

ἔστω καί «κατάστικτον τοῖς μάλωψι», τήν Αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία μας.

Ἀποτιούμε σήμερα φόρο τιμῆς σ' αὐτούς καί ὑποκλινόμαστε στούς ἀγῶνες καί στίς θυσίες τους. Τιμοῦμε καί τίς θυσίες ὀλόκληρου τοῦ λαοῦ μας σ' ὅλους αὐτούς τούς ἀσέληνους αἰῶνες τῆς δουλείας. Στούς ἀγῶνες καί στίς θυσίες τους ὀφείλουμε τόσο τό ἐθνικῶς, ὅσο καί τό χριστιανικῶς, ζῆν.

Πέραν ἀπό τήν πιά πάνω θεμελιώδη ρύθμιση, ὁ νέος Καταστατικός Χάρτης θά ρυθμίζει τήν, κατά τό δυνατόν, ἀπρόσκοπτη πορεία τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας στόν κόσμον τοῦτο. Θά ρυθμίζει τίς σχέσεις συναλλαγίας πρὸς τό κράτος, τίς σχέσεις διακονίας πρὸς τό ποίμνιό της καί τίς ἀδελφικές, ἰσότητες, σχέσεις, πρὸς τίς ἄλλες Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες.

Ἡ Ἐκκλησία, ἀσφαλῶς, κυβερνᾶται ἀπό τήν Ἁγία Γραφή, τά ἐπ' αὐτῆς ἐρειδόμενα δόγματα, καθῶς καί τούς Ἱεροῦς Κανόνες τῶν Τοπικῶν καί Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Ἐκάστη τοπική Ἐκκλησία, ὅμως, ζῶσα καί πολιτευομένη εἰς τόν κόσμον τοῦτον καί ἐξαρτωμένη ἀπό τοπικές καί χρονικές ἰδιαιτερότητες, πού εἶναι μεταβλητές, ἔχει ἀνάγκη καί Καταστατικοῦ Χάρτη, ὁ ὁποῖος νά ρυθμίζει τά τῆς λειτουργίας της.

Μετά τή μεγάλη κρίση τοῦ 1900 - 1910, λόγω τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος, καταρτίστηκε καί ἐφαρμόστηκε ὁ Καταστατικός Χάρτης τοῦ 1914, ὁ ὁποῖος παρέμεινε σέ ἰσχὺ μέχρι τό 1979. Τό 1929 ἔγινε προσπάθεια τροποποίησης τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη τοῦ 1914, ἡ ἀκολουθήσασα, ὅμως, ἐξορία τῶν Μητροπολιτῶν Κιτίου καί Κυρηνείας δέν ἐπέτρεψε τήν ὑλοποίησή της. Ὁ Καταστατικός Χάρτης τοῦ 1914 ἀντικατεστάθη δι' ἄλλον, τό 1980, ὁ ὁποῖος ἐθεράπευε κάποιες ἀδυναμίες τοῦ προηγούμενου, πού εἶχαν παρατηρηθεῖ στήν πράξη, ἀλλά καί ἐλάμβανε ὑπόψη τά νέα δεδομένα, ὅπως ἦταν ἡ ἀπαλλαγὴ τῆς νήσου ἀπό τόν ἀποικιακό ζυγό καί ἡ ἐξέλιξη τῆς κοινωνίας.

Οἱ ἀδυναμίες τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη τοῦ 1980, ὅπως παρουσιάστηκαν κατά τήν εἰκοσιπεντάχρονη, περίπου, χρήση του, μέ κορύφωση τά τελευταῖα γεγονότα τῆς ἀσθένειας τοῦ τέως Ἀρχιεπισκόπου καί τῶν ἀρχιεπισκοπικῶν ἐκλογῶν, κυρίως ὅμως ἡ διαχρονική πεποίθησή μου γιά τήν ἀναγκαιότητα τῆς δημιουργίας πλήρους Συνόδου Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας γιά τήν Ἐκκλησία μας καί ἡ ἀκράδαντη πεποίθησή μου ὅτι ὁ ἱερός κληρικός, ἀνεξάρτητα ἀπό τό σέ ποιά ἐκκλησιαστική ἐπαρχία ὑπηρετεῖ, θά ἔπρεπε νά ἀμείβεται ἀξιοπρεπῶς ἀπό ἕναν Ἐνιαῖο Φορέα Μισθοδοσίας, καθῶς καί ἡ ἐπιθυμία μου γιά ἄμεση ἀντιμετώπιση καί θεραπεία μερικῶν συνεπειῶν τῆς τουρκικῆς εἰσβολῆς, μέ ὤθησαν στήν ἀνάληψη τῆς προσπάθειας σύνταξης νέου Καταστατικοῦ Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας μας,

ἀμέσως μετά τή, Θεοῦ συγκαταβάσει, ἀνάρρησή μου στόν Ἀρχιεπισκοπικό Θρόνο.

Εὐχαριστῶ θερμῶς ὅλους τούς ἀγίους ἀδελφούς, μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, γιά τό θετικό καί ἐποικοδομητικό πνεῦμα, πού ἐπέδειξαν κατά τή διάρκεια τῆς μελέτης τῶν διαφόρων ἄρθρων τοῦ Καταστατικοῦ. Ἰδιαίτερα εὐχαριστῶ τούς Πανιερωτάτους Μητροπολίτες Μόρφου καί Κωνσταντίας, καθώς καί τά ὑπόλοιπα μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς σύνταξης, τούς κ.κ. Ἀλέκο Μαρκίδη, Κωνσταντῖνο Πιτσάκη, Γεώργιο Πουλή, Θεόδωρο Γιάγκου καί Πρωτοπρεσβύτερο Χρυσόστομο Νάσση, καί τούς κ. κ. Ἰωάννη Χαριλάου, Κωνσταντῖνο Κατσαρό καί Ἀχιλλέα Αἰμιλιανίδη, γιά τό μόχθο πού κατέβαλαν.

Εἶναι ἀλήθεια ἀναντίρρητη, ὅτι δέν ὑπάρχει ἀνθρώπινο δημιούργημα, πού νά εἶναι τέλειο. Καί δέν τρέφω ψευδαισθήσεις ὅτι ὁ νέος Καταστατικός Χάρτης, πού πανηγυρικά ψηφίζουμε σήμερα, εἶναι τέλειος. Ἐκεῖνο πού μπορῶ νά διαβεβαιώσω εἶναι ὅτι καταβάλαμε κάθε προσπάθεια ὅπως αὐτός διαρκέσει μέσα στό χρόνο.

Ξέρουμε ὅτι θά διαπιστωθοῦν ἀτέλειες καί ὅτι ἡ πορεία τῆς Ἐκκλησίας μέσα στόν κόσμο τοῦτο θά καταστήσει ἀναγκαῖες κάποιες τροποποιήσεις. Γι' αὐτό καί θεσπίσαμε τή, μέ ὀρισμένη, αὐξημένη πλειοψηφία, δυνατότητα ἀλλαγῆς καί τροποποίησης ἄρθρων τοῦ Καταστατικοῦ. Ἐμεῖς προσπαθήσαμε κατά τά ἀνθρώπινα. «Τό ἔργον», ὅμως, «ἐκάστου ὁποῖόν ἐστι τό πῦρ δοκιμάσει», κατά τόν Ἀπόστολο Παῦλο. Ὁ χρόνος καί οἱ ποικίλες περιστάσεις θά δείξουν τήν ἀντοχή καί ἐπιβίωση τοῦ νέου Καταστατικοῦ μας Χάρτη.

Οἱ κυριότερες καινοτομίες τοῦ νέου Καταστατικοῦ Χάρτη, ἔναντι τῶν παλαιότερων, εἶναι:

1. Ἡ δημιουργία 13 Ἐπισκοπῶν. Ἐκτός τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς καί τῶν Μητροπόλεων Πάφου, Κιτίου, Κυρηνείας, Λεμεσοῦ καί Μόρφου, τίς ὁποῖες διελάμβανε ὁ Καταστατικός Χάρτης τοῦ 1980, καί τῆς Ἐπισκοπῆς Ἀρσινόης, γιά τήν ὁποία ἀποφάσισε, ὕστερα ἀπό δική μου εἰσήγηση, ἡ Ἱερά Σύνοδος, τό 1996, δημιουργοῦνται οἱ Μητροπόλεις Κωνσταντίας - Ἀμμοχώστου, Κύκκου καί Τηλυρίας, Ταμασοῦ καί Ὀρεινῆς καί Τριμυθοῦντος, καθώς καί οἱ Ἐπισκοπές Καρπασίας καί Ἀμαθοῦντος.

Μέ τήν εἰσαγόμενη ρύθμιση, ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου ἀποκτᾶ πλήρη Σύνοδο Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας καί ἀπαλλάσσεται ἀπό τήν ἀνάγκη προσφυγῆς σέ πλησιόχωρες Ἐκκλησίες γιά λύση ἐσωτερικῶν προβλημάτων τῆς. Ἡ ὑπαρξη 13 Ἐπισκοπῶν, τῶν ὁποίων ἡ πλήρωση προνοεῖται νά

γίνεται ἐντός τακτοῦ συντόμου χρονικοῦ διαστήματος ἀπό τῆς κενώσεώς των, καθώς καί ἡ πρόνοια γιά ὑπαρξή δύο Ἐπισκόπων, βοηθῶν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ἐγγυᾶται τήν ὑπαρξή, πλέον, πλήρους Ἱερᾶς Συνόδου (τοῦλάχιστον 15μελοῦς) γιά τήν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου.

2. Δημιουργία τοῦ θεσμοῦ τῶν ἐπαρχιούχων Ἐπισκόπων. Ἐκτός τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καί τῶν Μητροπόλεων, μέ τό νέο Καταστατικό θεσμοθετεῖται ἡ ὑπαρξή τριῶν Ἐπισκοπῶν, οἱ ὁποῖες θά ποιμαίνονται ἀπό Ἐπισκόπους, στούς ὁποίους ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καί οἱ Μητροπολίτες θά ἐκχωροῦν διοικητικά - ποιμαντικά καθήκοντα. Ἔτσι, ἐκτός τῆς Ἐπισκοπῆς Ἀρσινόης, στά ὅρια τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πάφου, τῆς ὁποίας ἡ Ἱερά Σύνοδος εἶχε ἐγκρίνει τή σύσταση τό 1996, ἰδρύεται ἡ Ἐπισκοπή Καρπασίας, στά ὅρια τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, καί ἡ Ἐπισκοπή Ἀμαθοῦντος, στά ὅρια τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ. Ἡ ὑπαρξή Ἐπισκόπων μέ διοικητικές - ποιμαντικές εὐθύνες, ὑπό τήν πνευματική καί διοικητική ἐποπτεία τῶν Μητροπολιτῶν, ἦταν ἀρχαῖος θεσμός τῆς Ἐκκλησίας, ὁ ὁποῖος ἀναβιώνει τώρα στήν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου.

3. Ἀλλαγὴ στόν τρόπο ἐκλογῆς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καί τῶν Μητροπολιτῶν. Τό θέμα τοῦτο ἀπασχόλησε ιδιαίτερα τήν Ἱερά Σύνοδο, δεδομένης τῆς ἰδιαιτερότητας τοῦ τρόπου ἐκλογῆς, πού ἀκολουθεῖτο μέχρι σήμερα στήν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου .

Πρός ἐνημέρωση τῶν πιστῶν, οἱ ὁποῖοι πιθανόν νά ἀποδίδουν διάφορες σκοπιμότητες στόν εἰσαγόμενο νέο τρόπο ἐκλογῆς, παραθέτουμε, ἐν συντομίᾳ, τά ἐπικρατοῦντα στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ὡς πρός τό θέμα αὐτό:

Στήν πρό τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων περίοδο, τό δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἐπισκόπου εἶχαν, ἀσπληρῶς ὁμιλοῦντες, οἱ Ἐπίσκοποι. Ὁ λαός ἐμαρτυροῦσε μόνο γιά τά προσόντα τοῦ ἀξίου γιά τό ἀξίωμα, ἢ ἀποδεχόταν τόν ὑπό τῶν Ἐπισκόπων ἐκλεγόμενον. Οἱ «Διαταγές τῶν Ἀποστόλων» ἀναφέρουν: «Ὄνομασθέντος (τοῦ Ἐπισκόπου) καί ἀρέσαντος, συνελθῶν ὁ λαός ἅμα τῷ πρεσβυτερίῳ καί τοῖς παροῦσιν ἐπισκόποις, ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ, συνευδοκεῖτω. Ὁ δέ πρόκριτος τῶν λοιπῶν ἐρωτάτω πρεσβυτέριον καί τόν λαόν, εἰ αὐτός ἐστιν, ὃν αἰτοῦνται εἰς ἄρχοντα, καί ἐπινευσάντων, προσεπερωτάτω εἰ μαρτυρεῖται ὑπό πάντων ἄξιος εἶναι τῆς μεγάλης ταύτης καί λαμπρᾶς ἡγεμονίας» (Βιβλ. Η', Κεφ. Δ').

Καί ὁ Κυπριανός Καρχηδόνος παραγγέλλει: «Πρός νόμιμον χειροτονίαν ἐπισκόπου λαοῦ τινος ὠρισμένου, συνελθεῖν ἐπὶ τό αὐτό τοῦς πλησιοχώρους ἐπισκόπους τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας ὅπως ἐκλέξωσι τόν Ἐπίσκοπον, παρόντος τοῦ λαοῦ, τοῦ γινώσκοντος τελείως τόν βίον ἐκάστου καί

μαρτυροῦντος περί πασῶν τῶν πράξεων αὐτοῦ» (Ἐπιστ. 68).

Κατά τὰς «Διαταγὰς τῶν Ἀποστόλων», ἡ μαρτυρία τοῦ λαοῦ ἔπρεπε νὰ εἶναι «κατ' ἀλήθειαν, ἀλλ' οὐ κατὰ πρόληψιν». Ἐπειδή, ὅμως, πολλές φορές ὁ λαός ξεπερνοῦσε τὰ ὅρια, ἀκολούθησαν οἱ Κανόνες Δ' τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καί ΙΒ' καί ΙΓ' τῆς Λαοδικείας, πού καθιέρωσαν ὅτι ἡ ἐκλογή καί ἀποκατάσταση τοῦ Ἐπισκόπου εἶναι δικαίωμα τῶν συνεπισκόπων, χωρὶς τῆ συμμετοχὴ τοῦ λαοῦ. Ἀπὸ τότε ἐπικράτησε, ὡς κανόνας, στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, οἱ Ἐπίσκοποι νὰ ἐκλέγονται ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων. Τοῦτο ἐπιβεβαίωσε καί ὁ Γ' Κανόνας τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Ἐκτός τοῦ πῶς πάνω τρόπου ἐκλογῆς καί ἀποκατάστασης Ἐπισκόπου, πού ἀποτελεῖ τὸ γενικὸ κανόνα, ὑπῆρξαν καί ἄλλοι δύο τρόποι, ὡς ἐξαιρέση τοῦ γενικοῦ κανόνα, πού ἔγιναν κατὰ καιροὺς δεκτοὶ ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία:

- α) Ὁ ὑπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ, διὰ τῆς 123ης Νεαρᾶς, θεσπισθεὶς, κατὰ τὸν ὁποῖο ἡ Σύνοδος τῶν Ἐπισκόπων ἔπρεπε νὰ ἐκλέξει ἕναν ἀπὸ τρεῖς ὑποψηφίους, τοὺς ὁποίους «οἱ κληρικοί καί οἱ πρῶτοι τῆς πόλεως» ἐψηφίζαν, «προκειμένων τῶν ἀγίων εὐαγγελίων».
- β) Ὁ ὑπὸ τοῦ Νικηφόρου Φωκᾶ εἰσαχθεὶς, κατὰ τὸν ὁποῖο τὸ δικαίωμα τῆς πρότασης, ἢ τοῦ διορισμοῦ, τοῦ Ἐπισκόπου ἀνήκει στὸν Βασιλέα, ἐνῶ ἡ Σύνοδος ἐγκρίνει, ἢ ἐπικυρώνει.

Οἱ τρεῖς πῶς πάνω τρόποι ἐπικράτησαν ἀνά τοὺς αἰῶνες στήν ἐκλογή Ἐπισκόπων. Καί στοὺς τρεῖς εἶναι κυρίαρχος ὁ ρόλος τῆς Συνόδου, ἀπὸ τὴν ὁποία πηγάζει καί ἡ ἐξουσία τοῦ Ἐπισκόπου.

Ἀπὸ τὸν 19ο αἰῶνα, ὅμως, μέ τὴν ἀνακήρυξη τῶν νέων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ἄρχισαν νὰ παρατηροῦνται παρεκκλίσεις ἀπὸ τὸν πῶς πάνω τρόπο ἐκλογῆς. Στὴν Ἐκκλησία τῆς Ρουμανίας π.χ., ἡ ἐκλογή τῶν Ἐπισκόπων γινόταν, μέχρι πρόσφατα, ἀπὸ Συνέλευση, στήν ὁποία, ἐκτός τῶν Ἐπισκόπων, λάμβαναν μέρος Βουλευτές, Γερουσιαστές καί τοπικοὶ ἄρχοντες. Ἄλλοῦ ἢ συμμετοχὴ λαϊκῶν περιορίζεται στήν ἐκλογή Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας.

Στὴν Κύπρο, τόσο ὁ Καταστατικὸς Χάρτης τοῦ 1914, ὅσο καί ὁ τοῦ 1980, διελάμβαναν τὴ συμμετοχὴ τοῦ λαοῦ στήν ἐκλογή Εἰδικῶν Ἀντιπροσώπων στήν ἀρχή, καί Γενικῶν ἀργότερα, οἱ ὁποῖοι, μαζί μέ ἀριθμὸ ὀφφικιάλων καί τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐξέλεγαν τὸν Ἐπίσκοπο (Ἀρχιεπίσκοπο ἢ Μητροπολίτες). Ὁ ρόλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου στήν περίπτωσι αὐτὴν εἶναι ὑποβαθμισμένος καί ἡ ἐκτροπὴ ἀπὸ τὰ παραδεδομένα

ἔκδηλη. Μποροῦσε νά ἐκλεγεῖ Μητροπολίτης, ἢ Ἀρχιεπίσκοπος, κάποιος, ὁ ὁποῖος νά μὴν εἶχε λάβει ἔστω καί μίαν ἐπισκοπική ψῆφο. Ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων ἄρνηση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου νά ἐπικυρώσει μίαν ἐκλογή δέν εἶναι εὐκόλη ὑπόθεση.

Ἐπιθυμοῦσα νά ὑπερβεῖ τὴν πῖο πάνω δυσκολία, πού προέρχεται ἀπὸ ἀθέτηση Ἱερῶν Κανόνων, ἀλλὰ καί ἔχουσα ὑπόψη τίς ἔριδες, πού ἀναπτύσσονται ἀνάμεσα στό λαό, καί τίς προσπάθειες, πού καταβάλλονται γιά ἐπηρεασμό τῶν ἐκλεγομένων Ἀντιπροσώπων, ἡ Ἱερά Σύνοδος στό νέο Καταστατικό Χάρτη εἰσάγει νέο τρόπο ἐκλογῆς τῶν Ἐπισκόπων: Ὁ λαός νά ψηφίζει ὁποιοδήποτε κληρικό ἔχει τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα καί ἡ Ἱερά Σύνοδος νά ἐπιλέγει ἀνάμεσα στούς τρεῖς ὑποψηφίους, πού θά πάρουν τίς περισσότερες ψήφους. Ἔτσι, καί ὁ λαός δέν θά παραγκωνίζεται, ἀλλὰ καί ἡ ἐκλογή θά γίνεται σύμφωνα μέ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες.

4. Παραχώρηση ἐνοριῶν, γιά προσωρινή διαποίμανση, στήν Ἱερά Μητρόπολη Κυρηναίας. Παρόλο πού τό 1980, ὅτε ἐψηφίσθη ὁ τότε Καταστατικός Χάρτης, ὀλόκληρη ἡ Μητροπολιτική Ἐπαρχία Κυρηναίας βρισκόταν ὑπὸ τὴν κατοχὴ τῶν Τούρκων, ἐν τούτοις δέν ἐπρονοήθη ἡ παραχώρηση ἔστω καί μιᾶς κοινότητας, ἐπὶ προσωρινῆς βάσεως, οὕτως ὥστε ὁ Μητροπολίτης Κυρηναίας νά ἔχει ναό, στόν ὁποῖο νά ἱεουργεῖ ὡς ποιμενάρχης. Στό νέο Καταστατικό Χάρτη κατοχυρώνεται, «ἄχρι καιροῦ» ἡ παραχώρηση τεσσάρων ἐνοριῶν σέ προάστια τῆς Λευκωσίας, προκειμένου ὁ Μητροπολίτης Κυρηναίας νά ἔχει Θυσιαστήριο.

5. Ἀπονομή τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Δικαιοσύνης. Μέ τό νέο Καταστατικό Χάρτη, ρυθμίζεται λεπτομερῶς ἡ ἐκδίκηση ἐκκλησιαστικῶν ἀδικημάτων, εἰς τὰ ὁποῖα δυνατόν νά ὑποπέσουν κληρικοί παντός βαθμοῦ, καθῶς καί λαϊκοί. Στόν Καταστατικό Χάρτη τοῦ 1980 δέν ὑπῆρχε τέτοια λεπτομερῆς ἀναφορά, ἡ δέ ἀπονομή τῆς δικαιοσύνης ἀφηνόταν στόν οἰκεῖο Ἐπίσκοπο, ἢ στήν Ἱερά Σύνοδο, ἡ ὁποία καί αὐτοσχεδίαζε πολλάκις, λόγω τῆς μὴ ὑπάρξεως πλαισίων, στά ὁποῖα θά ἔπρεπε νά ἐκινεῖτο. Μέ τό νέο Καταστατικό Χάρτη, δημιουργοῦνται, πέραν τῶν ὡς ἄνω, ἐπισκοπικό καί πενταμελές συνοδικό δικαστήριο, μέ σαφῆ πλαίσια ἐργασίας. Νέα διάταξη εἶναι καί ἡ δυνατότητα τοῦ κατηγορουμένου νά ἔχει συνήγορο, πρᾶγμα τό ὁποῖο ἀπαγόρευε ὁ προηγούμενος Καταστατικός Χάρτης. Μέ τό νέο Καταστατικό Χάρτη, εἰσάγεται ἐπίσης τό «ἐκκλητον» πρὸς τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο. Δηλ. «ἀρχιερεὺς πού καταδικάζεται σέ καθαίρεση, ἢ ἐκπτώση, ἢ σέ ποινὴ ἀργίας, πού συνεπάγεται ἐκπτώση, ἔχει τό δικαίωμα προσφυγῆς στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, ὅπως ὀρίζουν οἱ Ἱεροὶ Κανόνες».

6. Γάμος - Πνευματική λύση τοῦ γάμου. Στίς περί γάμου διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη παρουσιάζονται ἐπουσιώδεις διαφορές, ὡς πρός τά μέχρι τοῦδε ἰσχύσαντα.

Σχετικά μέ τήν πνευματική λύση τοῦ γάμου, δυστυχῶς, παρά τήν εἰλικρινή ἐπιθυμία καί τίς προσπάθειές μας, δέν εἰσακουστήκαμε καί δέν μπορέσαμε νά πετύχουμε τήν ἐφαρμογή τοῦ νόμου, πού ἡ ἴδια ἡ Πολιτεία θέσπισε, τροποποιώντας μάλιστα τό Σύνταγμα, ὥστε νά μήν ταλαιπωροῦνται οἱ πιστοί καί νά ὑπάρχει ἐνιαία διαδικασία ἔκδοσης διαζυγίου.

Εἶναι αὐτονόητη ὑποχρέωσή μας νά μήν ἐκχωρήσουμε στήν Πολιτεία τό δικαίωμα λύσης τοῦ γάμου, καθ' ὅτι πρόκειται γιά Μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας, καί ὡς τέτοιο ἀντιμετωπίζεται ἀπό μᾶς. Γι' αὐτό καί ρυθμίζουμε μέ συγκεκριμένες διατάξεις τή χορήγηση τῆς πνευματικῆς λύσης τοῦ γάμου.

7. Ἐνιαῖος Φορέας Μισθοδοσίας Ἐφημεριακοῦ Κλήρου. Ἐπιθυμοῦσα ἀνεκάθεν τήν οἰκονομική ἀναβάθμιση τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου, ὄχι μόνο γιά ἀνθρωπιστικούς λόγους, ἀλλά καί μέ τήν προσδοκία τῆς προσέλκυσης μορφωμένων ἀνθρώπων στίς τάξεις του. Γι' αὐτό, ἀμέσως μετά τήν ἐκλογή μου, ἔχοντας ὑπόψη τίς οἰκονομικές δυνατότητες τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, συνέστησα τόν «Ἐνιαῖο Φορέα Μισθοδοσίας τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου», προικοδοτώντας τον μέ μεγάλο ἀριθμό μετοχῶν τῆς Ἑλληνικῆς Τράπεζας. Σκοπός τοῦ Φορέα εἶναι ἡ καταβολή ἑνός ἀξιοπρεποῦς μισθοῦ σέ ὅλους τούς ἱερεῖς, ἀνεξάρτητα ἀπό τήν ἐκκλησιαστική ἐπαρχία στήν ὁποία ὑπηρετοῦν. Ἡ ἀμεσο ἀποτέλεσμα ἦταν ἡ σημαντική ἀύξηση τοῦ μισθοῦ ὅλων τῶν ἱερέων. Ὁ Ἐνιαῖος αὐτός Φορέας, στόν ὁποῖο συνεισφέρουν καί οἱ Ἱερές Μητροπόλεις, οἱ ναοί καί οἱ Σταυροπηγιακές Μονές, λαμβάνει σήμερα καί καταστατική κάλυψη.

Αὐτές εἶναι οἱ κυριότερες καινοτομίες, πού εἰσάγονται στή διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου μέ τό νέο Καταστατικό Χάρτη της. Κατεβάλαμε κάθε προσπάθεια, ὥστε νά ἀνταποκριθοῦμε στίς ἀπαιτήσεις τῶν καιρῶν, διορθώνοντας τίς ἀδυναμίες, πού παρουσιάστηκαν στήν ἐφαρμογή τοῦ προηγούμενου Καταστατικοῦ, ὥστε νά διατηρηθεῖ ὁ στενότατος σύνδεσμος τῆς διοικούσης Ἐκκλησίας καί τοῦ Λαοῦ, πού ἀνεκάθεν χαρακτηρίζε τήν Ἐκκλησία μας. Εἶναι ἀνάγκη νά διατηρηθεῖ αὐτός ὁ σύνδεσμος, ὥστε νά παραμείνει καί ἡ ἐκτίμηση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ἀνάμεσα στίς ἄλλες Ἐκκλησίες, στά ὑψηλά ἐπίπεδα πού σήμερα βρίσκονται καί νά διαφυλαχθεῖ ὁ πρωταγωνιστικός ρόλος της στίς διορθόδοξες σχέσεις.

Ἔχω τήν πεποίθηση ὅτι θέσαμε γερά τά θεμέλια γιά τήν πρόοδο τῆς

Ἐκκλησίας μας. Δέν ξεχνοῦμε, βέβαια, ὅτι κύριος σκοπός τῆς Ἐκκλησίας εἶναι νά καθοδηγήσει τούς πιστούς στή σωτηρία τῶν ψυχῶν τους. Πιστεύω ἀκράδαντα ὅτι πρὸς αὐτόν τό σκοπό κατατείνουν ὅλα τὰ ἄρθρα τοῦ νέου Καταστατικοῦ Χάρτη, τόσο ἡ αὔξηση τῶν Ἐπισκόπων, οἱ ὁποῖοι θά βρίσκονται πιό κοντά στό ποιμνίό τους, ὅσο καί ἡ ἀξιοπρεπεστέρα διαβίωση τῶν κληρικῶν καί ὅσα γενικότερα διαλαμβάνονται στίς νέες διατάξεις.

Κατά τή Γραφική ρήση «ἔτι ἔν ἡμῖν λείπει», γιά νά ἔναι ἡ προσπάθειά μας πλήρης καί ἡ ἐπίτευξη τοῦ στόχου μας ἐξασφαλισμένη. Καί αὐτό τό ἔν, χωρίς τό ὅποιο ὅλα τὰ ἄλλα μένουν ἀνενέργητα καί ἐμεῖς «ἀέρα δέρομεν», εἶναι ἡ δίκαιη ἐπίλυση τοῦ ἐθνικοῦ μας θέματος. Μιά θνησιγενής λύση, ὅπως αὐτή πού ἐπιδιώκει ἡ Τουρκία, θά ὀδηγήσει σέ ἐκτουρκισμό τῆς Κύπρου. Ἀνατριχιάζω καί μόνο πού τό λέγω, μά θά πρέπει νά συνέλθουμε καί νά γρηγοροῦμε. Νά προβάλλουμε μία καθολική ἀντίσταση. Καί ἐνωμένοι, ὡς ἕνας ἄνθρωπος, νά διεκδικήσουμε μέ συνέπεια καί ἀποφασιστικότητα τὰ δικαιώματά μας. Μιά κακή λύση θά ὀδηγήσει σέ φυγή τόν λαό μας καί οἱ ναοί μας θά ἐρημώσουν. Ποιό νόημα θά ἔχουν Καταστατικοί Χάρτες καί λεπτομερεῖς διατάξεις, ὅταν δέν θά ὑπάρχει τό ἀντικείμενο, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θά ἐφαρμόζονται; Ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία θά μείνει βέβαια στόν τόπο, κάτω ἀπό ὅποιοσδήποτε συνθήκες. Μά, ποῖο τό ὄφελος; Νά θρηνεῖ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων;

Γι' αὐτό κι ἀπό τόν ἱερό αὐτό χῶρο, ἀπ' ὅπου καί ἄλλοτε ἐστάλησαν μηνύματα ἀγώνα γιά ἐθνική ἐπιβίωση, ἀπ' ἐδῶ, ἀπ' ὅπου ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κυπριανός ὀδηγήθηκε στήν ἀγχόνη καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος στήν ἐξορία, ἀπευθύνουμε πατρική ἔκκληση γιά ἀφύπνιση καί ἀγώνα.

Ἐμεῖς ὅλοι, ποιμαίνοντες καί λαός, δέν ἔχουμε διάθεση γιά θυσία καί ἀγώνα καί παραβλέπουμε τήν οὐσία τοῦ προβλήματός μας, τότε δέν θά μπορέσουμε, ὅσο καί νά τό θέλουμε, νά διεκδικήσουμε ἀποτελεσματικά τὰ δίκαιά μας.

Καλοῦμε, λοιπόν, ὅλους σέ ἀρραγῆ ἐνότητα γύρω ἀπό κοινά ἀποδεκτούς στόχους, πού θά ἐπιτρέψουν τήν παραμονή μας στή Γῆ τῶν Πατέρων μας. Ὁ δέ Θεός τῆς Δικαιοσύνης καί τῆς Εἰρήνης, ὁ δημιουργήσας τόν ἄνθρωπο ἐλεύθερο, θά ἔλθει βοηθός καί σ' ἐμᾶς.

«Αὐτῷ ἡ δόξα καί τό κράτος εἰς τούς αἰῶνας. Ἀμήν».

Ἰερά Ἀρχιεπισκοπή Κύπρου,

13 Σεπτεμβρίου 2010.

Α'. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Ἄρθρον 1

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου

1. Ἡ Ἀγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, κεφαλὴν ἔχουσα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν καὶ μέλος οὖσα τῆς Μιᾶς Ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, εἶναι αὐτοκέφαλος, συμφώνως τῇ ἀδιασπάστῳ περὶ Αὐτῆς ἐκκλησιαστικῇ παραδόσει, ἀποτυπωθεῖση ἐν τῷ ὀγδῶ κανόνι τῆς ἐν Ἐφέσῳ Γ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, κυβερνᾶται δέ βάσει τῶν Θείων Γραφῶν, τῶν Ἱερῶν Κανόνων, τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Παραδόσεων καὶ τοῦ συνωδά τούτοις θεσπισθέντος Καταστατικοῦ Χάρτου Αὐτῆς.

2. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου συγκροτεῖται ἐκ πάντων τῶν ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ διαβιούντων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν.

Ἄρθρον 2

Ἐπαρχίαι

1. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν ἀκολουθῶν ἀρχιερατικῶν Ἐπαρχιῶν, ἀναγραφομένων κατὰ τὴν ἱεραρχικὴν τάξιν αὐτῶν, ἥτις καθορίζει καὶ τὰ πρεσβεῖα τῶν ποιμαίνοντων αὐτάς Ἀρχιερέων:

- α) Τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κύπρου, ἐχούσης τὴν ἕδραν αὐτῆς ἐν Λευκωσίᾳ.
- β) Τῆς Μητροπόλεως Πάφου, ἐχούσης τὴν ἕδραν αὐτῆς ἐν Πάφῳ.
- γ) Τῆς Μητροπόλεως Κιτίου, ἐχούσης τὴν ἕδραν αὐτῆς ἐν Λάρνακι.
- δ) Τῆς Μητροπόλεως Κυρηνείας, ἐχούσης τὴν ἕδραν αὐτῆς ἐν Κυρηνείᾳ.
- ε) Τῆς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ, ἐχούσης τὴν ἕδραν αὐτῆς ἐν Λεμεσῷ.
- ς) Τῆς Μητροπόλεως Μόρφου, ἐχούσης τὴν ἕδραν αὐτῆς ἐν Μόρφῳ.
- ζ) Τῆς Μητροπόλεως Κωνσταντίας-Ἀμμοχώστου, ἐχούσης τὴν ἕδραν αὐτῆς ἐν Ἀμμοχώστῳ.
- η) Τῆς Μητροπόλεως Κύκκου καὶ Τηλλυρίας, ἐχούσης τὴν ἕδραν αὐτῆς παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κύκκου.
- θ) Τῆς Μητροπόλεως Ταμασοῦ καὶ Ὀρεινῆς, ἐχούσης τὴν ἕδραν αὐτῆς ἐν Ἐπισκοπεῖῳ Ἐπαρχίας Λευκωσίας.
- ι) Τῆς Μητροπόλεως Τριμυθοῦντος, ἐχούσης τὴν ἕδραν αὐτῆς ἐν Ἰδαλίῳ.

- ια) Τῆς Ἐπισκοπῆς Καρπασίας, ἐχούσης τὴν ἔδραν αὐτῆς ἐν Αἰγιαλούσῃ.
- ιβ) Τῆς Ἐπισκοπῆς Ἀρσινόης, ἐχούσης τὴν ἔδραν αὐτῆς ἐν Περιστερώνῃ Χρυσοχοῦς.
- ιγ) Τῆς Ἐπισκοπῆς Ἀμαθοῦντος, ἐχούσης τὴν ἔδραν αὐτῆς ἐν Ἀγίῳ Τύχωνι.

2. Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω συγκρότησις τῶν Ἐπαρχιῶν δύναται νά τροποποιηθῆ μόνον κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, πρὸς λήψιν τῆς ὁποίας ἀπαιτεῖται ἠὺξημένη πλειονοψηφία τῶν τριῶν τετάρτων τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ συναίνεσις τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

Ἄρθρον 3

Ἱερά Σύνοδος

1. Ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐνεργοῦσα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Θείων Γραφῶν, τῶν Ἱερῶν Κανόνων, τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Παραδόσεων καὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, ἀποτελεῖ τὴν ἀνωτάτην ἀρχὴν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

2. Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν κανονικῶς ἐκλεγέντων καὶ χειροτονηθέντων καὶ ἐν ἐνεργείᾳ ὄντων Ἀρχιερέων, ἥτοι τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, τῶν Μητροπολιτῶν καὶ τῶν Ἐπισκόπων (ἐπαρχιούχων καὶ μὴ).

Ἄρθρον 4

Σύγκλησις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

1. Ἡ Ἱερά Σύνοδος συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ὅστις εἶναι καὶ ὁ κανονικὸς Πρόεδρος αὐτῆς. Κωλυομένου τούτου, συγκαλεῖται καὶ προεδρεύεται ὑπὸ τοῦ πρώτου τῆ τάξει ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, γνώμη καὶ ἐντολῆ, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἐφικτόν, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Ἐάν τοῦτο δέν εἶναι ἐφικτόν, τῇ ἐντολῇ τῆς πλειονοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἐν περιπτώσει χηρείας τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Θρόνου, ἡ σύγκλησις τῆς Συνόδου γίνεται ὑπὸ τοῦ Τοποτηρητοῦ αὐτοῦ.

2. Ἡ Ἱερά Σύνοδος συνέρχεται ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ, ἢ, ὑπάρχοντος σπουδαίου λόγου, ὅπου ἂν ὁ συγκαλῶν ὀρίσῃ, τακτικῶς μὲν τετράκις τοῦ ἔτους, κατὰ τὴν πρώτην μετὰ τὴν Διακαινήσιμον Ἑβδομάδα καὶ κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τῶν μηνῶν Φεβρουαρίου, Ἰουνίου καὶ Σεπτεμβρίου, ἐκτάκτως δέ, ὡσάκις ὁ ἔχων τὸ δικαίωμα τῆς συγκλήσεως κρίνῃ εὐλόγον, ἢ ζητηθῆ τοῦτο παρὰ τῆς πλειονοψηφίας τῶν μελῶν αὐτῆς, πρὸς ἐξέτασιν καθοριζομένου ἐν τῇ αἰτήσῃ θέματος. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύ-

την, ὁ ἔχων τὸ δικαίωμα τῆς συγκλήσεως ὑποχρεοῦται ὅπως προβῆ εἰς τὴν σύγκλησιν ἐντός δεκαπενθημέρου, ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς πρὸς τοῦτο αἰτήσεως. Εἰς περίπτωσιν ἀρνήσεως τοῦ Προέδρου νά συγκαλέσῃ τὴν Ἱεράν Σύνοδον, αὕτη συνέρχεται αὐτοδικαίως, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πρώτου τῆ τάξει ἐκ τῶν παρόντων. Ἡ πρόσκλησις διὰ τακτικὴν, ἢ ἔκτακτον, σύγκλησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀποστέλλεται πρὸς τὰ μέλη αὐτῆς, πέντε τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς συνεδρίας, προσδιοριζομένων καὶ τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

3. Ἡ ἡμερησία διάταξις τῶν συνεδριῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καταρτίζεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς. Συζήτησις θέματος ἐκτός ἡμερησίας διατάξεως εἶναι δυνατὴ, ἐφ' ὅσον παρίστανται καὶ συναινοῦν πάντα τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 5

Λειτουργία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

1. Ἡ Ἱερά Σύνοδος εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ, ὅταν εἶναι παρόντα πλείονα τοῦ ἡμίσεος τῶν μελῶν αὐτῆς, ἐν οἷς καὶ ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 παρ. 1 Πρόεδρος. Ἡ συμμετοχὴ τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τὰς ἐργασίας αὐτῆς ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν αὐτῶν. Ἀπουσία ἐπιτρέπεται μόνον λόγῳ ἀσθενείας, ἢ διὰ τὸς ἐν τῷ ἄρθρῳ 18 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου λόγους, ἢ δι' ἄλλην εὐλογον αἰτίαν.

2. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου λαμβάνονται διὰ πλειονοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν, ἐξαίρουμένων τῶν περιπτώσεων δι' ἃς, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, ἀπαιτεῖται ηὐξημένη πλειονοψηφία, ἢ ὁμοφωνία. Ἐπὶ δύο ἰσοψηφουσῶν γνώμῶν, τὸ κύρος δίδεται τῇ ψήφῳ τοῦ προεδρεύοντος, ὡς ἂν ἡ Σύνοδος συνεδριάσῃ ὡς δικαστήριον, κρατεῖ ἢ ἐπιεικεστέρα, διὰ τὸν κατηγορούμενον, γνώμη.

3. Τὰ πρακτικὰ ἐκάστης συνεδρίας τίθενται ὑπ' ὄψιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, πρὸς ἐπικύρωσιν, κατὰ τὴν ἀμέσως ἐπομένην συνεδρίαν αὐτῆς, καί, ἀφοῦ καταχωρισθοῦν ὑπὸ τοῦ Ἀρχιγραμματέως ἐν τῷ κώδικι τῶν πρακτικῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὑπογράφονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τῶν λοιπῶν μετασχόντων τῆς συνεδρίας ἐκείνης Ἀρχιερέων. Αἱ ληφθεῖσαι ἀποφάσεις καθ' ἐκάστην συνεδρίαν μονογραφοῦνται, ἐν σχεδίῳ, ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἅμα τῷ πέρατι τῆς συνεδρίας, καὶ εἶναι ἀμέσως ἐκτελεσταί, εὐθύνη τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ἀρχιγραμματέως. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου, ὅστις καὶ ἐνημερώνει σχετικῶς τὴν Ἱεράν Σύνοδον κατὰ τὴν ἐπομένην περίοδον τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

Ἄρθρον 6

Γραμματεία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

1. Ἡ Ἱερά Σύνοδος ὀρίζει τόν Ἀρχιγραμματέα αὐτῆς, μεθ' ἑνός Γραμματέως, ὅστις καί τόν ἀναπληροῖ, ἐκ τῶν κληρικῶν, οἵτινες κέκτηνται πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς.

2. Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς προΐσταται τῆς Γραμματείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐπιμελεῖται τῆς τηρήσεως τῶν πρακτικῶν τῶν συνεδριῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί τῶν ἀποφάσεων αὐτῆς καί τῆς καταχωρίσεως αὐτῶν ἐν τῷ κώδικι, ἐκδίδει, ἐπικυρούμενα παρ' αὐτοῦ, ἀντίγραφα τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί διεκπεραιοῖ τήν ἀλληλογραφίαν αὐτῆς, ἐκτελεῖ δέ καί οἰονδήποτε συναφές ἔργον ἥθελεν αὕτη ἀναθέσει αὐτῷ.

Ἄρθρον 7

Ἀρμοδιότητες τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

1. Ἡ Ἱερά Σύνοδος, κεκτημένη τό τεκμήριον τῆς ἀρμοδιότητος, διασκέπτεται καί ἀποφασίζει περί πασῶν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων, περί ὧν δέν ὑφίσταται ἄλλη τις πρόβλεψις τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου.

2. Διαφυλάττει τήν δογματικήν, κανονικήν καί λατρευτικήν τάξιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κύπρου καί διατηρεῖ τήν ἐνότητα τῆς πίστεως καί τήν ἐκκλησιαστικήν κοινωσίαν μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ρυθμίζει τὰς σχέσεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου μετὰ τῶν ἄλλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τῶν Ἑτεροδόξων Ἐκκλησιῶν καί Ὁμολογιῶν καί τῶν λοιπῶν θρησκευμάτων.

3. Ἐρμηνεύει ἀύθεντικῶς τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, συντάσσει καί ψηφίζει κανονιστικάς πράξεις, πρὸς ρύθμισιν ἐκκλησιαστικῶν θεμάτων, περί τῶν ὁποίων δέν ὑφίσταται εἰδικωτέρα πρόβλεψις ἐν τῷ Καταστατικῷ Χάρτῃ, καί ἐκδίδει πράξεις καί διατάξεις, ἀναφερομένας εἰς ζητήματα πίστεως, λατρείας, ἐκκλησιαστικῆς πειθαρχίας, ὀργανώσεως καί ἐσωτερικῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας, ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων.

4. Ἀσκεῖ τήν ἀνωτάτην δικαστικήν ἐξουσίαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κύπρου, κατὰ τὰ, εἰδικώτερον ἐν τοῖς περί τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαιοδοτικῶν ὀργάνων, ὀριζόμενα.

5. Μεριμνᾷ διὰ τήν κήρυξιν τοῦ Εὐαγγελίου καί τήν διάδοσιν τῆς πίστεως, ἐπαγρυπνεῖ ἐπὶ τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας τῶν πιστῶν καί ἀποφασίζει περί τῶν ληπτέων μέτρων, πρὸς στερέωσιν καί τελείωσιν ἐν τῇ

πίστει καί προαγωγήν καί ἀνύψωσιν τῆς κατά Χριστόν ζωῆς τοῦ πληρώματος τῆς ἐν Κύπρω Ἐκκλησίας. Μεριμνᾷ διά τήν ἐκπαίδευσιν καί κατάρτισιν τοῦ κλήρου καί τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διακονούντων καί ἐποπτεύει τήν λειτουργίαν πάσης εἰδικῆς πρὸς τοῦτο σχολῆς. Ἐπιβλέπει τήν κανονικὴν τέλεσιν τῶν μυστηρίων καί τῶν λοιπῶν ἱερῶν τελετῶν, ἐγκρίνει τὰ πρὸς χρῆσιν λειτουργικά βιβλία καί μεριμνᾷ, ὅπως ἐκάστη τάξις τοῦ κλήρου ἐπιτελῇ δεόντως τὰ ἑαυτῆς καθήκοντα.

6. Καθορίζει τήν ἐκάστοτε θέσιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου εἰς τὰς σχέσεις Αὐτῆς μετὰ τῆς Πολιτείας. Προνοεῖ περὶ τῆς διατηρήσεως καί συντηρήσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν μνημείων καί τῶν, ἀρχαιολογικῆς καί πνευματικῆς ἀξίας, ἱερῶν ἀντικειμένων, ἐν τῷ πλαίσιῳ τῆς κειμένης νομοθεσίας, καί ἐκφράζει τήν γνώμην αὐτῆς ἐπὶ τῆς παρεχομένης θρησκευτικῆς καί ἐθνικῆς διδασκαλίας καί ἀγωγῆς ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις τῆς νήσου καί τῶν χρησιμοποιουμένων, πρὸς τοῦτο, διδακτικῶν βιβλίων.

7. Ἐποπτεύει τὸ Κεντρικόν Ἐκκλησιαστικόν Ταμεῖον, τὸν Φορέα Μισθοδοσίας τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου καί τὸ Ἐλεγκτικόν Τμήμα, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου.

8. Ἐποπτεύει τήν λειτουργίαν τοῦ παρά τοῖς Εὐρωπαϊκοῖς Θεσμοῖς λειτουργοῦντος Γραφείου Ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Τὸ Γραφεῖον λειτουργεῖ βάσει κανονισμοῦ, ἐγκρινομένου ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 8

Ἱερατικὴ Σχολή

Ἐπὶ τὴν ἐποπτείαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου λειτουργεῖ ἡ Ἱερατικὴ Σχολή «Ἀπόστολος Βαρνάβας», ἔχουσα δύο κύκλους σπουδῶν καί ἀποβλέπουσα εἰς τήν ἐκπαίδευσιν τῶν κληρικῶν καί τῶν ὑποψηφίων κληρικῶν. Ἡ Σχολή διοικεῖται ὑπὸ τῆς Ἐφορείας αὐτῆς, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ αὐτῆς, ἐγκρινομένου ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 9

Ἐπίσημον Δελτίον «Ἀπόστολος Βαρνάβας»

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐκδίδει ἐπίσημον δελτίον, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀπόστολος Βαρνάβας», ἐν ᾧ δημοσιεύονται ἐπίσημοι ἐκκλησιαστικαὶ πράξεις, κανονισμοί, διατάξεις, ἀποφάσεις, ἐγκύκλιοι αὐτῆς, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καί τῶν Ἀρχιερέων, ὡς καί ἐκκλησιαστικοῦ ἐνδιαφέροντος ἄρθρα, μελέται κ.λπ., καί ὀρίζει τήν συντακτικὴν αὐτοῦ ἐπιτροπήν.

Άρθρον 10

Σφραγίς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἔχει ἰδίαν σφραγίδα, φέρουσαν ἐν τῷ μέσῳ τήν εἰκόνα τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα καί κύκλῳ τήν ἐπιγραφήν «ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ».

Άρθρον 11

Συνοδικαί Ἐπιτροπαί

1. Ἡ Ἱερά Σύνοδος συγκροτεῖ Ἐπιτροπάς, αἵτινες γνωμοδοτοῦν καί ἐπικουροῦν εἰς τό ἔργον αὐτῆς.

2. Πρόεδρος ἐκάστης Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι Ἀρχιερεὺς καί μέλη κληρικοί καί λαϊκοί, εἰδικοί ἐπὶ τῶν ἀντιστοίχων θεμάτων.

3. Αἱ Ἐπιτροπαί αὗται εἶναι:

α) Ἡ ἐπὶ τῶν δογματικῶν ζητημάτων.

β) Ἡ ἐπὶ τῶν διορθοδόξων, διαχριστιανικῶν καί διαθρησκευτικῶν σχέσεων.

γ) Ἡ ἐπὶ τῶν αἰρέσεων.

δ) Ἡ ἐπὶ τῆς λατρείας.

ε) Ἡ ἐπὶ τοῦ μοναχισμοῦ.

ς) Ἡ ἐπὶ τῶν νομοκανονικῶν ζητημάτων.

ζ) Ἡ ἐπὶ τῆς ναοδομίας καί τῆς χριστιανικῆς τέχνης.

η) Ἡ ἐπὶ τῆς Παιδείας καί τῆς χριστιανικῆς ἀγωγῆς.

θ) Ἡ ἐπὶ τῆς νεότητος.

ι) Ἡ ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς προνοίας καί τοῦ φιλανθρωπικοῦ ἔργου.

ια) Ἡ ἐπὶ τῆς θεολογικῆς Παιδείας καί τῆς ἐπιμορφώσεως τοῦ κλήρου.

ιβ) Ἡ ἐπὶ τῶν εὐρωπαϊκῶν καί διεθνῶν θεμάτων.

4. Ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἐπιτροπῶν καί τό ἀντικείμενον αὐτῶν δύνανται νά τροποποιῶνται, κατὰ τήν κρίσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἥτις ὀρίζει καί τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν αὐτῶν.

Άρθρον 12

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

1. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Νέας Ἰουστινιανῆς καί πάσης Κύπρου, ἔχων τήν

διαποίμανσιν τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς περιφερείας, εἶναι ὁ, κατὰ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας, Πρῶτος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καὶ ἀπολαύει τῶν ἐκ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως ἀνηκόντων εἰς τὸν Πρῶτον προνομίον, ἔτι δέ καὶ τῶν κατὰ τὴν τοπικὴν ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν παλαιόθεν προνομίων Αὐτοῦ, τελετουργικῆς καὶ ἐθιμοτυπικῆς φύσεως.

2. Εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἀνήκουν εἰδικώτερον τὰ κάτωθι:

- α) Συγκαλεῖ τὴν Ἱεράν Σύνοδον καὶ προεδρεύει αὐτῆς καὶ διατηρεῖ τὴν ἐνότητα ἐν τῇ Ἱεραρχίᾳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.
- β) Μνημονεύεται ἐν τῇ Θείᾳ Λειτουργίᾳ ὑπὸ τῶν Μητροπολιτῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καὶ τῶν ὑπ' Αὐτὸν Ἐπισκόπων, ὡς καὶ κατὰ τὰς ἐν ταῖς Σταυροπηγιακαῖς Μοναῖς ἱεροπραξίας.
- γ) Ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου καὶ ἀποτελεῖ τὸν σύνδεσμον εἰς τὰς σχέσεις Αὐτῆς μετὰ τῶν λοιπῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, καλλιεργεῖ τὰς σχέσεις μετὰ τῶν Προκαθημένων Αὐτῶν καὶ διατηρεῖ τὴν μετ' Αὐτῶν ἐκκλησιαστικὴν κοινωνίαν.
- δ) Ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου εἰς τὰς σχέσεις Αὐτῆς μετὰ τῶν Ἑτεροδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν καὶ τῶν λοιπῶν θρησκευμάτων.
- ε) Ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου εἰς τὰς σχέσεις Αὐτῆς μετὰ τῆς Πολιτείας.
- ς) Ἀναλαμβάνει, ὡς Τοποτηρητῆς, τὴν προσωρινὴν διοίκησιν τῶν κενουμένων μητροπολιτικῶν Θρόνων, ἢ δύναται νὰ ἀναθέσῃ εἰς ἕξαρχον Αὐτοῦ.
- ζ) Ἀπευθύνει, κατὰ τὰς ἐορτάς τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῶν Χριστουγέννων, ἐγκυκλίους πρὸς ἅπασαν τὴν ἐν Κύπρῳ Ἐκκλησίαν, τῶν ὁποίων δύναται νὰ ἐντέλληται τὴν ἀνάγνωσιν ἐν τοῖς Ἱεροῖς Ναοῖς.
- η) Προΐσταται τῶν χειροτονιῶν τῶν Ἀρχιερέων, ἢ παρέχει ἐντολήν, πρὸς τοῦτο, εἰς ἕτερον Ἀρχιερέα.
- θ) Ἱερουργεῖ καθ' ἅπασαν τὴν Κύπρον, τῇ ἀπλῇ ἀνακοινώσῃ πρὸς τὸν οἰκεῖον Ἀρχιερέα.

Ἄρθρον 13

Ἐπαρχιοῦχοι Ἀρχιερεῖς

1. Ἐκαστος, ποιμαίνων ἐκκλησιαστικὴν Ἐπαρχίαν, Ἀρχιερεύς (Ἀρχι-

επίσκοπος, Μητροπολίται καί Ἐπίσκοποι) εἶναι ἡ κανονική πνευματική καί ἐκκλησιαστική ἀρχή τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ, ἀπολαύει πάντων τῶν, κατὰ τοὺς Ἱερούς Κανόνας καί τόν Καταστατικόν Χάρτην, ἀνηκόντων αὐτῷ δικαιωμάτων καί ὑπέχει τὰς κατ' αὐτοῦς ὑποχρεώσεις, ὑποκείμενος εἰς εὐθύνην διὰ τὴν τήρησιν αὐτῶν ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

2. Ἐκαστος τῶν Ἀρχιερέων ὀφείλει νά περιοδεύῃ τακτικῶς ἀνά τὴν ἰδίαν Ἐπαρχίαν, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ποιμαντικῶν αὐτοῦ καθηκόντων.

3. Αἱ Ἐπισκοπαὶ Καρπασίας, Ἀρσινόης καί Ἀμαθοῦντος ἐξαρτῶνται κανονικῶς ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπαρχίας, ἐκ τῆς ὁποίας αὐταὶ προῆλθον, δηλαδή τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, τῆς Μητροπόλεως Πάφου καί τῆς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ, ἀντιστοίχως.

Οἱ Ἀρχιερεῖς τῶν ὡς ἄνω Ἐπισκοπῶν (ἐπαρχιοῦχοι Ἐπίσκοποι) ἀσκοῦν τὴν πνευματικὴν διαποιμανσιν τῆς Ἐπισκοπῆς, ἀναλαμβάνουν, ἐπίσης, καί ἐπὶ πλέον καθήκοντα εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν, ἢ τὴν Μητροπολιν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἡ Ἐπισκοπή, τὰ ὅποια ἤθελεν ἀναθέσει εἰς αὐτοῦς ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ἢ ὁ οἰκείος Μητροπολίτης.

Εἰς τὰς κοινότητας τῆς Ἐπισκοπῆς, καί εἰς πᾶσαν ἐκκλησιαστικὴν ἀκολουθίαν, μνημονεύεται τὸ ὄνομα τοῦ Ἀρχιερέως, ἐξ οὗ ἡ ἐξάρτησις τῆς Ἐπισκοπῆς, ὡς «Ἀρχιεπισκόπου», καί τὸ ὄνομα τοῦ Ἐπισκόπου, ὡς «Ἐπισκόπου».

Οἱ ἐπαρχιοῦχοι Ἐπίσκοποι μνημονεύουν τοῦ οἰκείου Ἀρχιεπισκόπου, ἢ Μητροπολίτου, ἢ, ἱεουργοῦντες εἰς ἑτέραν Ἐπαρχίαν, τοῦ ἐπιτοπίου Ἀρχιεπισκόπου, ἢ Μητροπολίτου. Ἱεουργοῦντος ἐπαρχιοῦχου Ἐπισκόπου, ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ψάλλεται ἡ φήμη αὐτοῦ, μετὰ τὴν φήμην τοῦ ἐπιτοπίου Ἀρχιεπισκόπου, ἢ Μητροπολίτου.

Οἱ οικονομικοὶ ἔλεγχοι τῶν ναῶν, καθὼς καί ἡ λοιπὴ διοικήσις τῶν ἐνοριῶν, τῆς Ἐπισκοπῆς, διενεργοῦνται ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν ναῶν καί ἐνοριῶν τῆς ἐπαρχίας, ἐξ ἧς αὕτη ἐξαρτᾶται.

4. Εἰς περίπτωσιν χηρείας Ἐπισκοπῆς, ὡς Τοποτηρητῆς ἀναλαμβάνει ὁ ἐξ οὗ ἡ ἐξάρτησις ταύτης Ἀρχιεπίσκοπος, ἢ Μητροπολίτης. Ἡ πλήρωσις αὐτῆς δέον ὅπως λάβῃ χώραν ἐντὸς τῶν προβλεπομένων, διὰ τοὺς Μητροπολίτας, χρονικῶν ὁρίων.

Ἄρθρον 14

Παραμονὴ εἰς τὸν Θρόνον

1. Ἀρχιερεὺς (Ἀρχιεπίσκοπος, Μητροπολίτης καί Ἐπίσκοπος), κανονικῶς ἐν τῷ Θρόνῳ κατασταθεῖς, παραμένει ἐν αὐτῷ ἰσοβίως, ἐκτός ἐάν:

α) Προαχθῆ.

β) Παραιτηθῆ οἰκειοθελῶς, δι' εὐλογον αἰτίαν, καί ἡ παραίτησις αὐτοῦ γίνη δεκτὴ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

γ) Ὁ Θρόνος κηρυχθῆ ἐν χηρείᾳ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου δι' εἰδικῆς πλειονοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων τοῦ συνόλου τῶν μελῶν αὐτῆς, λόγω ἀρμοδίως ἀποδεικνυομένης ἀδυναμίας τοῦ Ἀρχιερέως ὅπως ἀνταποκριθῆ εἰς τὰ λειτουργικά, ποιμαντικά καί διοικητικά καθήκοντα αὐτοῦ, συνεπείᾳ σωματικοῦ, ἢ διανοητικοῦ, νοσήματος, ἢ γήρατος.

2. Τοῦ Θρόνου ἀπομακρύνεται ὁ Ἀρχιερεύς, λόγω τελεσιδίκου καταδίκης εἰς καθαίρεσιν, ἢ εἰς ἔκπτωσιν ἀπὸ τοῦ Θρόνου.

3. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὑφίστανται ἀποχρῶσαι ἐνδείξεις περί τελέσεως ὑπὸ Ἀρχιερέως σοβαροῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος, ἡ Ἱερά Σύνοδος δύναται, δι' ἀποφάσεως, λαμβανομένης διὰ πλειονοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων τῶν μελῶν αὐτῆς, νά ἀφαιρέσῃ ἀπ' αὐτοῦ τήν διοίκησιν καί διαποιμάνσιν τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ, μέχρι τῆς ἐκδόσεως τελεσιδίκου δικαστικῆς ἀποφάσεως. Περαιτέρω, εἰς ὅλως ἐκτάκτους καί ἐξαιρετικὰς περιστάσεις, εἰς ἃς ὑφίστανται ἀποχρῶσαι ἐνδείξεις περί τελέσεως βαρυτάτου ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος καί ἔχει προκληθῆ, ἐκ τοῦ λόγου τούτου, ἰσχυρός σκανδαλισμός, δύναται προσέτι ἡ Ἱερά Σύνοδος νά καταστήσῃ τοῦτον ἀργόν, διὰ τῆς ὡς ἄνω πλειονοψηφίας, μέχρι τῆς ἐκδόσεως τελεσιδίκου δικαστικῆς ἀποφάσεως. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, πρὸ τῆς ἐπιβολῆς τῶν ὡς ἄνω διοικητικῶν μέτρων, ὁ Ἀρχιερεύς καλεῖται, γραπτῶς, εἰς ἀκρόασιν ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 15

1. Εἰς τόν παραιτούμενον, ἢ, ἔνεκα νοσήματος, ἢ γήρατος, ἀποχωροῦντα, Ἀρχιερέα παρέχεται χορηγία, ἐκ τοῦ ταμείου τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ, ἴση πρὸς τὰς ἐκάστοτε ἀποδοχὰς τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιερέως. Ἡ Ἐπαρχία ἀναλαμβάνει τήν μέριμναν διὰ τήν ἐξασφάλισιν ἀξιοπρεποῦς στεγάσεως, περιθάλψεως καί διατροφῆς αὐτοῦ.

2. Ὁ, λόγω καταδίκης, ἄνευ στερήσεως τῆς ἱερωσύνης, ἀπομακρυνθεὶς Ἀρχιερεύς λαμβάνει χορηγίαν, ἐκ τοῦ ταμείου τῆς Ἐπαρχίας, συνοδικῶς ὀριζομένην, μέχρι τοῦ ἡμίσεος τῶν ἐκάστοτε ἀποδοχῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιερέως. Εἰς τήν περίπτωσιν καθαιρέσεως, ἡ Ἱερά Σύνοδος κέκτῃται τήν διακριτικὴν εὐχέρειαν νά ἐγκρίνῃ τήν χορηγήσιν βοηθήματος μέχρι τοῦ ὡς ἄνω ὀρίου.

3. Εἰς τήν περίπτωσιν τῶν διοικητικῶν μέτρων τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 14, ὁ Ἀρχιερεύς ἐξακολουθεῖ νά λαμβάνῃ κανονικῶς τὰς ἀποδοχὰς αὐτοῦ.

Ἄρθρον 16

Σφραγίς Ἐπαρχίας

Ἐκάστη Ἐπαρχία ἔχει ἰδίαν σφραγιδα, φέρουσιν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς ἱεράν παράστασιν, ἢ σύμβολον, κύκλῳ δέ τό ὄνομα τῆς Ἐπαρχίας.

Ἄρθρον 17

Μή Ἐπαρχιοῦχοι Ἀρχιερεῖς

1. Εἰς τήν Ἀρχιεπισκοπὴν δύνανται νά χειροτονηθοῦν δύο, κατ' ἀνώτατον ὄριον, Ἐπίσκοποι, φέροντες, ψιλῶ ὀνόματι, τόν τίτλον μιᾶς τῶν πάλαι ποτέ διαλαμψασῶν ἐν Κύπρῳ Ἐπισκοπῶν, ἢ νέας Ἐπισκοπῆς.

2. Οἱ ὡς ἄνω Ἐπίσκοποι ὑπόκεινται εἰς τόν Ἀρχιεπίσκοπον, ὅστις εἶναι ὁ ἄμεσος ἐκκλησιαστικός προϊστάμενος αὐτῶν, καί εἶναι βοηθοί Αὐτοῦ εἰς τό ποιμαντικόν ἔργον, ἐκτελοῦντες τά καθήκοντα, ἅτινα Οὗτος ἤθελεν ἀναθέσει αὐτοῖς.

3. Οἱ κατὰ τά ἀνωτέρω Ἐπίσκοποι τελοῦν πάσας τάς ἀνηκούσας τῷ ἐπισκόπῳ ἱεροπραξίας, τῇ ἀδείᾳ, ἢ ἐντολῇ, τοῦ κυριάρχου τῆς Ἐπαρχίας, ἐν ἣ ἱερουργοῦν, Ἀρχιερέως, οὕτινος τό ὄνομα καί μνημονεύουν. Ἐφ' ὅσον ἱερουργοῦν εἰς μίαν τῶν Ἐπισκοπῶν, μνημονεύουν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ἢ τοῦ Μητροπολίτου, ἐξ οὗ ἡ ἐξάρτησις αὐτῆς.

4. Οἱ μή ἐπαρχιοῦχοι Ἐπίσκοποι ἀκολουθοῦν κατὰ τά πρεσβεῖα χειροτονίας αὐτῶν εἰς τήν ἀρχιερωσύνην, μετὰ τούς ἐπαρχιοῦχους Ἐπισκόπους.

5. Ἐπί μή ἐπαρχιοῦχων Ἐπισκόπων, ἐφαρμόζονται ἅπαντα τά ἰσχύοντα ἐπὶ τῶν λοιπῶν Ἀρχιερέων, ὡς πρός τά προσόντα, τάς ὑποχρεώσεις καί τήν κατάστασιν αὐτῶν, ἀναλόγως ἐφαρμοζόμενα, ἐπιφυλασσομένων τῶν περὶ τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν εἰδικῶν διατάξεων τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 18

Ἄπουσία Ἀρχιερέως

Πᾶσα προσωρινή ἀπουσία ἐπαρχιοῦχου Ἀρχιερέως ἐκτός Κύπρου ἀναγγέλλεται ὑπ' αὐτοῦ τῷ Προέδρῳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Προκειμένου περὶ συνεχοῦς ἀπουσίας, πέραν τοῦ μηνός, ἀπαιτεῖται ἄδεια τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Διά πᾶσαν ἀπουσίαν μή ἐπαρχιοῦχου Ἐπισκόπου, ἀπαιτεῖται ἡ, πρός τοῦτο, ἄδεια τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Δέν ἐπιτρέπεται συνολική ἀπουσία πλέον τῶν τριῶν μηνῶν ἐτησίως, ἐκτός τῶν περιπτώσεων, κατὰ τήν κρίσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀσθενείας, ἢ ἐκπληρώσεως ἀποστολῆς.

Β'. ΕΚΛΟΓΗ ΑΡΧΙΕΡΕΩΝ

Άρθρον 19

Έκλογή Ἀρχιεπισκόπου

1. Χηρεύσαντος τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Θρόνου, ὁ πρῶτος τῆ τάξει τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολιτῶν ἀναλαμβάνει, ὡς Τοποτηρητής, τήν προσωρινήν διοίκησιν αὐτοῦ μέχρι τῆς ἐκλογῆς καί ἐνθρονίσεως τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου. Κωλυομένου, ἢ ἀποποιουμένου, τοῦ καλουμένου εἰς τήν τοποτηρητείαν, ταύτην ἀναλαμβάνει ὁ ἐπόμενος τῆ τάξει τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολιτῶν.

2. Ὁ Τοποτηρητής ἀσκεῖ τήν προσωρινήν διοίκησιν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς εἰς τά συνήθη καί ἀπαραίτητα μόνον, διά τήν εὐρυθμον λειτουργίαν ταύτης, μῆ ἐπιτρεπομένης κατά τά λοιπά οἰασδήποτε μεταβολῆς εἰς τό καθεστώς εἴτε τῶν προσώπων εἴτε τῶν πραγμάτων.

Άρθρον 20

Ἐκλόγιμοι διά τόν Ἀρχιεπισκοπικόν Θρόνον εἶναι: α) πάντες οἱ Ἀρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, καί β) οἱ ἔχοντες τά κατά τό ἄρθρον 30 πρός ἀρχιερατείαν προσόντα.

Άρθρον 21

1. Ὁ Τοποτηρητής τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Θρόνου ὑποχρεοῦται ὅπως, ἐντός δέκα ἡμερῶν ἀπό τῆς χηρείας τοῦ Θρόνου, ἀπολύσῃ δύο ἐγκυκλίους, μίαν πρός τούς ἐφημερίους, ἐντελλόμενος τήν κατάρτισιν, ἢ ἀναθεώρησιν, τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων ἐντός δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπό τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐγκυκλίου, καί ἑτέραν πρός ἅπαν τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, ὀρίζων τήν ἡμέραν διά τήν ἐκλογήν τοῦ τριπροσώπου, ἐντός τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπό τῆς χηρείας τοῦ Θρόνου. Ἡ παράτασις τῶν προθεσμιῶν εἶναι δυνατή μόνον δι' ἐξαιρετικούς λόγους, τῆ ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

2. Ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐν ἀδυναμίᾳ τοῦ Τοποτηρητοῦ νά ἀνταποκριθῆ εἰς τάς ὡς ἄνω ὑποχρεώσεις αὐτοῦ, δύναται νά ἀναθέσῃ τήν τοποτηρητείαν εἰς τόν ἐπόμενον τῆ τάξει Μητροπολίτην κ.ο.κ.

Άρθρον 22

Ἡ διαδικασία ἐκλογῆς, πρός ἀνάδειξιν Ἀρχιεπισκόπου, χωρεῖ εἰς δύο

στάδια: α) τήν κατάρτισιν τοῦ τριπροσώπου, διά καθολικῆς ψηφοφορίας, καί β) τήν ἐκλογήν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 23

1. Κατά τήν ὀρισθεῖσαν ἡμερομηνίαν, ἐν τῇ ὑπό τοῦ Τοποτηρητοῦ ἀπολυθείσῃ ἐγκυκλίῳ, διεξάγονται, διά καθολικῆς μυστικῆς ψηφοφορίας, ἐκλογαί, πρὸς κατάρτισιν τοῦ τριπροσώπου. Δικαίωμα ψήφου κέκτηνται πάντες οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, ἡλικίας ἄνω τῶν δεκαοκτώ ἐτῶν, οἱ διαμένοντες μονίμως, ἀπό ἐνός τοῦλάχιστον ἔτους, εἰς τήν Κύπρον καί ἐγγεγραμμένοι ἐν τῷ ἐκλογικῷ καταλόγῳ ψηφοφόρων, ὅστις ἐγκρίνεται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

2. Ὁ κατάλογος τῶν ψηφοφόρων ἐκάστης ἐνορίας, ἢ κοινότητος, δημοσιεύεται, δι' ἀναρτήσεως αὐτοῦ, εἰς τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς καί εἰς τήν ἠλεκτρονικὴν σελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Πᾶς, ἔχων ἔνομον συμφέρον, δικαιούται νά ὑποβάλῃ, ἐντός τριῶν ἡμερῶν, διά τοῦ ἱερέως τῆς ἐνορίας, ἔγγραφον ἔνστασιν ἐπὶ τοῦ καταλόγου εἰς τόν οἰκεῖον Ἀρχιερέα. Ὁ Ἀρχιερεύς, μετ' ἐξέτασιν τῶν ἐνστάσεων, ἀποφαίνεται ἠτιολογημένως καί ἀνεκκλήτως ἐπ' αὐτῶν, πέντε ἡμέρας τό ἀργότερον πρό τῆς καθορισθείσης πρὸς ἐκλογήν τοῦ τριπροσώπου ἡμερομηνίας.

3. Διά τόν καταρτισμόν τοῦ καταλόγου τῶν ψηφοφόρων, ὡς καί διά τήν τήρησιν τῆς ἐκλογικῆς διαδικασίας, δύναται ἡ Ἱερά Σύνοδος νά συνεργάζεται μετὰ τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους, πρὸς ὁμαλήν διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογῶν.

4. Εἰς ἐκάστην ἐνορίαν χρέη Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτελεῖ ἡ Ἐνοριακὴ Ἐπιτροπὴ. Ὅπου ὑπάρξουν κατ' ἐνορίαν πλείονα ἐκλογικὰ κέντρα, ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὀρίζεται ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

5. Ἐκαστος ψηφοφόρος δικαιούται νά ψηφίσῃ ἓνα ἐκ τῶν ἐκλογίμων, διά τήν κατάρτισιν τοῦ τριπροσώπου.

6. Ἐκαστον ψηφοδέλτιον εἶναι λευκόν, φέρον τήν σφραγίδα τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς ὃ ὁ ψηφοφόρος ἀναγράφει ἰδιοχείρως τό ὄνομα τοῦ πρὸς ἀρχιερατεῖαν ἐκλογίμου τῆς προτιμήσεως αὐτοῦ. Ἐάν ὁ ψηφοφόρος ἀδυνατῇ νά ἐκφράσῃ γραπτῶς τήν βούλησιν αὐτοῦ, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποχρεοῦται νά ἀναγράψῃ εἰς τό ψηφοδέλτιον τό ὄνομα τό ὑποδειχθέν ὑπό τοῦ εἰρημένου ψηφοφόρου.

Ἄρθρον 24

1. Μετά τήν ὀλοκλήρωσιν τῆς καταμετρήσεως τῶν ψήφων εἰς τὰ ἐκλογικά κέντρα, τὰ ἀποτελέσματα τῆς ψηφοφορίας ἀποστέλλονται εἰς τόν Τοποτηρητήν. Οἰοσδήποτε ψηφοφόρος δύναται ὅπως ὑποβάλλῃ, ἐντός τριῶν ἡμερῶν, εἰς τήν Ἱεράν Σύνοδον, ἐνστάσεις περί τῆς ἐκλογικῆς διαδικασίας. Ἐντός πέντε ἡμερῶν, ἀπό τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας ὑποβολῆς τῶν ἐνστάσεων, ἡ Ἱερά Σύνοδος συγκαλεῖται ὑπό τοῦ Τοποτηρητοῦ καί ἀποφαίνεται ὀριστικῶς ἐπ' αὐτῶν, προχωρεῖ δέ, μετὰ ταῦτα, εἰς τήν ἐπικύρωσιν τῶν ἀποτελεσμάτων καί τήν κατάρτισιν τοῦ τριπροσώπου, ἐκ τῶν τριῶν πλειονοψηφησάντων προσώπων. Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας, διενεργεῖται κλήρωσις ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἐντός τριῶν ἡμερῶν, ἀπό τῆς καταρτίσεως τοῦ τριπροσώπου, ἡ Ἱερά Σύνοδος συγκαλεῖται ὑπό τοῦ Τοποτηρητοῦ, πρὸς ἐκλογὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

2. Πρὸ τῆς ἐκλογῆς, τελεῖται Θεία Λειτουργία ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ, ὑπό τοῦ τελευταίου τῆ τάξει, τῶν μὴ περιλαμβανομένων ἐν τῷ τριπροσώπῳ ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολιτῶν, καί ἀκολούθως ἡ Ἱερά Σύνοδος προβαίνει εἰς τήν ἐκλογὴν, ἐν τῷ Μεγάλῳ Συνοδικῷ, διά μυστικῆς ψηφοφορίας.

3. Ἀρχιεπίσκοπος ἀναδεικνύεται, ἐκ τοῦ τριπροσώπου, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θά συγκεντρώσῃ τήν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἐάν αὕτη δέν ἐπιτευχθῆ, ἡ ψηφοφορία ἐπαναλαμβάνεται μεταξύ τῶν δύο πλειονοψηφησάντων, κατὰ τήν αὐτὴν συνεδρίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί Ἀρχιεπίσκοπος ἀναδεικνύεται ὁ λαβὼν τὰς περισσοτέρας ψήφους. Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας, τίθεται κλήρος. Μετὰ τήν ἐκλογὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατέρχονται εἰς τόν Καθεδρικόν Ναόν πρὸς τέλεσιν τῆς Κανονικῆς Πράξεως.

4. Ἡ χειροτονία, ἐάν ὁ ἐκλεγείς δέν εἶναι Ἀρχιερεύς, καί ἡ ἐνθρόνισις γίνονται ἐντός δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπό τῆς ἐκλογῆς. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου, ὡς καί ἡ ἡμερομηνία ἐνθρονίσεως τούτου, ἀνακοινούνται ὑπό τοῦ Τοποτηρητοῦ εἰς τοὺς Προκαθημένους τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

5. Ἐάν, κατὰ τήν διαδικασίαν τῆς ἐκλογῆς, ὁ Τοποτηρητής παραλείψῃ νά ἐφαρμόσῃ τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, ἢ ἀμελήσῃ νά συγκαλέσῃ τήν Ἱεράν Σύνοδον, αὕτη συγκαλεῖται ὑπό τοῦ ἐπομένου τῆ τάξει Μητροπολίτου κ.ο.κ., ὅστις ἀναλαμβάνει ἐφ' ἐξῆς καί τήν τοποτηρητείαν.

Ἄρθρον 25

Ἐκλογή Μητροπολιτῶν

1. Ἄμα τῇ χηρείᾳ Μητροπόλεως τινος, τήν τοποτηρητείαν ἀναλαμβάνει

νει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος. Ἡ τοποτηρητεία ἀσκεῖται καθ' ὄν τρόπον καί εἰς τήν περίπτωσιν χηρείας τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Θρόνου.

2. Ἐκλογή Ἀρχιερέως δέν δύναται νά γίνη, ἐάν ὁ Ἀρχιεπισκοπικός Θρόνος εὐρίσκηται ἐν χηρείᾳ.

ἄρθρον 26

Ἐποψήφιοι, διά τήν ἐκλογήν εἰς τόν χηρεύοντα Θρόνον, εἶναι οἱ Ἐπίσκοποι καί οἱ ἔχοντες τά κατὰ τό ἄρθρον 30 προσόντα πρὸς ἀρχιερατείαν.

ἄρθρον 27

Ἡ κατάρτισις τοῦ τριπροσώπου, πρὸς ἐκλογήν Μητροπολίτου, γίνεται διά καθολικῆς μυστικῆς ψηφοφορίας. Δικαίωμα ψήφου κέκτηνται πάντες οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, ἡλικίας ἄνω τῶν δεκαοκτώ ἐτῶν, οἱ διαμένοντες μονίμως, ἀπό ἐνός τοῦλάχιστον ἔτους, εἰς ἐνορίαν, ἢ κοινότητα, τῆς χηρευούσης Μητροπόλεως, συμπεριλαμβανομένης καί τῆς τυχόν ὑποκειμένης εἰς αὐτήν Ἐπισκοπῆς, καί ἐγγεγραμμένοι ἐν τῷ ἐκλογικῷ καταλόγῳ ψηφοφόρων αὐτῆς, ὅστις ἐγκρίνεται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἡ κατάρτισις τοῦ καταλόγου τῶν ψηφοφόρων τῆς χηρευούσης Μητροπόλεως καί ἡ ἐκλογικὴ διαδικασία, πρὸς ἀνάδειξιν τοῦ τριπροσώπου, γίνονται κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν περὶ τῆς ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου ὀριζομένων.

ἄρθρον 28

Μετά τήν κατάρτισιν τοῦ τριπροσώπου, ἡ Ἱερά Σύνοδος συγκαλεῖται ὑπό τοῦ Προέδρου αὐτῆς καί προβαίνει εἰς τήν ἐκλογήν τοῦ νέου Μητροπολίτου, κατὰ τά ὀριζόμενα περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Τά αὐτά ἰσχύουν καί περὶ τῆς χειροτονίας καί ἐνθρονίσεως τοῦ ἐκλεγέντος Μητροπολίτου, κατ' ἀναλογίαν.

ἄρθρον 29

Ἐκλογή Ἐπισκόπων

1. Οἱ κατ' ἄρθρον 13, παρ. 3, ἐπαρχιοῦχοι Ἐπίσκοποι ἐκλέγονται ἐκ τῶν ἐχόντων τά κατὰ τό ἄρθρον 30 προσόντα πρὸς ἀρχιερατείαν, διά μυστικῆς ψηφοφορίας, ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῇ προτάσει τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ἢ Μητροπολίτου, ἐξ οὗ ἡ ἐξάρτησις τῆς Ἐπισκοπῆς. Ὁ προταθείς ἐκλέγεται, ἐφ' ὅσον συγκεντρώσει τήν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

2. Οί κατ' ἄρθρον 17 μή ἐπαρχιοῦχοι Ἐπίσκοποι ἐκλέγονται ἐκ τῶν ἐχόντων τά κατὰ τό ἄρθρον 30 προσόντα πρὸς ἀρχιερατείαν, διά μυστικῆς ψηφοφορίας, ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῇ προτάσει τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Ὁ προταθεὶς ἐκλέγεται, ἐφ' ὅσον συγκεντρώσει τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 30

Προσόντα τῶν πρὸς ἀρχιερατείαν ἐκλογίμων

1. Ἐκλόγιμοι πρὸς ἀρχιερατείαν εἶναι οἱ ἄγαμοι κληρικοί (πρεσβύτεροι, ἢ διάκονοι), οἱ κεκτημένοι τά ἐξῆς προσόντα: α) πτυχίον ἀνεγνωρισμένης Ὀρθοδόξου Θεολογικῆς Σχολῆς, β) δεκαετὴ εὐδόκιμον διακονίαν, ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ κληρικοῦ, ἢ μοναχοῦ, καὶ γ) ἡλικίαν τριάκοντα πέντε ἐτῶν συμπεληρωμένην.

2. Δύναται ἡ Ἱερά Σύνοδος, εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, νά δεχθῆ ὡς ἐκλόγιμον καὶ κληρικόν, ἐγνωσμένου ἥθους καὶ κύρους, μὴ ἔχοντα πτυχίον Θεολογικῆς Σχολῆς.

Γ'. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

Ἄρθρον 31

Ἐκπροσώπησις τῆς Ἐπαρχίας

Τὴν Ἐπαρχίαν, ὡς νομικόν πρόσωπον, ἐκπροσωπεῖ ἐνώπιον τῶν δικαστικῶν, ἢ διοικητικῶν, ἀρχῶν, καί παντός τρίτου, ὁ Ἀρχιερεύς, ἢ, ἐν χηρείᾳ τοῦ Θρόνου, ὁ Τοποτηρητής, ἢ τὸ ἐξουσιοδοτημένον ὑπ' αὐτῶν πρόσωπον.

Ἄρθρον 32

Πρωτοσύγκελλος - Ἀρχιερατικοὶ Ἐπίτροποι

- Ὑπηρεσιακὴ στελέχωσις τῶν Ἐπαρχιῶν

1. Εἰς ἐκάστην Ἐπαρχίαν, ὁ Ἀρχιερεύς δύναται νά διορίσῃ ἓνα τῶν ὑπηρετούντων ἐν αὐτῇ ἀγάμων πρεσβυτέρων, ὡς Πρωτοσύγκελλον, ἔχοντα τάς, κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν πράξιν, ἀρμοδιότητας τοῦ ἀξιώματος, ἰδίᾳ τοῦ προϊσταμένου τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Ἐπαρχίας καί τοῦ ἐποπτεύοντος τὰ τῶν υπηρετούντων ἐν αὐτῇ κληρικῶν καί λαϊκῶν, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Ἀρχιερέως.

2. Πάντες οἱ ἄγαμοι κληρικοί διαμένουν καί ἐνδιαιτῶνται ἐν τῇ Μονῇ αὐτῶν, ἢ ἐν τῷ Ἐπισκοπείῳ, θεωρουμένῳ, κατὰ τοῦτο, ὡς Μονή.

3. Ὁ Ἀρχιερεύς δύναται νά διορίσῃ, κατὰ περιφερείας, ἐντός τῆς Ἐπαρχίας, ἓνα, ἢ περισσοτέρους, Ἀρχιερατικούς Ἐπιτρόπους, οἵτινες ἐποπτεύουν τοὺς κληρικούς τῆς περιφερείας καί συντονίζουν τὴν διακονίαν αὐτῶν, κατὰ τὰς γενικὰς ὁδηγίας τοῦ Ἀρχιερέως.

4. Ὁ διορισμός τοῦ Πρωτοσυγγέλλου καί τῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐπιτρόπων ἀνακαλεῖται ὅποτεδήποτε, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ἀρχιερέως.

5. Παρ' ἐκάστη Ἐπαρχία ὑπηρετεῖ ὁ ἀναγκαῖος ἀριθμὸς ὑπαλλήλων, διοριζομένων παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως, ὅστις ἀσκεῖ τὴν ἐποπτείαν ἐπ' αὐτῶν, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ὑπηρεσιακὰ αὐτῶν καθήκοντα.

Ἄρθρον 33

1. Πάντες, οἱ πεπιστευμένοι ἐκκλησιαστικὴν ὑπηρεσίαν ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ, ἀναλαμβάνουν καί ἐκτελοῦν τὰ καθήκοντα αὐτῶν, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ἀρχιερέως αὐτῆς.

2. Ὁ Ἀρχιερεύς ἐπιτηρεῖ τόν, ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν αὐτοῦ, κληρὸν καί

τούς μοναχούς, ὡς καί τούς λοιπούς πεπιστευμένους ἐκκλησιαστικὴν ὑπηρεσίαν, ὡς πρὸς τὴν πολιτείαν καί τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν, δικάζει τὰς ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ ἐκκλησιαστικὰς παραβάσεις, ἐφ' ὅσον αὗται δέν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα ἐτέρου ὀργάνου, καί ἐπιβάλλει, μετ' ἀκρόασιν, τὰς προβλεπομένας εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτάς ἐκκλησιαστικὰς ποινάς, δι' ἠτιολογημένων γραπτῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ.

3. Ὁ Ἀρχιερεὺς ὑποχρεοῦται εἰς τὴν διακρίβωσιν τῶν συστατικῶν ἐπιστολῶν, τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ προσωρινῶς διαμενόντων, ἢ διερχομένων, κληρικῶν καί μοναχῶν, καί παρέχει τὴν κανονικὴν ἄδειαν, διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν τέλεσιν ρητῶς προσδιοριζομένων ἱεροπραξιῶν, ἢ λατρευτικῶν πράξεων.

Ἄρθρον 34

1. Ἐκαστος Ἀρχιερεὺς ὑποχρεοῦται νά διατηρῇ τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς Ἐπαρχίας βιβλία, ἐν οἷς: Μητρῶον ἐνοριακοῦ κλήρου, Μητρῶον μοναχῶν, Βιβλίον γάμων, Βιβλίον βαπτίσεων καί Βιβλίον δικαστικῶν ἀποφάσεων.

2. Ἐκάστη Ἐπαρχία δέον νά τηρῇ κανονικὰ λογιστικά βιβλία, πρὸς καταγραφὴν τῶν κτημάτων, τῶν ἐπίπλων, τῶν σκευῶν καί οἰασδήποτε ἄλλης περιουσίας τῆς Ἐπαρχίας, ὡς καί οἰωνδήποτε προσόδων καί δαπανῶν. Τὰ λογιστικά βιβλία τῆς Ἐπαρχίας ὑπόκεινται εἰς ἔλεγχον ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

Ἄρθρον 35

Θρονικαί Ἐπιτροπαί

1. Εἰς ἐκάστην Ἐπαρχίαν λειτουργεῖ Θρονικὴ Ἐπιτροπή, ἣτις ἐπικουρεῖ τὸν Ἀρχιερέα εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τῆς Ἐπαρχίας. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀπαρτίζεται ἐκ τεσσάρων κληρικῶν μελῶν, διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως, καί τεσσάρων αἰρετῶν λαϊκῶν μελῶν. Ἡ ὑπηρεσία τοῦ μέλους τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἄμισθος.

2. Ἡ ἀνάδειξις τῶν μελῶν τῶν Θρονικῶν Ἐπιτροπῶν γίνεται ἀνά τετραετίαν, ἐντὸς ἐνὸς μηνός ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς καί ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων τῶν Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπῶν, κατὰ τὰ ἀναγραφόμενα ἐν τῷ ἄρθρῳ 53 τοῦ παρόντος. Ἐκλέξιμοι, ὡς μέλη Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς, εἶναι οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί, κάτοικοι τῆς Ἐπαρχίας, ἐγγεγραμμένοι ἐν τῷ ἐκλογικῷ καταλόγῳ αὐτῆς καί συμπληρώσαντες τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν.

3. Τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς προεδρεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς, ἐν περιπτώσει δέ

κωλύματος αὐτοῦ, ὁ ὀριζόμενος ὑπ' αὐτοῦ ἀναπληρωτής.

Ἄρθρον 36

Ἐκλογή λαϊκῶν μελῶν

1. Τά λαϊκά μέλη τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκλέγονται ὑπό ἀντιπροσώπων πασῶν τῶν ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπῶν.

2. Πρὸς τοῦτο, ὁ Ἀρχιερεὺς ἐκδίδει ἐγκύκλιον, εἰς τὴν ὁποίαν καθορίζει τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς συνελεύσεως τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπῶν, διὰ τὴν ἐκλογήν. Διὰ τῆς αὐτῆς ἐγκυκλίου, ὁ Ἀρχιερεὺς ὀρίζει τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐκ τῶν κληρικῶν τῆς Ἐπαρχίας, καὶ τὰ δύο μέλη αὐτῆς.

3. Πρὸς ἀπαρτισμὸν τῆς ἐκλογικῆς συνελεύσεως, ἐκάστη Ἐνοριακὴ Ἐπιτροπὴ ἐκλέγει, ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἓνα ἀντιπρόσωπον, τὸν ὁποῖον καὶ ἐφοδιάζει διὰ σχετικοῦ ἐγγράφου, ὑπογεγραμμένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς.

Ἄρθρον 37

1. Κατὰ τὰς ὀρισθείσας, διὰ τῆς ἐγκυκλίου τοῦ Ἀρχιερέως, ἡμερομηνίαν καὶ ὥραν καὶ εἰς τὸν καθωρισμένον τόπον συνέρχονται οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπῶν. Ἀφοῦ ἐλεγχθοῦν τὰ πιστοποιητικά αὐτῶν, προτείνονται, ὡς ὑποψήφιοι, πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἔχουν τὰ προβλεπόμενα, κατὰ τὸ ἄρθρον 35, παρ. 2, προσόντα.

2. Ἡ ἐκλογή γίνεται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, διὰ ψηφοδελτίων, σφραγιζομένων διὰ τῆς σφραγίδος τῆς Ἐπαρχίας. Ἐκαστος τῶν ἐκλεκτῶν ἀναγράφει ἕως τέσσαρα ὀνόματα. Ἐκλεγέντες θεωροῦνται οἱ τέσσαρες πλειονοψηφήσαντες, τῶν ὑπολοίπων θεωρουμένων ὡς ἐπιλαχόντων, κατὰ τὴν σειράν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψήφων, ὃν ἕκαστος ἔλαβε. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας καταχωρίζεται εἰς πρακτικόν, τὸ ὁποῖον ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τῶν μελῶν τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας, τίθεται κλῆρος.

3. Τὸ πρακτικόν ἀποστέλλεται πάραυτα εἰς τὸν Ἀρχιερέα, μετὰ τῶν ψηφοδελτίων, ἐν σφραγισμένῳ φακέλλῳ.

4. Ἡ ἐκλογή θεωρεῖται ἔγκυρος, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ ἀντιπροσώπων, οἵτινες μετέσχον αὐτῆς.

Ἄρθρον 38

Ἐνστάσεις κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς αἰρετῶν Ἐπιτρόπων ὑποβάλλονται ἐγγράφως εἰς τὸν Ἀρχιερέα, ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς.

Ἡ ἐπί τῶν ἐνστάσεων ἀπόφασις τοῦ Ἀρχιερέως εἶναι τελεσιδίκος. Ἐν περιπτώσει ἀκυρώσεως τῆς διαδικασίας, προκηρύσσεται νέα ἐκλογή, κατὰ τὰ ἀνωτέρω. Εἰς περίπτωσιν ἀκυρότητος ἐν τῷ προσώπῳ ἐκλεγέντος μέλους, τοῦτο ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ ἐπιλαχόντος, κατὰ τὴν τάξιν τῆς ἀνακηρύξεως. Ἐλλείπει ἐπιλαχόντων, διεξάγεται νέα ἐκλογή.

Ἄρθρον 39

Πλήρωσις κενῆς θέσεως

Κενωθείσης μιᾶς, ἢ δύο, θέσεων αἰρετῶν μελῶν τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς, αἰτία θανάτου, ἢ παραιτήσεως, ἢ παύσεως, καὶ ἐλλείπει ἐπιλαχόντων, ἐκλέγονται νέα μέλη ὑπὸ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς, συνεργουμένων ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἀρχιερέως. Προκειμένου, ὅμως, περὶ ταυτοχρόνου χηρείας πλειόνων τῶν δύο θέσεων, ἢ πλήρωσις αὐτῶν γίνεται διὰ νέας συνελύσεως ἀντιπροσώπων τῶν Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπῶν, συγκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως, κατὰ τὸν καθοριζόμενον ἀνωτέρω τρόπον. Ἡ θητεία τῶν καθ' οἰονδήποτε τρόπον ἀναδεικνυομένων νέων μελῶν διαρκεῖ μέχρι τῶν νέων ἐκλογῶν Θρονικῶν Ἐπιτροπῶν.

Ἄρθρον 40

Λειτουργία τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς

1. Ἡ Θρονικὴ Ἐπιτροπὴ συνέρχεται ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς Ἐπαρχίας, ἢ, ὑπάρχοντος ἀποχρῶντος λόγου, ὅπου ἂν ὁ Πρόεδρος ὀρίση, καὶ συνεδριάζει, τακτικῶς, δὶς τοῦ ἔτους, ἐκτάκτως δέ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Προέδρου. Ὁ Πρόεδρος ὑποχρεοῦται, τῇ αἰτήσῃ τριῶν μελῶν, ὅπως συγκαλέσῃ τὴν Θρονικὴν Ἐπιτροπὴν εἰς συνεδρίαν.

2. Ἡ Θρονικὴ Ἐπιτροπὴ εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ, ἐάν, πλὴν τοῦ Προέδρου, ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, εἶναι παρόντα τέσσαρα τοῦλάχιστον μέλη, ἐξ ὧν τὰ δύο αἰρετά, αἱ δὲ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν. Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας, ἐπικρατεῖ ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

3. Τὰς ἀποφάσεις τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτελεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς. Οὐδεμία πρᾶξις διαχειρίσεως δεσμεύει νομικῶς τὴν Ἐπαρχίαν, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει τύχει τῆς ἐγκρίσεως τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς, ἢ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐνθα τοῦτο προβλέπεται.

Ἄρθρον 41

Ἐκπτώσις Ἐπιτρόπου

Ὁ Ἐπίτροπος ἐκπίπτει τῆς ιδιότητος αὐτοῦ, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀρχιερέως: α) ἐάν, μετά τήν ἐκλογήν, στερηθῇ τῶν προσόντων ἐκλογιμότητος, β) ἐάν ἀδικαιολογητῶς ἀπουσιάσῃ ἐκ τριῶν συνεχῶν συνεδριῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἢ γ) ἐάν ἐπιδεικνύῃ διαγωγὴν ἀσυμβίβαστον πρὸς τὰ καθήκοντα αὐτοῦ. Οἱ κατὰ τὰ β) καὶ γ) τοῦ παρόντος ἄρθρου παύομενοι στεροῦνται τοῦ δικαιώματος ἐπανεκλογῆς κατὰ τὰς ἐπομένας, ἀπὸ τῆς παύσεως αὐτῶν, ἐκλογάς.

Ἄρθρον 42

Ἀρμοδιότητες τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς

1. Ἡ Θρονικὴ Ἐπιτροπὴ ἔχει τὰς ἑξῆς ἀρμοδιότητας:

α) Μελετᾷ τοὺς ἀπολογισμοὺς τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τῆς Ἐπαρχίας καὶ ψηφίζει τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν.

β) Παρακολουθεῖ τήν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τῶν Ἐνοριῶν καὶ τῶν Μονῶν, μελετᾷ τοὺς ἀπολογισμοὺς αὐτῶν καὶ ποιεῖται τὰς ἐνδεδειγμένας εἰσηγήσεις.

γ) Ἀποφαίνεται περὶ τοῦ τρόπου διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τῆς Ἐπαρχίας, περὶ συνομολογήσεως δανείων καὶ περὶ βελτιώσεως, ἢ πωλήσεως, κτημάτων τῆς Ἐπαρχίας μέχρι ποσοῦ καθοριζομένου ἐτησίως ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν παρίσταται ἀνάγκη ὑπερβάσεως τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ, τὸ θέμα παραπέμπεται εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον, πρὸς ἐξέτασιν καὶ λήψιν ἀποφάσεως.

2. Ἄπασαι αἱ ἀρμοδιότητες οἰκονομικῆς φύσεως τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς ἀσκοῦνται, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ, ἐν τῷ Παραρτηματί Γ' τοῦ παρόντος, προβλεπόμενα.

Ἄρθρον 43

Θρονικά Ταμεῖα

Παρ' ἐκάστη Ἐπαρχίᾳ λειτουργεῖ ἴδιον Θρονικόν Ταμεῖον. Τὰ περὶ τῆς λειτουργίας τῶν Θρονικῶν Ταμείων περιλαμβάνονται ἐν τῷ Παραρτηματί Γ' τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 44

Συμβουλευτικόν Οἰκονομικόν Σῶμα

Ἀνεξαρτήτως τῆς λειτουργίας τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Θρονικοῦ Ταμείου, ὁ Ἀρχιερεὺς δύναται νὰ διορίζη Συμβουλευτικόν Οἰκονομικόν Σῶμα, πρὸς μελέτην τῶν οἰκονομικῶν θεμάτων τῆς Ἐπαρχίας καὶ τῆς, κατὰ τὸν καλῦτερον δυνατὸν τρόπον, ἀξιοποιήσεως τῆς περιουσίας αὐτῆς καὶ πρὸς

παροχήν συμβουλῶν διά τάς οικονομικάς δραστηριότητας τῆς Ἐπαρχίας.

Δ. ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ

Ἄρθρον 45

Ἐνορίαί

1. Ἡ Ἐνορία ἀποτελεῖ νομικόν πρόσωπον, τό ὁποῖον ἀπαρτίζεται ἀπό τό σύνολον τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, τῶν μονίμως κατοικούντων εἰς μίαν ὠρισμένην ἐκκλησιαστικήν περιφέρειαν, ἐντός τῆς ἀρχιερατικῆς Ἐπαρχίας.

2. Ἡ Ἐνορία ἰδρύεται, δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, μετά γνώμην τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς. Διά τῆς ἀποφάσεως ταύτης, καθορίζονται καί τά ὄρια τῆς Ἐνορίας.

3. α) Ἐνορίαν συνιστοῦν, εἰς μέν τάς πόλεις δύο χιλιάδες πεντακόσιοι τοῦλάχιστον κάτοικοι, εἰς δέ τάς κωμοπόλεις χίλιοι πεντακόσιοι κάτοικοι. Ἐξαιροῦνται αἱ ἤδη ὑφιστάμεναι Ἐνορίαί, αἵτινες διατηροῦνται καί εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν κατοικοῦν εἰς αὐτάς ὀλιγώτεροι, τοῦ ὡς ἄνω καθοριζομένου ἀριθμοῦ, κάτοικοι.

6) Χωρία, ἢ συνοικισμοί, ἔχοντες ἐλάχισονα τοῦ ἀνωτέρω προσδιοριζομένου ἀριθμοῦ κατοίκων, δύνανται νά ἀποτελέσουν ἰδίαν Ἐνορίαν, ἐφ' ὅσον, ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ Ναοῦ καί τῶν εἰσφορῶν τῶν ἐνοριτῶν, ἐξασφαλίζονται αἱ δαπάναι, πρὸς ὑπαρξιν καί ὁμαλήν λειτουργίαν αὐτῆς.

4. Ἡ πρὸς ἴδρυσιν νέας Ἐνορίας ἀπόφασις τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως δεόν ὅπως καθορίζη τά περιουσιακά στοιχεῖα, δι' ὧν θά καταστή αὕτη βιώσιμος, μετά σύμφωνον γνώμην τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς, καί, εἰ δυνατόν, καί τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς τῆς, ἐξ ἧς ἀποσπᾶται, Ἐνορίας.

5. Ὁ Ἀρχιερεύς, τῇ συμφώνῳ γνώμῃ τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς, καί, εἰ δυνατόν, καί τῶν οἰκείων Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπῶν, δύναται ὅπως συγχωρεῦν δύο, ἢ περισσοτέρας, Ἐνορίας, ἐφ' ὅσον ἡ λειτουργία αὐτῶν ποιμαντικῶς καθίσταται ἀτελέσφορος.

Ἄρθρον 46

Ναοί

1. Οἱ Ναοί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου διακρίνονται εἰς:

α) Ἐνοριακοῦς.

β) Κοιμητηριακούς.

γ) Παρεκκλήσια (ἤτοι Ναούς μὴ ἐνοριακούς, ἐντός τῶν πόλεων, ἢ τῶν χωρίων).

δ) Ἐξωκκλήσια (ἤτοι Ναούς μὴ ἐνοριακούς, ἐκτός τῶν πόλεων, ἢ τῶν χωρίων).

ε) Μοναστηριακούς (ἤτοι Ναούς Μονῶν ἐν λειτουργίᾳ, ἢ διαλελυμένων).

ς) Προσκυνηματικούς.

2. Ἄπαντες οἱ Ναοὶ ἀποτελοῦν ἀναπαλλοτρίωτον ἐκκλησιαστικὴν περιουσίαν καὶ διατελοῦν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτείαν τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως. Ἡ διοικήσεις καὶ ἡ διαχείρισις αὐτῶν διεξάγεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ Χάρτου.

3. Οἱ Ἐνοριακοὶ Ναοὶ ἀνήκουν, κατὰ κυριότητα, εἰς τὴν οἰκίαν Ἐνορίαν.

4. Ἐκάστη Ἐνορία δέον ὅπως τηρῇ κανονικὰ λογιστικά βιβλία, πρὸς καταγραφὴν τῶν κτημάτων, τῶν ἐπίπλων, τῶν σκευῶν καὶ οἰασδήποτε ἄλλης περιουσίας τῆς Ἐνορίας, ὡς καὶ τῶν προσόδων καὶ δαπανῶν. Τὰ λογιστικά βιβλία τῆς Ἐνορίας ὑπόκεινται εἰς ἔλεγχον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος τοῦ Θρόνου.

5. Τὰ Παρεκκλήσια, τὰ Ἐξωκκλήσια καὶ οἱ Προσκυνηματικοὶ Ναοὶ, καὶ ὅσοι, ἢ ὅσα, περιῆλθον, ἢ περιέρχονται, εἰς κατάστασιν ἐρειπώσεως, ἀνήκουν εἰς τὴν Ἐπαρχίαν, εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς ὁποίας κεῖνται, πλὴν τῶν ἀνηκόντων, κατ' ἀπόφασιν τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, εἰς τινα Ἐνορίαν. Ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεων, περὶ τοῦ ἰδιοκτησιακοῦ καθεστώτος Παρεκκλησίου, ἢ Ἐξωκκλησίου, μεταξύ Ἐνοριῶν, ἀποφασίζει περὶ τούτου ὁ οἰκείος Ἀρχιερεὺς καὶ εἰς δεύτερον βαθμὸν ἡ Ἱερά Σύνοδος. Ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεων μεταξύ Ἐνορίας καὶ Ἀρχιερέως, ἀποφασίζει ὀριστικῶς ἡ Ἱερά Σύνοδος.

6. Οἱ Κοιμητηριακοὶ Ναοὶ, ἐφ' ὅσον δέν ἀνήκουν εἰς Ἐνορίαν, ἢ Ἐνορίας, κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἰσχύσαντα, ἀνήκουν εἰς τὴν οἰκίαν Ἐπαρχίαν, ἣτις ἔχει τὴν ὅλην ἐποπτείαν ἐπὶ τῆς διοικήσεως, διαχειρίσεως καὶ λειτουργίας αὐτῶν.

7. Διὰ τὴν ἀνέγερσιν, ἀνακαίνισιν, ἐπέκτασιν, ἢ ἐπιδιόρθωσιν, Ἱεροῦ Ναοῦ, ὡς καὶ τὴν ἐκτέλεσιν οἰουδήποτε ἄλλου ἔργου ἐν αὐτῷ, ἢ εἰς τὸν περιβάλλοντα χῶρον, ἀπαιτεῖται γραπτὴ ἄδεια τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως. Ἐπὶ ἐργασιῶν, πέραν τῆς συντηρήσεως καὶ ἀποκαταστάσεως ζημιῶν, ὁ Ἀρχιερεὺς δύναται ὅπως ζητῇ τὴν γνώμην τῆς ἐπὶ τῆς Ναοδομίας καὶ Χρι-

στιανικῆς τέχνης Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς.

8. Διά τήν ἐκτέλεσιν τῆς ὄλης ἐργασίας, ἡ μέρους αὐτῆς:

- α) Ζητοῦνται προσφοραί, ἡ δέ κατακύρωσις γίνεται μόνον τῇ γραπτῇ ἐγκρίσει τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, ὅστις δικαιούται ὅπως ἀπορρίψη οἰανδήποτε προσφοράν, ἐάν κρίνη ὅτι αἱ προσφερόμεναι τιμαὶ εἶναι ἀσύμφοροι, ἢ ὅτι τό μειοδοτοῦν πρόσωπον δέν εἶναι πεπειραμένον πρός ἐκτέλεσιν τοιούτων ἔργων, ἢ ὅτι ἡ ὑπό τοῦ προσώπου τούτου διδομένη ἐγγύησις δέν εἶναι ἐπαρκής.
- β) Συντάσσεται ἔγγραφος συμφωνία, ἣτις δέον ὅπως φέρη ἐπ' αὐτῆς τήν ἔγγραφον ἔγκρισιν τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, ἄλλως ἡ τοιαύτη συμφωνία εἶναι ἄκυρος.
- γ) Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ Ἀρχιερεύς, ἐν συνεννοήσει μετά τῆς Θρονικῆς, ἢ Ἐνοριακῆς, Ἐπιτροπῆς, διαπιστώσει ὅτι ἡ, ὑπό ἰδίαν αὐτῶν ἐπίβλεψιν, ἀπ' εὐθείας ἐκτέλεσις τῆς ἐργασίας θά γίνη καλύτερον καί μέ ὀλιγωτέρας δαπάνας, τότε δέν εἶναι ἀπαραίτητος ἡ διαδικασία ὑποβολῆς προσφορῶν.

9. Ἡ συντήρησις Ναῶν, οἱ ὅποιοι ἔχουν χαρακτηρισθῆ ὡς ἀρχαιολογικά μνημεῖα, γίνεται ὑπό τήν ἐποπτείαν καί συνεργασίαν τῶν ἀρμοδίων κρατικῶν ὑπηρεσιῶν, τῇ μερίμνῃ τοῦ Ἀρχιερέως.

Ἄρθρον 47

Ἐφημέριοι

1. Πνευματικός πατήρ καί προϊστάμενος ἐκάστης Ἐνορίας εἶναι ὁ Ἐφημέριος. Οὗτος μεριμνᾷ διά τήν πνευματικὴν ζωὴν τῶν ἐνοριτῶν, διά τήν ὀρθὴν καί τακτικὴν τέλεσιν τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν, διά τήν διοίκησιν τῆς Ἐνορίας καί διά τήν φιλανθρωπικὴν καί κοινωνικὴν προσφοράν αὐτῆς.

2. Ὁ Ἐφημέριος ὀφείλει ὅπως διαμένῃ εἰς τήν Ἐνορίαν αὐτοῦ. Ἡ τυχόν διαμονὴ ἐκτός αὐτῆς ἐπιτρέπεται μόνον κατόπιν ἀδείας τοῦ Ἀρχιερέως.

3. Ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἐφημερίων εἰς ἐκάστην Ἐνορίαν καθορίζεται ὑπό τοῦ Ἀρχιερέως, ἀναλόγως πρός τὰς ἀνάγκας αὐτῆς. Ἐπὶ πλειόνων Ἐφημερίων ἔν τινι Ἐνορίᾳ, ὁ Ἀρχιερεύς ὀρίζει τόν προϊστάμενον, ὡς καί τὰ καθήκοντα ἐκάστου.

4. Ὡς Ἐφημέριοι Ἐνοριῶν διορίζονται ἔγγαμοι κληρικοί. Ἄγαμοι κληρικοί δύνανται, κατ' ἐξαιρέσιν, νά διορισθοῦν εἰς ἐφημεριακὴν θέσιν, ὅπου αἱ συνθῆκαι ἐπιβάλλουν τοῦτο.

5. Ὁ προτεινόμενος πρὸς χειροτονίαν δέον ὅπως ἔχη τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων προσόντα καὶ ἐπὶ πλέον πτυχίον Ὁρθοδόξου Θεολογικῆς, ἢ ἄλλης Πανεπιστημιακῆς, Σχολῆς, ἢ ἀπολυτήριον Ὁρθοδόξου Ἱερατικῆς Σχολῆς. Εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, δύναται ὁ Ἀρχιερεὺς νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν χειροτονίαν προσώπου, τὸ ὁποῖον στερεῖται τῶν ἀνωτέρω τίτλων σπουδῶν. Πρὸ τῆς χειροτονίας, ὁ ὑποψήφιος ὑποβάλλει εἰς τὸν οἰκεῖον Ἀρχιερέα:

- α) Κανονικὴν συμμαρτυρίαν, κατὰ τὰ παραδεδεγμένα ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας.
- β) Πιστοποιητικὸν γεννήσεως καὶ βαπτίσεως.
- γ) Ἀντίγραφον Ποινικοῦ Μητρώου.
- δ) Πιστοποιήσιν, ἐμφαίνουσιν ὅτι ὁ ὑποψήφιος εἶναι ἄγαμος, ἢ, προκειμένου περὶ ἐγγάμων, ὅτι ὁ γάμος εἶναι πρῶτος δι' ἀμφοτέρους τοὺς συζύγους.
- ε) Βεβαίωσιν ἰατροῦ, περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ὑγιείας αὐτοῦ.
- ς) Ἀποδεικτικὸν τῶν σπουδῶν αὐτοῦ.

Τὰ ἀνωτέρω ἐφαρμόζονται, ἀναλόγως προσαρμοζόμενα, ἐπὶ παντός ὑποψηφίου κληρικοῦ, ὅστις θὰ καταλάβῃ οἰανδήποτε ἐκκλησιαστικὴν θέσιν.

6. α) Οἱ Ἐφημέριοι διορίζονται εἰς ὠρισμένην Ἑνορίαν ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.
- β) Μετάθεσις Ἐφημερίου, ἐντὸς τῆς αὐτῆς Ἐπαρχίας, γίνεται: i) τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ἀρχιερέως, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου Ἐφημερίου, καὶ ii) δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀρχιερέως, ὡσάκις, κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ, ἐκκλησιαστικά καὶ ποιμαντικά ἀνάγκαι ἐπιβάλλουν τὴν τοιαύτην μετάθεσιν.
- γ) Ὁ ἐξ ἄλλης Ἐπαρχίας μετατιθέμενος δέον ὅπως φέρῃ κανονικὸν ἀπολυτήριον γράμμα. Πρὸς προσωρινὴν τοποθέτησιν κληρικοῦ τινος εἰς ἄλλην Ἐπαρχίαν, ἀπαιτεῖται ἀπλῆ ἄδεια τοῦ εἰς ὃν ὑπάγεται οὗτος Ἀρχιερέως.

7. Ἄπαντες οἱ κληρικοὶ ἐκάστης Ἐπαρχίας ὑπάγονται, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν Ἱερῶν Κανόνων, εἰς τὸν ἴδιον αὐτῶν Ἀρχιερέα, τὸν ὁποῖον ὀφείλουν νὰ μνημονεύουν ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις, νὰ ἀναγνωρίζουν ὡς ἐκκλησιαστικῶς προϊστάμενον αὐτῶν καὶ νὰ ὑπακούουν, τηροῦντες τὰς ἐκκλησιαστικὰς νοθεσίας καὶ ὁδηγίας αὐτοῦ.

8. Ἐκαστος Ἐφημέριος δικαιοῦται, κατ' ἔτος, κανονικῆς ἀδείας μετ'

ἀποδοχῶν.

9. Οὐδείς Ἐφημέριος ἀποχωρεῖ, ἢ παύεται, τῆς θέσεως αὐτοῦ, εἰ μὴ:
- α) Λόγῳ τελεσιδίκου καταδίκης εἰς καθαίρεσιν, ἢ ἀργίαν ἄνω τοῦ ἔτους, διὰ κανονικόν παράπτωμα.
 - β) Ἐάν ἀδικαιολογήτως ἐγκαταλείψῃ τὴν θέσιν αὐτοῦ καὶ ἐφ' ὅσον, κληθεῖς ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, δέν προέβαλε λόγους δικαιολογούντας ἐπαρκῶς τὴν πράξιν αὐτοῦ.
 - γ) Ἐάν παραιτηθῇ, ἰδίᾳ λόγῳ σωματικῆς, ἢ διανοητικῆς, νόσου.
 - δ) Ἐάν κατέστη ἀποδεδειγμένως ἀνίκανος πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐφημεριακῶν αὐτοῦ καθηκόντων, ἔνεκα διανοητικῆς, ἢ σωματικῆς, νόσου, πιστοποιουμένης διὰ γνωμοδοτήσεως δύο ἰατρῶν, ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.
 - ε) Ἐὰν συμπληρώσῃ τοῦ 70οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτοῦ. Ἐφ' ὅσον ὁ οἰκεῖος Ἀρχιερεὺς κρίνει ἀναγκαίαν τὴν παράτασιν τῆς διακονίας αὐτοῦ καὶ ὁ Ἐφημέριος ἐπιθυμεῖ ταύτην, ἢ διακονία αὐτοῦ δύναται ὅπως συνεχισθῇ, τῶν ἀπολαβῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ χρόνου τῆς παρατάσεως τῆς διακονίας αὐτοῦ καθοριζομένων συμφώνως τῶν προνοιῶν τοῦ Ἐνιαίου Φορέως Μισθοδοσίας τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου.

10. Ἐφημέριοι, κανονικῶς ἀποχωροῦντες τῆς διακονίας αὐτῶν, λαμβάνουν ἰσοδύνατον σύνταξιν, μὴ οὔσαν κατωτέραν τοῦ χορηγουμένου ἐκ τοῦ Κυβερνητικοῦ ταμείου ἐπιδόματος εἰς Ἐφημερίους. Εἰς περίπτωσιν καθαιρέσεως, ἢ ἀπολύσεως, λόγῳ ἀργίας ἄνω τοῦ ἐνός ἔτους, κληρικοῦ τινος, ἢ Ἱερά Σύνοδος ἀποφαίνεται περὶ τοῦ ὕψους τῆς συντάξεως αὐτοῦ.

11. Εἰς περίπτωσιν θανάτου κληρικοῦ πρὸ τῆς συνταξιοδοτήσεως αὐτοῦ, ἢ Ἱερά Σύνοδος μεριμνᾷ, κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῆς, διὰ τὴν οικονομικὴν στήριξιν τῆς οικογενείας αὐτοῦ.

12. Ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως δύναται ὅπως δοθῇ εἰς Κληρικόν ἄδεια, καὶ ἐνδεχομένως οικονομικὴ ἐνίσχυσις, ἀναλόγως τῶν συνθηκῶν, διὰ σπουδᾶς.

13. Ἐκάστη Ἐπαρχία δέον ὅπως τηρῇ Μητρῶν κληρικῶν, ἐν ᾧ ἐμφαίνονται συνοπτικῶς πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς ἕκαστον κληρικόν στοιχεῖα, ὡς: ἡμερομηνία γεννήσεως, ἡμερομηνία χειροτονίας εἰς διάκονον καὶ εἰς πρεσβύτερον καὶ ἀπονομῆς ὀφθικίων, ἢ ἀξιωμάτων, ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ὑπηρεσίᾳ, στοιχεῖα σπουδῶν, Ἐνορία, ἢ Ἐνορίαί, εἰς ἃς ὑπηρετήσεν, οικογενειακὴ κατάστασις, ἰδιαίτερα στοιχεῖα δραστηριότητος καὶ τυχόν παραπτώματα αὐτοῦ καὶ αἱ ἐπιβληθεῖσαι αὐτῷ ποιναί.

Ἄρθρον 48

Μισθοδοσία Κληρικῶν

1. Ὁ μισθός τῶν Κληρικῶν, πρεσβυτέρων καί διακόνων, καθορίζεται ὁμοιομόρφως δι' ἅπασαν τήν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου, ἀναλόγως τῶν προσόντων καί τῆς τάξεως αὐτῶν, διά κανονισμοῦ ἐκδιδομένου ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

2. Ὅπου αἱ Ἐπαρχίαι, ἢ αἱ Ἐνορίαι, δέν κέκτηνται πόρους ἐπαρκεῖς, πρός κάλυψιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ κλήρου, ὡς αὕτη καθορίζεται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἔρχεται ἀρωγός, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ Χάρτου, ὁ Φορέυς Μισθοδοσίας τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου.

3. Διά τούς σκοπούς μισθοδοσίας, οἱ Ἐφημέριοι διακρίνονται εἰς τέσσαρας τάξεις, τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου ἔχοντος τό δικαίωμα τοποθετήσεως εἰς τήν μισθολογικήν τάξιν, ἀναλόγως οὐχί μόνον τῶν τυπικῶν, ἀλλά καί τῶν οὐσιαστικῶν προσόντων, τῶν κληρικῶν:

- α) Εἰς τούς ἔχοντας Θεολογικήν, ἢ ἄλλην, Πανεπιστημιακὴν μὲν μορφήν.
- β) Εἰς τούς ἔχοντας ἀπολυτήριον Β' κύκλου τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς «Ἀπόστολος Βαρνάβας», ἢ ἰσοδυνάμων ἄλλων Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν.
- γ) Εἰς τούς ἀποφοίτους τοῦ Α' κύκλου τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς «Ἀπόστολος Βαρνάβας», ἢ ἄλλης ἰσοδυνάμου Ἱερατικῆς Σχολῆς, ἢ ἐξαταξίου Γυμνασίου, ἢ ἄλλων ἰσοβαθμίων Σχολῶν Μέσης Ἐκπαίδευσως.
- δ) Εἰς πάντας τούς ἔχοντας μὲν μορφήν κατωτέραν τῶν ὡς ἀνωτέρω ὀριζομένων.

Ἄρθρον 49

Ψάλται καί Νεωκόροι καί λοιπὴ διακονία ἐν τῷ Ναῷ

1. Οἱ Ψάλται καί Νεωκόροι τῶν Ἐνοριακῶν Ναῶν διορίζονται ὑπό τοῦ Ἀρχιερέως, τῆ προτάσει τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς, μετὰ σύμφωνον γνώμη τῶν Ἐφημερίων, κατόπιν προκηρύξεως τῆς θέσεως.

2. Προκειμένου νά διορισθῇ τις ὡς Ψάλτης, δέον ὅπως κατέχη δίπλωμα Σχολῆς Ἐκκλησιαστικῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς καί ἐπαρκῆ γνώσιν λειτουργικοῦ τυπικοῦ. Ὁ Ἀρχιερεὺς δύναται νά διορίσῃ, ὡς Ψάλτην, καί πρόσωπον, τό ὅποῖον στερεῖται πτυχίου Σχολῆς Ἐκκλησιαστικῆς Βυζαντινῆς

Μουσικῆς, μόνον ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἀπόλυτος ἀνάγκη πρὸς τοῦτο. Αἱ ἀπολαβαὶ τῶν Ψαλτῶν καὶ τῶν Νεωκόρων καθορίζονται διὰ συμβάσεως, τὴν ὁποῖαν συνάπτει ἡ Ἐνορία μετ' αὐτῶν, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ἀρχιερέως. Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, ἐπιτρέπεται ἡ ἐθελοντικὴ διακονία προσώπου τινός, ὡς Ψάλτου, ἢ Νεωκόρου, ἄνευ μισθοῦ, τῇ εὐλογίᾳ τοῦ Ἀρχιερέως.

3. Ὁ Ἀρχιερεὺς δύναται νὰ ἀπολύσῃ Ψάλτην, ἢ Νεωκόρον, διὰ τοῦς ἐξῆς λόγους: α) ἀνεπάρκειαν περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν, καὶ β) διαγωγὴν ἀνάρμοστον, ἢ ἀσυμβίβαστον, πρὸς τὴν θέσιν αὐτῶν.

4. Οἱ ἀνωτέρω ἀποχωροῦν τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν. Ὁ Ἀρχιερεὺς, τῇ εἰσηγήσει τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς, δύναται ὅπως παρατείνῃ τὴν διακονίαν, ἢ διορίσῃ Ψάλτην, ἢ Νεωκόρον, καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν, δι' ὠρισμένην μόνον χρονικὴν περίοδον.

5. Οἱ Ψάλται καὶ οἱ Νεωκόροι, ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν καθηκόντων αὐτῶν, ἀκολουθοῦν τὰς ὁδηγίας τοῦ Ἐφημερίου καὶ τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 50

Οἱ λαϊκοί, οἱ ὑπηρετοῦντες ἐν τινι Ναῶ, ὑπόκεινται εἰς τὴν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, ὅστις, διὰ παραβάσεις ἀναγομένας εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν, δύναται ὅπως ἐπιβάλλῃ, μετὰ προηγουμένην κλήσιν αὐτῶν εἰς ἀπολογία, τὴν ποινήν τῆς προσωρινῆς παύσεως, ἢ τῆς ὀριστικῆς ἀπολύσεως, αὐτῶν.

Ἄρθρον 51

Οὐδεὶς δύναται ὅπως κηρύξῃ τὸν θεῖον λόγον ἐν Ναῶ, ἄνευ τῆς κανονικῆς ἀδείας τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

Ἄρθρον 52

Ἐνοριακαὶ Ἐπιτροπαί

Ἐκάστη Ἐνορία διοικεῖται ὑπὸ τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς. Αὕτη συγκροτεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς, κληρικοῦ ἢ λαϊκοῦ, ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου, καὶ τεσσάρων λαϊκῶν μελῶν. Εἰς ἰδιαιτέρως πολυπληθεῖς ἔνορίας, δύναται ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν ὅπως ἀύξηθῆ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ἀρχιερέως. Ἡ διακονία μέλους τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἄμισθος.

Ἄρθρον 53

Ἐκλογή μελῶν τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς

1. Ἡ ἐκλογή τῶν λαϊκῶν μελῶν γίνεται ὑπό τῶν ἐνοριτῶν, ἀνά τετραετία, ἐντός τοῦ δευτέρου δεκαπενθημέρου τοῦ μηνός Ἰανουαρίου.
2. Ἐκλόγιμοι, ὡς μέλη τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς, εἶναι οἱ ἔχοντες συμπληρωμένον τό εἰκοστόν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν καί ὄντες ἐγγεγραμμένοι ἐν τῷ ἐκλογικῷ καταλόγῳ τῆς Ἐνορίας.
3. Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νά ἐκλεγοῦν, ὡς μέλη τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς, ὑποβάλλουν ἐγγράφως, εἰς τόν προϊστάμενον τῆς Ἐνορίας, μίαν τούλάχιστον ἐβδομάδα πρό τῆς ἐκλογῆς, αἴτησιν ὑποψηφιότητος.
4. Ὑποψηφιότητα δέν δύναται νά ὑποβάλλῃ πρόσωπον, τό ὁποῖον ἔχει συγγένειαν μέχρι δευτέρου βαθμοῦ ἐξ αἵματος, ἢ ἐξ ἀγχιστείας, πρὸς τοὺς Ἐφημέριους τῆς Ἐνορίας, ὡς καί αἱ πρεσβυτέραι αὐτῶν. Εἰς περιπτώσεις, ἐν τούτοις, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ οἰκεῖος Ἀρχιερεὺς κρίνει εὐλογον τὴν ὑποψηφιότητα, ἢ τόν διορισμόν, συγγενικοῦ πρὸς τόν Ἐφημέριον προσώπου, δύναται, κατ' ἐξαιρέσιν, ὅπως ἐπιτρέψῃ τοῦτο.
5. Ὁ Ἀρχιερεὺς δύναται νά ἀποκλείσῃ ὑποψηφιότητά τινα δι' εὐλογον αἰτίαν.

Ἄρθρον 54

Μετ' ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τὴν ἐκλογὴν Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπῶν προκηρύττει ὁ Ἀρχιερεὺς, δι' ἐγκυκλίου, δι' ἧς ὀρίζονται τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ἐκλογικὴν διαδικασίαν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς δύναται, δι' εὐλογον αἰτίαν, νά ἀναβάλλῃ τὴν ἐκλογὴν εἰς τινα Ἐνορίαν, ἕως οὗ ἀρθῇ ὁ λόγος τῆς ἀναβολῆς.

Ἄρθρον 55

Ἐκλέκτορες εἶναι πάντες οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ κάτοικοι τῆς Ἐνορίας, οἱ ἐγγεγραμμένοι ἐν τῷ ἐκλογικῷ καταλόγῳ αὐτῆς, ὡς οὗτος προβλέπεται ἐν τῷ ἄρθρῳ 23 τοῦ παρόντος, ὅστις ἀναθεωρεῖται πρὸς τοῦτο, κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν ἐν τῷ εἰρημένῳ ἄρθρῳ προβλεπομένων. Κατὰ τὴν ἀναθεώρησιν ταύτην δύναται ὅπως ἐγγραφοῦν καί οἱ ἐν Κύπρῳ διαβιοῦντες ἀπόδημοι τῆς ἐν λόγῳ ἐνορίας.

Ἄρθρον 56

1. Τὴν ἐκλογὴν διεξάγει τριμελής Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπή, ἀποτελουμέ-

νη από τόν προϊστάμενον τῆς Ἐνορίας καί δύο κληρικούς αὐτῆς. Ἐάν ἀντίστοιχος ἀριθμός κληρικῶν δέν ὑπάρχη, ἡ Ἐφορευτική Ἐπιτροπή συμπληροῦται, ἀναλόγως, ἀπό μέλη τῆς Ἐνορίας, ὀριζόμενα ὑπό τοῦ προϊσταμένου.

2. Ἡ ἐκλογή γίνεται διά μυστικῆς, διά ψηφοδελτίων, σφραγιζομένων διά τῆς σφραγίδος τῆς Ἐνορίας, ψηφοφορίας. Οἱ ἐκλογεῖς ψηφίζουν ἕν, ἢ καί περισσότερα, ὀνόματα τῆς ἐπιλογῆς αὐτῶν, μή ὑπερβαίνοντα τόν προβλεπόμενον ἀριθμόν τῶν αἰρετῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς.

3. Μετά τό πέρας τῆς ἐκλογῆς, γίνεται ὑπό τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἡ διαλογή τῶν ψήφων, τῶν ὑποψηφίων δικαιουμένων νά παρίστανται αὐτοπροσώπως, ἢ δι' ἀντιπροσώπων, ἀνακηρύσσονται δέ οἱ πλειονοψηφήσαντες ὡς ἐπιτυχόντες, συντασσομένου ὑπό τοῦ Προέδρου τοῦ σχετικοῦ πρακτικοῦ καί ὑπογραφομένου ὑπό τῶν μελῶν τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς καί τῆς ἀπερχομένης Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς. Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας, ὁ ἐπιτυχών ἀνακηρύσσεται διά κλήρου.

4. Τό πρακτικόν ἐκλογῆς διαβιβάζεται, ὑπό τοῦ Προέδρου τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς τόν Ἀρχιερέα.

Ἄρθρον 57

1. Ἐνστάσεις, κατά τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς, δύνανται νά ὑποβληθοῦν ἐγγράφως πρὸς τόν Ἀρχιερέα, ὑπό οἰουδήποτε ἐγγεγραμμένου εἰς τοὺς ἐκλογικούς καταλόγους τῆς Ἐνορίας, ἐντός τριῶν ἡμερῶν ἀπό τῆς ἐκλογῆς, διά τοῦ Προέδρου τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

2. Ἡ ἐπί ἐνστάσεων, κατά τοῦ κύρους ἐκλογῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπόφασις τοῦ Ἀρχιερέως εἶναι τελεσίδικος.

3. Ἐφ' ὅσον προκύψει ἀνάγκη ἐπαναλήψεως τῆς ἐκλογῆς, αὕτη διεξάγεται ἐντός μηνός.

Ἄρθρον 58

1. Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐγκρίνει τό ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς καί διορίζει τοὺς ἐπιτυχόντας.

2. Ὁ Ἀρχιερεὺς δέν ἐγκρίνει τὴν ἐκλογὴν, ἐφ' ὅσον ἔχει μετάσχει εἰς αὐτὴν μικρότερος ἀριθμὸς τοῦ δέκα τοῖς ἑκατόν τῶν ἐγγεγραμμένων ἐν τῷ καταλόγῳ. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, ὡς καί εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν αἱ ὑποψηφιότητες εἶναι ὀλιγώτεροι τοῦ προβλεπομένου ἀριθμοῦ, ὁ Ἀρχιερεὺς διορίζει, ἢ συμπληροῖ, τὴν Ἐνοριακὴν Ἐπιτροπὴν.

3. Ἐν περιπτώσει ἐκλογῆς προσώπων, ἐχόντων πρὸς ἑαυτὰ συγγένειαν δευτέρου βαθμοῦ ἐξ αἵματος, ἢ ἐξ ἀγχιστείας, ἢ ὄντων συζύγων, ὁ Ἀρχιερεὺς διορίζει τό ἐξ αὐτῶν λαβόν τὰς περισσοτέρας ψήφους. Τὰς θέσεις τῶν οὕτω μὴ ἐγκρινομένων καταλαμβάνουν οἱ ἐπιλαχόντες, ἐλλείψει δέ τοιούτων, διορίζει ὁ Ἀρχιερεὺς.

Ἄρθρον 59

Πλήρωσις κενῆς θέσεως

Κενωθείσης θέσεως ἐν τῇ Ἐνοριακῇ Ἐπιτροπῇ, ἡ πλήρωσις αὐτῆς γίνεται ὑπὸ τῶν ἐπιλαχόντων, κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἀνακηρύξεως αὐτῶν, ἐλλείψει δέ τούτων ἡ Ἐνοριακὴ Ἐπιτροπὴ, ἐν ἀπαρτίᾳ οὕσα, προτείνει πρὸς τὸν Ἀρχιερέα πρόσωπον πρὸς πλήρωσιν τῆς θέσεως. Ἐάν αἱ κενωθείσαι θέσεις ἐν τῇ Ἐνοριακῇ Ἐπιτροπῇ εἶναι τόσαι, ὥστε νά μὴ εἶναι δυνατόν νά σχηματισθῇ ἀπαρτία τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ πλήρωσις τῶν θέσεων γίνεται δι' ἐκλογῆς, κατὰ τὰ ἀνωτέρω προβλεπόμενα. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, ἡ θητεία τῶν νέων μελῶν λήγει ὁμοῦ μετὰ τῆς θητείας τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 60

Λειτουργία τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς

Ἐκάστη Ἐνοριακὴ Ἐπιτροπὴ, ἅμα τῇ ἀναλήψει τῶν καθηκόντων αὐτῆς, ἐκλέγει, μεταξύ τῶν μελῶν αὐτῆς, τὸν ταμίαν καὶ τὸν γραμματέα.

Ὁ ταμίας δέον νά παρέχῃ ἐγγύησιν, οἷαν ἤθελε κρίνει ἀναγκαίαν ὁ οἰκείος Ἀρχιερεὺς.

Ἄρθρον 61

Παῦσις Ἐνοριακοῦ Ἐπιτρόπου, ἢ Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς

1. Ὁ Ἀρχιερεὺς δύναται νά προβῇ εἰς τὴν παῦσιν μέλους τινός τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς, εἴτε καὶ τοῦ συνόλου αὐτῆς:

- α) Ἐάν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ἀρχιερέως, μέλος Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς, ἢ αὐτῆ, ὡς σῶμα, ὀλιγορῆ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, ἢ αὐτῆς, ἢ διαχειρίζεται ἐπιζημίως τὰ τῆς περιουσίας τῆς Ἐνορίας, ἢ δεικνύῃ διαγωγὴν ἀσυμβίβαστον πρὸς τό ἀξίωμα, τό ὁποῖον κατέχει.
- β) Ἐάν, κατὰ τὴν ἐξέλεγχσιν, εὔρεθῇ ὅτι εἰς τό ταμεῖον ὑπάρχει ἔλλειμμα, ἢ ἐάν ὁ ταμίας, ἢ ὅλη ἡ Ἐπιτροπὴ, κληθέντες πρὸς ἐξέλεγχσιν,

ήρνήθησαν, ἢ ἀπέφυγον ἀδικαιολογήτως νά συμμορφωθοῦν πρός ταύτην.

γ) Ἐάν δέν συμμορφοῦται πρός τάς διατάξεις τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ Χάρτου.

2. Οἱ οὕτως παυόμενοι στεροῦνται τοῦ δικαιώματος ἐπανεκλογῆς κατά τάς ἐπομένας, ἀπό τῆς παύσεως αὐτῶν, ἐκλογάς.

Ἄρθρον 62

Καθήκοντα τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς

Καθήκοντα ἐκάστης Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι:

α) Νά διοικῆ πᾶσαν τήν κινητήν καί ἀκίνητον περιουσίαν τῆς Ἐνορίας, συμφώνως πρός τόν παρόντα Καταστατικόν Χάρτην.

β) Νά μεριμνᾷ περί τῆς καλῆς συντηρήσεως τῶν Ἱερῶν Ναῶν καί τῆς ἐν αὐτοῖς τάξεως.

γ) Νά προτείνῃ τοὺς Ψάλτας καί τοὺς Νεωκόρους, μετά σύμφωνον γνώμην τῶν Ἐφημερίων.

Ἄρθρον 63

Ἐνοριακά Ταμεῖα

Παρ' ἐκάστη Ἐνορία λειτουργεῖ ἴδιον Ἐνοριακόν Ταμεῖον. Τά περί τῆς λειτουργίας τῶν Ἐνοριακῶν Ταμείων περιλαμβάνονται ἐν τῷ Παραρτήματι Γ' τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 64

Ἐγκρισις πράξεως Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς

Οὐδεμία πρᾶξις τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς δεσμεύει καθ' οἷονδήποτε τρόπον τήν Ἐνορίαν, ἐάν δέν ἐγκριθῆ ἐγγράφως ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως. Οὐδεμία πρᾶξις διαχειρίσεως δεσμεύει νομικῶς τήν Ἐπαρχίαν, ἐφ' ὅσον δέν ἔχει τύχει τῆς ἐγκρίσεως τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς, ἢ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐνθα τοῦτο προβλέπεται.

Ε'. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΜΟΝΩΝ

Ἄρθρον 65

Μοναί

1. Αἱ Μοναί διακρίνονται εἰς: α) Βασιλικὰς καὶ Σταυροπηγιακάς, καὶ β) Ἐπαρχιακάς.

Βασιλικαὶ καὶ Σταυροπηγιακαὶ εἶναι αἱ Μοναί τοῦ Κύκκου, τοῦ Μαχαιρᾶ, τοῦ Ἁγίου Νεοφύτου καὶ τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα. Ἐπαρχιακαὶ εἶναι πᾶσαι αἱ λοιπαὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικειαὶ ἐν λειτουργίᾳ Μοναί.

2. Αἱ Βασιλικαὶ καὶ Σταυροπηγιακαὶ Μοναί ἀπολαύουσι τοῦ προνομίου τῆς αὐτονομίας εἰς τὰ περὶ τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῶν διοίκησιν καὶ τὴν διαχείρισιν τῶν κατ' αὐτάς, τελούσαι, συνωδὰ τοῖς Πατριαρχικοῖς, ἢ Ἀρχιεπισκοπικοῖς, ἢ Συνοδικοῖς, Σιγιλλίοις, ὑπὸ τὴν πνευματικὴν καὶ κανονικὴν ἐποπτείαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, οὗτινος τὸ ὄνομα μνημονεύεται ἐν αὐταῖς κατὰ τὰς ἱεράς ἀκολουθίας.

3. Αἱ Ἐπαρχιακαὶ Μοναί διοικῶνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ αὐτῶν κανονισμοῦ. Τελοῦν ὑπὸ τὴν πνευματικὴν καὶ κανονικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ κυριάρχου τῆς Ἐπαρχίας Ἀρχιερέως, ὅστις ἔχει τὸ καθῆκον ὅπως ἐπαγρυπνῆ, ἵνα ἡ διοίκησις τῶν Μονῶν τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ καὶ ὁ βίος τῶν μοναχῶν τελοῦν ἐν συμφωνίᾳ πρὸς τὰς κανονικάς ἐπιταγὰς.

4. Τὴν κυριότητα τῶν διαλελυμένων Μονῶν ἔχει ὁ Θρόνος, εἰς τὸν ὁποῖον αὐταὶ ἀνήκουν.

5. Μονή, ἢ Μετόχιον αὐτῆς, ἢ ἄλλης μορφῆς μοναστικόν καθίδρυμα, δέν δύναται νὰ ἰδρυθῆ, ἢ ἐπανασυσταθῆ, ἄνευ ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, λαμβανομένης μετ' εἰσήγησιν τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως. Οἱ ἐπιχειροῦντες, ὅπως συστήσουν αὐτοβούλως μοναστικόν καθίδρυμα, ὑπόκεινται εἰς κανονικάς κυρώσεις.

6. α) Ἡ Ἱερά Σύνοδος, τῇ αἰτήσῃ τῆς Μονῆς, καὶ μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, ἀποφασίζει τὴν, δι' εὐλογον αἰτίαν, διάλυσιν, ἢ μετατόπισιν, αὐτῆς, ἢ τὴν συγχώνευσιν αὐτῆς μετ' ἄλλης. Ἐν περιπτώσει διαλύσεως, οἱ μοναχοὶ τῆς διαλυομένης Μονῆς προστίθενται εἰς τὰς Ἀδελφότητας ἄλλης Μονῆς, ἢ ἄλλων Μονῶν, κατὰ τὴν ἐπιλογὴν ἐκάστου.

β) Ἐν περιπτώσει διαλύσεως Μονῆς τινος, ἡ περιουσία αὐτῆς περιέρχεται εἰς τὴν κυριότητα τῆς Ἐπαρχίας, ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ὁποίας ὑπήγετο αὕτη.

γ) Ἐν περιπτώσει συγχωνεύσεως Μονῶν, ἡ περιουσία αὐτῶν περιέρχεται εἰς τὴν κυριότητα τῆς Μονῆς, ἥτις προέρχεται ἐκ τῆς συγχωνεύσεως.

7. Ἐκάστη Μονὴ ἔχει ἴδιον ἐσωτερικὸν κανονισμόν, ρυθμίζοντα τὰ τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως αὐτῆς, τὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματα τῶν ἀδελφῶν καὶ τὰ διακονήματα αὐτῶν. Ὁ κανονισμὸς οὗτος, ψηφιζόμενος ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος τῆς Μονῆς, ὑποβάλλεται πρὸς ἔγκρισιν καὶ ἐπικύρωσιν τῷ οἰκείῳ Ἀρχιερεῖ, ἐπὶ δὲ τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ πρὸς ἐπικύρωσιν. Ὁ Ἀρχιερεὺς ὀφείλει, εὐρίσκων τοῦτον σύμφωνον πρὸς τοὺς Ἱερούς Κανόνας, τὰς περὶ τοῦ μοναχικοῦ βίου διατάξεις καὶ τὸν Καταστατικὸν Χάρτην, ὅπως ἐπικυρώσῃ τοῦτον, ἄλλως δέ, ὅπως ἐπιστρέψῃ τοῦτον μετὰ τῶν παρατηρήσεων καὶ ὑποδείξεων αὐτοῦ. Ἐφ' ὅσον ὁ Ἀρχιερεὺς ἀρνηθῆ τὴν ἐπικύρωσιν, ἢ ἀμελήσῃ ὅπως ἀποφανθῆ ἐντὸς τριμήνου, ἡ Μονὴ δύναται ὅπως ἀπευθυνθῆ εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον, ἢ ὅποια καὶ ἀποφαίνεται ὀριστικῶς.

8. Ἄπαξ τοῦλάχιστον τοῦ ἔτους συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Ἡγουμένου ἡ τακτικὴ Σύναξις τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ὑποβάλλει οὗτος γραπτὴν ἔκθεσιν, περὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου διαχειρίσεως τῶν τῆς Μονῆς, περὶ τῆς ἀποδόσεως τῶν ἀδελφῶν εἰς τὰ διακονήματα καὶ περὶ τῆς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς αὐτῶν ἐξελίξεως, καὶ ποιεῖται τὰς δεούσας εἰσηγήσεις, ὥστε νὰ ἐπιτυγχάνηται ἡ συνεχῆς πρόοδος τῆς Μονῆς. Ἡ Ἀδελφότης συζητεῖ περὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ὑποβαλλομένης ἐκθέσεως, ἐκφράζει τὰς ἀπόψεις αὐτῆς, προβαίνει εἰς τὰς δεούσας συστάσεις καὶ ὑποδείξεις καὶ ψηφίζει τὸν προϋπολογισμόν τῆς Μονῆς. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἀδελφότητος λαμβάνονται κατὰ πλειονοψηφίαν, τοῦ Ἡγουμένου ἔχοντος, ἐπὶ ἰσοψηφίας, τὴν νικῶσαν ψῆφον. Αἱ ἀποφάσεις εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸν Ἡγούμενον καὶ τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον, ὡς καὶ διὰ πάντα ἀδελφόν, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται πρὸς τοὺς Ἱερούς Κανόνας, τὰς περὶ τοῦ μοναχικοῦ βίου διατάξεις, τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ Χάρτου καὶ τὸν ἐσωτερικὸν κανονισμόν τῆς Μονῆς. Ἐκτελεστής τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἀδελφότητος εἶναι ὁ Ἡγούμενος, ὅστις καὶ καθίσταται ὑπόλογος διὰ τυχόν παράλειψιν, ἢ ἄρνησιν, ἐκτελέσεως ἀποφάσεως.

9. Ἐκτάκτως συγκαλεῖται ἡ Σύναξις τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος, ὡσάκις ὁ Ἡγούμενος κρίνῃ εὐλόγον, ὅπως λάβῃ τὴν γνώμην αὐτῆς ἐπὶ σοβαρῶν θεμάτων, ἢ θεμάτων ὑπερβαινόντων τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ, ἢ ὡσάκις τὰ δύο τρίτα τοῦ συνόλου τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος ζητήσουν τοῦτο.

10. Τά περί τοῦ χρόνου καί τοῦ τρόπου τῆς συγκλήσεως τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος καί τά περί τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς καθορίζονται διά τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ ἐκάστης Μονῆς.

11. Αἱ Μοναί εἶναι νομικά πρόσωπα καί ἐκπροσωποῦνται ἐνώπιον τρίτων ὑπό τοῦ Ἡγουμένου, ἢ τοῦ ὀριζομένου ἀντιπροσώπου αὐτοῦ.

12. Ἐκάστη Μονή ἔχει ἴδιον μοναχολόγιον, εἰς ὃ ἀναγράφονται τά ὀνόματα τῶν μοναχῶν καί τῶν δοκίμων αὐτῆς.

Ἄρθρον 66

Μοναχοί

1. Ἡ πρόσκτησις τῆς μοναχικῆς ιδιότητος συντελεῖται διά τῆς μοναχικῆς κουράς.

2. Διά νά ἐνταχθῇ τις εἰς μοναχικήν Ἀδελφότητα ὡς δόκιμος, ἢ μοναχός, δέον ὅπως ἔχη συμπληρωμένον τό 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ. Ἡ περίοδος τῆς δοκιμασίας εἶναι τριετής, ἥτις ὅμως δύναται νά περιορισθῇ χρονικῶς, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, εἰς περιπτώσεις προσώπων ἐφιεμένων τῆς μοναχικῆς ἀσκήσεως, ὠρίμων τῆ ἡλικία καί τῆ πνευματικῆ ζωῆ καί ἐχόντων ἐπαρκῆ ἐξοικείωσιν πρὸς τήν μοναχικήν βιοτήν.

3. Ἡ κουρά εἰς τάς ἀνδράς Ἐπαρχιακός Μονάς τελεῖται ὑπό τοῦ Ἡγουμένου, ἢ ἐτέρου κληρικοῦ, προσκαλουμένου ὑπό τοῦ Ἡγουμένου. Διά τήν τέλεσιν τῆς κουράς ἀπαιτεῖται γραπτή ἄδεια τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, παρεχομένη τῇ αἰτήσει τῆς Μονῆς. Ἡ κουρά εἰς τάς γυναικείας Μονάς τελεῖται, τῇ αἰτήσει τῆς Μονῆς, ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, ἢ ἄλλου κληρικοῦ, εἰς ὃν οὗτος ἤθελεν ἀναθέσει τήν τέλεσιν ταύτης. Ὁ προβαίνων εἰς κουράν ἄνευ ἀδείας ὑπόκειται εἰς κανονικάς κυρώσεις. Ἡ κουρά μοναχοῦ εἰς τάς Σταυροπηγιακός Μονάς ἀνακοινοῦται, διά τήν κανονικήν τάξιν, εἰς τόν Ἀρχιεπίσκοπον.

4. α) Ὁ κανονικῶς καρεῖς παραμένει ἰσοβίως μοναχός. Ὁφείλει νά ὑπακούῃ προθύμως εἰς τάς μοναστηριακός ἀρχάς, νά ἐκτελῇ ἀναντιρρήτως τά ἀνατιθέμενα εἰς αὐτόν διακονήματα, νά προσέρχεται εἰς τάς λατρευτικάς συνάξεις, παρεκτός εὐλόγου αἰτίας, ἐκπληρῶν ἐν τῇ καθ' ἡμέραν πολιτεία αὐτοῦ τάς μοναχικάς ἐπαγγελίας καί ὑποσχέσεις.

6) Οἱ καθ' οἰονδήποτε τρόπον ἀμελοῦντες τά καθήκοντα αὐτῶν καί τάς ἐπιβαλλομένας αὐτοῖς ὑποχρεώσεις, ἢ οἱ ἐνεργοῦντες κατά παράβασιν τῶν κανονικῶν διατάξεων, ὑπόκεινται εἰς κανονικάς

κυρώσεις, κατά τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου καί τοῦ ἔσωτερου κανονισμοῦ τῆς Μονῆς.

5. Εἰς πάσας τὰς Μονάς οἱ ἀδελφοί ἐσθίουν ἐν κοινῇ τραπέζῃ καί λαμβάνουν ἐκ τῆς Μονῆς πάντα τὰ χρειώδη, καθ' ὃν τρόπον ὀρίζεται ἐν τῷ ἔσωτερικῷ κανονισμῷ ἐκάστης.

6. Μοναχός τις δέν δύναται νά ἀποχωρήσῃ ἐκ τῆς Μονῆς τῆς μετανοίας αὐτοῦ, εἰ μή δι' ἀποχρῶντα λόγον, ἐκτιμώμενον ὑπό τοῦ Ἡγουμένου. Εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην χορηγεῖται εἰς αὐτόν κανονικόν ἀπολυτήριον. Τό ἀπολυτήριον ἐκδίδει ὁ οἰκείος Ἀρχιερεύς, τῇ εἰσηγήσει τοῦ Ἡγουμένου. Μοναχός, ἐγκαταλείπων αὐθαρέτως τήν Μονήν καί ἐπιμόνως ἀρνούμενος νά ἐπιστρέψῃ εἰς αὐτήν, ὑπόκειται εἰς κανονικάς κυρώσεις.

7. Οὐδεμίαν προσωπικήν περιουσίαν δικαιοῦται νά ἔχῃ ὁ μοναχός, ὑποχρεούμενος ὅπως τήν ὑφισταμένην περιουσίαν αὐτοῦ διανεῖμῃ πρό τῆς κουρᾶς, τηρουμένων τῶν τυχόν ὑπό τῶν νόμων τῆς Πολιτείας προβλεπομένων ὡς πρός τὰ δικαιώματα τῶν κληρονόμων αὐτοῦ, τήν δέ ἀποκτωμένην καθ' οἰονδήποτε τρόπον, μετά τήν κουράν, μεταβιβάσῃ εἰς τήν Μονήν ἐντός εὐλόγου χρονικοῦ διαστήματος, μή ὑπερβαίνοντος, πάντως, τό ἔντος ἀπό τῆς κτήσεως.

Ἄρθρον 67

Ὁ Ἡγούμενος

1. Πνευματικός Πατήρ ἐκάστης μοναχικῆς Ἀδελφότητος εἶναι ὁ Ἡγούμενος, ὅστις ἐκλέγεται συμφώνως πρός τὰς διατάξεις τοῦ ἔσωτερου κανονισμοῦ τῆς Μονῆς, διά μυστικῆς ψηφοφορίας, ὑπό πάντων τῶν μοναχῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος.

2. Ἐκλέξιμοι, ὡς Ἡγούμενοι, εἶναι τὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητος, ἡλικίας οὐχί μικροτέρας τῶν τριάκοντα πέντε ἐτῶν, τὰ ὅποια κέκτηνται τήν μοναχικήν ιδιότητα τουλάχιστον ἀπό πενταετίας. Ὁ ἐκλεγόμενος ὡς Ἡγούμενος δέον ὅπως διακρίνηται διά τόν ἐνάρετον βίον, τό ἐκκλησιαστικόν φρόνημα, τήν ἱκανότητα πρός διοικήσιν καί τήν μόρφωσιν. Εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, καί ἐφ' ὅσον τὰ τρία τέταρτα τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος συμφωνοῦν, δύναται νά ἐκλεγῇ ὡς Ἡγούμενος μοναχός ἐξ ἄλλης Μονῆς.

3. Ἡ ἐκλογή νέου Ἡγουμένου γίνεται ἐντός μηνός ἀπό τῆς χηρείας, ἐκτός ἐάν ὀρίζεται ἄλλως ὑπό τοῦ ἔσωτερου κανονισμοῦ τῆς Μονῆς. Ἐάν, δι' οἰονδήποτε λόγον, παρέλθῃ ἄπρακτος ἢ προθεσμία αὕτη, ὁ Ἡγούμενος διορίζεται ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, ἢ, ἀμελοῦντος τούτου, ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

4. Ἐπί Μονῶν, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμός τῶν μοναχῶν δέν ὑπερβαίνει τοὺς τέσσαρας, ὁ οἰκείος Ἀρχιερεὺς διορίζει Προϊστάμενον, κατὰ προτίμησιν ἐκ τῶν μοναχῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος. Ἐάν ὁ Ἀρχιερεὺς παραλείψῃ νά πράξῃ τοῦτο, ἐντός δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς καθ' οἰονδήποτε τρόπου κενώσεως τῆς θέσεως, τὸν Προϊστάμενον διορίζει ἡ Ἱερά Σύνοδος, τῇ αἰτήσῃ τῆς Ἀδελφότητος. Ὁ Προϊστάμενος ἀσκεῖ τὰ καθήκοντα τοῦ Ἡγουμένου καὶ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, ἀναλόγως ἐφαρμοζομένας.

5. Ὁ ἐκλεγείς Ἡγούμενος χειροτονεῖται εἰς πρεσβύτερον, ἐφ' ὅσον δέν φέρει ἤδη τὸν βαθμὸν τοῦτον, καὶ ἐγκαθίσταται εἰς τὸ ἀξίωμα, ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, διὰ χειροθεσίας. Εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, ὁ Ἡγούμενος δύναται νά παραμείνῃ καὶ ἀπλοῦς μοναχός. Ὁ Ἀρχιερεὺς δύναται νά ἀρνηθῇ τὴν χειροτονίαν, ἢ τὴν ἐγκατάστασιν, ἐν περιπτώσει κανονικῶν κωλυμάτων ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐκλεγέντος, ἢ μὴ τηρήσεως τῶν προβλεπομένων διατάξεων περὶ τῆς ἐκλογῆς. Ἡ τοιαύτη ἄρνησις δέον ὅπως ἀναγγέλληται, ἐντός τριάκοντα ἡμερῶν, εἰς τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον. Τοῦτο, ἢ ὁ ἐψηφισμένος Ἡγούμενος, δικαιοῦνται ὅπως προσφύγουν κατὰ τῆς ἀρνήσεως τοῦ Ἀρχιερέως, ἐντός δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἀναγγελίας, εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον. Αὕτη συγκαλεῖται, ἐντός ἐνός μηνός ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς προσφυγῆς, καὶ ἀποφασίζει ἡτιολογημένως καὶ ὀριστικῶς.

6. Ἐν τοῖς γυναικείοις μοναστηρίοις, ἡ ἐγκατάστασις τῆς ἐκλεγείσης Ἡγουμένης γίνεται διὰ χειροθεσίας ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, ἐφαρμοζομένων τῶν ἀνωτέρω περὶ Ἡγουμένων τῶν ἀνδρῶν Μονῶν προβλεπομένων.

7. Ὁ νομίμως ἐγκατασταθεὶς ὡς Ἡγούμενος διατηρεῖ τὸ ἀξίωμα ἰσοβίως, ἐκτός ἐάν παραιτηθῇ οἰκειοθελῶς, ἢ παυθῇ κανονικῶς. Ὁ Ἡγούμενος ὑποχρεοῦται ὅπως διαμένῃ ἐν τῇ Μονῇ διαρκῶς, φέρηται ἡπίως καὶ πατρικῶς πρὸς ἅπαντας τοὺς ἀδελφούς, διάγῃ σωφρόνως, παρέχων ἑαυτὸν πρότυπον καὶ ὑπογραμμὸν χρηστοῦ καὶ ἀδιαβλήτου μοναχικοῦ βίου, καὶ συνδιαιτᾶται μετὰ τῶν ἀδελφῶν ἐν τῇ κοινῇ τραπέζῃ. Ὁφείλει ὅπως παρακολουθῇ ἀγρύπνως τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ζωὴν καὶ ἐξέλιξιν τῶν ἀδελφῶν, τὴν συμμετοχὴν αὐτῶν εἰς τὰς ἀκολουθίας καὶ τελετάς, κατὰ τὸ τυπικόν τῆς Μονῆς, καὶ τὴν ἐπιμελῆ καὶ μετὰ ζήλου ἐπιτέλεσιν τῶν διακονημάτων αὐτῶν. Ὑποχρεοῦται ὅπως νουθετῇ, ἢ ἐπιτιμᾷ, αὐτούς, ὡς πατήρ, διὰ τὰς τυχόν ἀτόπους αὐτῶν πράξεις, ἢ παραλείψεις, καὶ ἐπιβάλλῃ, ὡς ἀνάγκη, τὰ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ ἀνήκοντα κανονικὰ ἐπιτίμια, ἢ, εἰς σοβαροτέρας περιπτώσεις, παραπέμπῃ τούτους:

α) εἰς τό Ἡγουμενοσυμβούλιον, β) εἰς τήν Ἀδελφότητα, καί γ) εἰς τόν οἰκεῖον Ἀρχιερέα, ἀναλόγως. Ἐν ἧ περιπτώσει παραστῆ ἀνάγκη, ὅπως μεταβῆ ἐκτός τῆς Μονῆς, ἡ ἀπουσία αὐτοῦ δέον ὅπως μὴ παρατείνηται πέραν τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου χρόνου. Ἐάν λόγοι σοβαροί ἐπιβάλλουν τήν παραμονήν αὐτοῦ ἐκτός τῆς Μονῆς πέραν τῶν ὀκτώ ἡμερῶν, ὀφείλει ὅπως ἐνημερώσῃ περί τούτου τό Ἡγουμενοσυμβούλιον καί λάβῃ κανονικὴν ἄδειαν παρά τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

Ἄρθρον 68

Τό Ἡγουμενοσυμβούλιον

1. Τό Ἡγουμενοσυμβούλιον ἐκλέγεται ὑπό τῆς ὀλομελείας τῆς Ἀδελφότητος, ἐπί τετραετεί θητεία, διὰ τήν διοίκησιν τῆς Μονῆς καί τήν διαχείρισιν τῆς περιουσίας αὐτῆς. Ὡς μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἐκλέγονται, εἰς Μονάς κεκτημένας ἕως δέκα μοναχοῦς, δύο σύμβουλοι, εἰς δέ Μονάς ἀριθμούσας πλείονας τούτων, τέσσαρες. Ὁ Ἡγούμενος, μετὰ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, συναποφασίζουσι, μὴ δυναμένων τοῦ Ἡγουμένου, ἢ τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, νά προβαίνουν εἰς οἰανδήποτε μονομερῆ ἐνέργειαν. Εἰς περίπτωσιν διαφωνίας, ἐπικρατεῖ ἡ γνώμη τῆς πλειοψηφίας. Ἐπί ἰσοψηφίας, ἔχει νικῶσαν ψῆφον ὁ Ἡγούμενος.

2. Ἐκλέξιμοι, ὡς μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, εἶναι πάντες οἱ ἀδελφοί οἱ ἀπό τριετίας, τοῦλάχιστον, ὄντες μοναχοί καί ἔχοντες ἡλικίαν οὐχί μικροτέραν τῶν εἰκοσιεπτὰ ἐτῶν. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν δέν ὑπάρχουν ἀδελφοί ἱκανοί διὰ τήν θέσιν ταύτην, ἔχοντες τὰ ἀνωτέρω προσόντα, εἶναι δυνατή ἡ κατ' ἐξαίρεσιν ἐκλογή, ὡς μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἐτέρων μοναχῶν τῆς Μονῆς. Ἡ ἐκλογή γίνεται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας.

3. Τά μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ὀφείλουν ὅπως προβάλλουν ἑαυτά ὡς πρότυπα τῆς κοινοβιακῆς ζωῆς, διδάσκοντα ἐμπράκτως τήν ἀγάπην καί τήν ταπείνωσιν, ἐπιμελούμενα τῶν ἀδελφῶν καί τῶν ἀναγκῶν τῆς Μονῆς καί παρέχοντα αὐτά πρῶτα πλήρη τόν σεβασμόν εἰς τούς κοινοβιακοὺς ὄρους.

Ἄρθρον 69

Πειθαρχικά Ὕργανα

1. Ἡ πειθαρχική καί δικαστική ἐξουσία, ἐπί παραπτωμάτων μοναχῶν, ἀσκεῖται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου καί τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ ἐκάστης Μονῆς.

2. Ἐάν, μετά τήν ἐπιβολήν, ὑπό τῆς Μοναστηριακῆς Ἀρχῆς καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαιοδοτικῶν ὀργάνων, τῶν προβλεπομένων μέτρων, ἢ κανονικῶν κυρώσεων, μοναχός τις μένη ἀδιόρθωτος, μηδενός ὑπολειπομένου μέσου πρὸς συμμόρφωσιν αὐτοῦ, δύναται νά κηρυχθῆ, δι' ἀποφάσεως τῆς Ἀδελφότητος, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, ἀποκεκομμένος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ὅποτε στερεῖται παντός προσήκοντος τῷ ἀδελφῷ τῆς Μονῆς δικαιώματος. Ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τοῦ Ἀρχιερέως, ἢ ἀμελείας αὐτοῦ πέραν τοῦ μηνός, ὅπως ἐγκρίνη τήν περί ἀποκοπῆς ἀδελφοῦ τινος ἀπόφασιν τῆς Ἀδελφότητος, αὕτη ἔχει δικαίωμα ἀναφορᾶς πρὸς τήν Ἱεράν Σύνοδον, ἣτις ἀποφαίνεται ὀριστικῶς. Διαρκούσης τῆς ἐκκρεμότητος τῆς ὑποθέσεως ἐνώπιον τοῦ Ἀρχιερέως, ἢ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἢ ἐντός μηνός ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν, δικαιούται εἰς προσφυγὴν ἐνώπιον αὐτῶν καί ὁ μοναχός.

Ἄρθρον 70

Μοναστηριακὴ Περιουσία

1. Τήν περιουσίαν ἐκάστης Μονῆς διαχειρίζεται ὁ Ἡγούμενος μετὰ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

2. Πολύτιμα ἐκκλησιαστικά, ἢ ἱστορικῆς, ἢ καλλιτεχνικῆς, ἀξίας, ἀντικείμενα τῆς Μονῆς καί ἡ Βιβλιοθήκη αὐτῆς δέον ὅπως τυγχάνουν τῆς ἰδιαίτερας προσοχῆς καί μερίμνης τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καί διαφυλάττωνται ἀσφαλῶς. Δέν ἐπιτρέπεται ἡ πώλησις, ἢ δωρεά, τῶν χειρογράφων καί παλαιτύπων βιβλίων τῆς Βιβλιοθήκης καί πολυτίμων ἀντικειμένων τῆς Μονῆς. Τό Ἡγουμενοσυμβούλιον ὑποχρεοῦται ὅπως καταρτίσῃ ἐπίσημον κατάλογον τῶν ἀντικειμένων τούτων καί, ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ, νά ἐλέγῃ, τοῦλάχιστον ἄπαξ τοῦ ἔτους, τήν Βιβλιοθήκην καί τό Σκευοφυλάκιον τῆς Μονῆς. Ὁ τοιοῦτος ἐπίσημος κατάλογος ἀνανεοῦται ἀνά ἑπταετίαν καί, προκειμένου περί Ἐπαρχιακῶν Μονῶν, ἀντίγραφον τούτου, δεόντως κεκρωμένον, ἀποστέλλεται εἰς τόν οἰκεῖον Ἀρχιερέα.

3. Ἐπιφυλασσομένων τῶν περί ἐλέγχου διατάξεων τοῦ Παραρτήματος Γ' τοῦ παρόντος, ὁ Ἀρχιερεύς, προκειμένου περί Ἐπαρχιακῶν Μονῶν, ἢ ἡ Ἱερά Σύνοδος, προκειμένου περί Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, δύναται νά διατάσσῃ ἔρευναν περί τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας αὐτῶν καί προβαίνουν εἰς τὰς δεούσας παρατηρήσεις καί ἐνεργείας, διὰ τήν διαφύλαξιν τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας καί τήν καλήν διαχείρισιν αὐτῆς. Ὁ Ἀρχιερεύς, ἢ ἡ Ἱερά Σύνοδος, δύναται ὅπως ἐπιβάλλουν καί πνευματικὰς ποινάς, εἰς περιπτώσεις ἀνωμάλου διαχειρίσεως, ἢ ἐφ' ὅσον δέν εἰσακούωνται εἰς τὰς ὑποδείξεις αὐτῶν.

Ζ'. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Άρθρον 71

Σύστασις Ίδρυμάτων

Εἰς ἐκάστην Ἐπαρχίαν, ἀναλόγως τῶν ποιμαντικῶν ἀναγκῶν καί τῶν προσόδων αὐτῆς, ἰδρύονται, κατὰ τήν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν, φιλανθρωπικά, κοινωνικά καί πολιτιστικά Ἰδρύματα, διά τήν συμπαράστασιν πρὸς τόν πάσχοντα ἄνθρωπον, διά τήν ἔκφρασιν τῆς μερίμνης τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τήν κοινωνίαν καί διά τήν διάδοσιν καί προβολήν τοῦ Ὁρθοδόξου Πολιτισμοῦ.

Άρθρον 72

Διοίκησις Ίδρυμάτων

Ἰδρύματα, ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας συσταθέντα, διοικοῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ αὐτῶν, ἐγκρινομένου ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως.

Άρθρον 73

1. Προκειμένου περὶ Ἰδρυμάτων, συστηνομένων ὑπὸ φυσικοῦ προσώπου, εἴτε ἐν ζωῇ εἴτε αἰτίᾳ θανάτου, καί τιθεμένων ὑπὸ τήν διοίκησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἢ Ἀρχιερέως, ἢ Μονῆς, ἡ διοίκησις ἀσκεῖται συμφώνως πρὸς τό Καταστατικόν αὐτῶν.

2. Εἰς τήν περίπτωσιν κληροδοτημάτων, ἡ διαχείρισις τούτων γίνεται συμφώνως πρὸς τήν βούλησιν τοῦ διαθέτου.

Άρθρον 74

Μοναστηριακά Ἰδρύματα

Ἰδρύματα φιλανθρωπικά, κοινωνικά καί πολιτιστικά, συστήνονται, κατὰ τήν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν, ὑπὸ Ἱερᾶς Μονῆς, τῇ συμφώνῳ γνώμῃ τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, καί λειτουργοῦν ὑπὸ τήν ἐποπτείαν αὐτῆς. Τό Καταστατικόν αὐτῶν συντάσσεται ὑπὸ τῆς Μονῆς καί ἐγκρίνεται ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως. Τοῦ Ἰδρύματος προεδρεῖ ὁ Ἡγούμενος τῆς ἐποπτευούσης Μονῆς.

Ἄρθρον 75

Ἐκπροσώπησις Ἰδρυμάτων

Πᾶν Ἰδρυμα ἐκπροσωπεῖται, ἐνώπιον τρίτων, ὡς προβλέπεται ὑπό τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 76

Διάλυσις Ἰδρύματος

Εἰς περίπτωσιν διαλύσεως Ἰδρύματος, συσταθέντος συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 71, ἢ 74, ἡ περιουσία αὐτοῦ περιέρχεται εἰς τὴν Ἐπαρχίαν, ἢ τὴν Μοῆν, ἀντιστοίχως.

Ἄρθρον 77

Ἐάν ὁ οἰκείος Ἀρχιερεὺς διαπιστώσῃ ὅτι ἐν τῶν τοιούτων Ἰδρυμάτων παρεξέκλινε τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν τοῦτο συνεστήθη, ἢ δέν ἐκπληροῖ τὸν σκοπὸν τῆς ιδρύσεως αὐτοῦ, ἀποφασίζει περὶ λήψεως τῶν ἀναγκαίων μέτρων, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἐνάρξεως τῆς διαδικασίας διὰ τὴν διάλυσιν αὐτοῦ.

Ζ'. Η ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρον 78

Γενικά διατάξεις

1. Διά τήν επιβολήν ἐκκλησιαστικῆς ποινῆς, ἀπαιτεῖται ἀπόφασις δικαιοδοτικοῦ ὄργάνου τῆς Ἐκκλησίας.

2. Τά δικαιοδοτικά ὄργανα, διά τήν ἐκδίκασιν ἐκκλησιαστικῶν ἀδικημάτων, εἶναι τά ἑξῆς: α) ὁ Ἐπαρχιοῦχος Ἀρχιερεύς, β) τά Ἐπισκοπικά Δικαστήρια, γ) τό Πενταμελές Συνοδικόν Δικαστήριον, καί δ) ἡ Ἱερά Σύνοδος.

3. Εἰς τήν δικαιοδοσίαν τῶν ὀργάνων αὐτῶν ὑπάγονται κληρικοί, μοναχοί καί λαϊκοί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ἀνεξαρτήτως τόπου τελέσεως τοῦ ἀδικήματος, καθῶς καί κληρικοί καί μοναχοί ἀνήκοντες εἰς ἄλλην Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἢ λαϊκοί, ἐφ' ὅσον ἐτέλεσαν ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα ἐντός τῶν ἐδαφικῶν ὀρίων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

4. Πάν ἀνώτερον δικαιοδοτικόν ὄργανον δύναται νά ἐπιβάλῃ τάς ποινάς, αἱ ὁποῖαι δέν ἐπεβλήθησαν ὑπό κατωτέρου.

5. Ὡς κληρικοί νοοῦνται οἱ Ἐπίσκοποι, οἱ πρεσβύτεροι καί οἱ διάκονοι. Εἰς τούς μοναχούς περιλαμβάνονται καί αἱ μοναχαί. Προκειμένου περί τῶν μοναχῶν, ἰσχύουν ἐκ παραλλήλου αἱ πειθαρχικά διατάξεις, διά τήν ἐφαρμογήν τῶν ὁποίων εἶναι ἀρμόδια καί τά ὄργανα τῶν Μονῶν.

6. Ἡ λειτουργία τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων ρυθμίζεται εἰς τάς διατάξεις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Δικονομίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου (Παράρτημα Β', II).

Άρθρον 79

Τά Δικαιοδοτικά Ὑργανα

Α) Ὁ Ἀρχιερεύς.

1. Ὁ ἐπιχώριος Ἀρχιερεύς ἐκδικάζει ἡσσοнос σημασίας ἐκκλησιαστικά ἀδικήματα πρεσβυτέρων καί διακόνων, δυνάμενος ὅπως ἐπιβάλῃ, κατόπιν κλήσεως εἰς ἀκρόασιν, τάς ἑξῆς ποινάς: α) γραπτὴν ἐπίπληξιν, β) ἔκπτωσιν ἀπό τοῦ ἀξιώματος, γ) ἀργίαν ἕως τριῶν μηνῶν μετὰ, ἢ ἄνευ, στερήσεως ἀποδοχῶν, καί δ) μετάρθεσιν εἰς ἄλλην ἐνορίαν, ἢ κοινότητα, τῆς ἰδίας ἐπαρχίας.

2. Ὁ Ἀρχιερεύς ἐπιβάλλει, κατόπιν κλήσεως εἰς ἀκρόασιν, ἐκκλησιαστικά ἐπιτίμια ἐπί μοναχῶν καί λαϊκῶν.

3. Χρέη γραμματέως ἀσκεῖ ὁ ὑπό τοῦ Ἀρχιερέως ὀριζόμενος κληρικός τῆς ἐπαρχίας Αὐτοῦ.

Β) Τά Ἐπισκοπικά Δικαστήρια.

1. Εἰς ἐκάστην Ἐπαρχίαν λειτουργεῖ τριμελές Ἐπισκοπικόν Δικαστήριον, μέ Πρόεδρον τόν ἐπιχώριον Ἀρχιερέα καί τακτικά μέλη δύο ἐν ἐνεργείᾳ κληρικούς τῆς Ἐπαρχίας, ἡ θητεία τῶν ὁποίων εἶναι πενταετής. Οὗτοι, μετὰ δύο ἀναπληρωτῶν, διορίζονται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐκ καταλόγου τῶν ἐν ἐνεργείᾳ κληρικῶν τῆς Ἐπαρχίας, τόν ὅποιον ὑποβάλλει ὁ Ἀρχιερεύς. Διά τόν ὀρισμόν αὐτῶν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν κυρίως τά πρεσβεῖα χειροτονίας, ἡ πνευματική ὠριμότης καί τό ἐπίπεδον μορφώσεως αὐτῶν. Πρός εὐχερεστέραν διάγνωσιν τῆς καταλληλότητος τῶν ὑποψηφίων, δύναται ἡ Ἱερά Σύνοδος νά ζητήσῃ τήν γνώμην τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

2. Τό Ἐπισκοπικόν Δικαστήριον ἐκδικάζει ἐκκλησιαστικά ἀδικήματα πρεσβυτέρων καί διακόνων, δυνάμενον ὅπως ἐπιβάλῃ τήν ποινήν τῆς ἀργίας ἕως ἕξ μηνῶν, μετὰ, ἢ ἄνευ, στερήσεως ἀποδοχῶν.

3. Τό Ἐπισκοπικόν Δικαστήριον ἐκδικάζει, εἰς δεύτερον βαθμόν, τάς ἐφέσεις κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν πειθαρχικῶν ὀργάνων τῶν Μονῶν.

4. Χρέη γραμματέως ἀσκεῖ ὁ ὑπό τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου ὀριζόμενος κληρικός τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ.

Γ) Τό Πενταμελές Συνοδικόν Δικαστήριον.

1. Τό Πενταμελές Συνοδικόν Δικαστήριον συγκροτεῖται ὑπό πέντε ἐπαρχιούχων Ἀρχιερέων, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου μή μετέχοντος εἰς τήν σύνθεσιν αὐτοῦ. Τά μέλη τοῦ Δικαστηρίου, μετ' ἰσαρίθμων ἀναπληρωτῶν, ὀρίζονται, διά κλήρου, κατὰ τήν τακτικὴν συνεδρίαν τοῦ Σεπτεμβρίου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, δι' ἕν ἔτος. Πρόεδρος εἶναι ὁ ἔχων τά πρεσβεῖα.

2. Τό Συνοδικόν Δικαστήριον ἐκδικάζει, εἰς πρῶτον βαθμόν, μείζονος σημασίας ἐκκλησιαστικά ἀδικήματα πρεσβυτέρων καί διακόνων, καί ἐπιβάλλει τάς ποινάς: α) τῆς ἀργίας ἄνω τῶν ἕξ μηνῶν, μετὰ, ἢ ἄνευ, στερήσεως ἀποδοχῶν, καί β) τῆς καθαιρέσεως. Εἰς δεύτερον βαθμόν, ἐκδικάζει τάς ἐφέσεις κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν Ἐπισκοπικῶν Δικαστηρίων.

3. Χρέη γραμματέως ἀσκεῖ ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Δ) Ἡ Ἱερά Σύνοδος.

1. Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐκδικάζει, εἰς δεύτερον βαθμόν, τάς ἐφέσεις κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Πενταμελοῦς Συνοδικοῦ Δικαστηρίου. Εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην, τῆς συνθέσεως ἐξαιροῦνται ὅσοι μετέσχον εἰς τήν ἕκδοσιν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως.

2. Ἡ Ἱερά Σύνοδος, ὑπό σύνθεσιν εἰς ἣν μετέχουν ὁ Πρόεδρος αὐτῆς καί τοῦλάχιστον δώδεκα Ἀρχιερεῖς, ἐκδικάζει τά ἐκκλησιαστικά ἀδικήματα Ἀρχιερέων, ἐπιβάλλουσα τάς ποινάς: α) τῆς μομφῆς, β) τῆς ἀργίας, μετά, ἢ ἄνευ, στερήσεως ἀποδοχῶν, γ) τῆς ἐκπτώσεως, καί δ) τῆς καθαιρέσεως.

3. Ἡ Ἱερά Σύνοδος εἶναι ἀποκλειστικῶς ἀρμοδία πρὸς ἐπιβολήν τῆς ποινῆς τοῦ ἀναθέματος (μεγάλου ἀφορισμοῦ) δι' ὅλα τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας.

4. Χρῆν γραμματέως ἀσκεῖ ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ἄρθρον 80

Προσωρινή ἀργία

Ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 14, παρ. 3, καί τοῦ ἄρθρου 15, παρ. 3, περί Ἀρχιερέων, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὑφίστανται ἀποχρῶσαι ἐνδείξεις, περί τελέσεως σοβαροῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος παρά κληρικοῦ, ἰδίᾳ δέ ὅταν ἔχη προκληθῆ ἐκ τούτου καί σκανδαλισμός τοῦ ποιμνίου, ὁ Ἀρχιερεὺς δύναται νά καταστήσῃ τόν φερόμενον ὡς ὑπαίτιον ἀργόν, μέχρι τῆς ἐκδόσεως δικαστικῆς ἀποφάσεως. Εἰς τήν περίπτωσιν τοῦ ἀνωτέρω διοικητικοῦ μέτρου, ὁ κληρικός ἐξακολουθεῖ νά λαμβάνῃ κανονικῶς τάς ἀποδοχάς αὐτοῦ.

ἄρθρον 81

Ἐκκλητον

Ἀρχιερεὺς, καταδικασθεὶς εἰς ποινήν στερητικὴν τῆς Ἱερωσύνης, ἢ εἰς ἐκπτώσιν ἀπὸ τοῦ Θρόνου, ἢ εἰς ποινήν ἀργίας, ἐπιφέρουσιν ἐκπτώσιν, δύναται ὅπως ἀσκῆσῃ τό δικαίωμα τοῦ ἐκκλήτου ἐνώπιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, κατὰ τά προβλεπόμενα ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων. Διὰ τήν ἄσκησιν τοῦ ἐκκλήτου, ἰσχύουν, ἀναλόγως ἐφαρμοζόμεναι, αἱ προθεσμίαι διὰ τήν ἄσκησιν ἐφέσεως, αἱ προβλεπόμεναι εἰς τό Παράρτημα Β', Π, τοῦ παρόντος. Εἰς περίπτωσιν ἀσκήσεως ἐκκλήτου, ἡ διαδικασία πληρώσεως τῆς ἐπαρχίας δέν δύναται νά ἀρχίσῃ πρὶν παρέλθῃ ἑξάμηνον, ἀπὸ

τῆς ὑποβολῆς εἰς τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον τοῦ οἰκείου φακέλου, ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

Ἄρθρον 82

Ἄνασταλτικόν ἀποτέλεσμα

Εἰς περίπτωσιν ἐπιβολῆς ποινῆς καθαιρέσεως, ἡ προθεσμία πρὸς ἄσκησιν ἐφέσεως καί ἡ ἄσκησις ταύτης, ἐπὶ Ἀρχιερέων δέ καί ἡ ἄσκησις τοῦ ἐκκλήτου, ἔχει πάντοτε ἀνασταλτικόν ἀποτέλεσμα. Ἐν τούτοις, ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις περὶ καθαιρέσεως ἐπιφέρει πάντοτε προσωρινήν ἀργίαν, μετ' ἀποδοχῶν, διὰ τὸν καθαιρεθέντα, ἐπὶ Ἀρχιερέως δέ, καί προσωρινήν στέρησιν τῆς διοικήσεως τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ. Τά ἀνωτέρω ἰσχύουν καί ἐπὶ ἐπιβολῆς τῆς ποινῆς τοῦ ἀναθέματος.

Η'. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ

Άρθρον 83

Σύστασις Γάμου

1. Πρός σύστασιν γάμου, απαιτείται αμοιβαία καί ἐλευθέρα συναίνεσις τῶν μελλόντων νά συνάψουν γάμον καί ἱερολόγησις αὐτοῦ ὑπό κληρικοῦ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, κατὰ τήν κανονικὴν τάξιν Αὐτῆς.

2. Διὰ τήν ἱερολόγησιν τοῦ γάμου, απαιτείται ἔγγραφος προηγουμένη ἄδεια τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ τόπου τελέσεως αὐτοῦ.

3. Προϋπόθεσις πρὸς σύναψιν γάμου εἶναι ἡλικία τοῦλάχιστον δεκαοκτῶ ἐτῶν δι' ἀμφότερα τὰ φύλα. Γάμος προσώπων κάτω τῶν δεκαοκτῶ, ἀλλὰ ἄνω τῶν δεκαἑξέ ἐτῶν, ἐπιτρέπεται κατόπιν συγκαταθέσεως ἀμφοτέρων τῶν προσώπων τῶν ἐχόντων τήν γονικὴν μέριμναν, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν σοβαροὶ λόγοι, οἱ ὅποιοι δικαιολογοῦν τοῦτο καί ἐφ' ὅσον δίδεται ἡ ἄδεια τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ τόπου τελέσεως τοῦ γάμου. Ἡ συναίνεσις τῶν ἐχόντων τήν γονικὴν μέριμναν δύναται νά ἀναπληρωθῇ, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ τόπου τελέσεως τοῦ γάμου, ἐφ' ὅσον τὰ πρόσωπα αὐτὰ δέν εἶναι δυνατόν νά ἀνευρεθοῦν.

4. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν τὰ μέλλοντα νά συνάψουν γάμον πρόσωπα ἔχουν διαφορὰν ἡλικίας ὑπερβαίνουσαν τὰ εἰκοσιπέντε ἔτη, πρὸς τέλεσιν τοῦ γάμου απαιτεῖται εἰδικὴ ἄδεια τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ τόπου τελέσεως αὐτοῦ.

Άρθρον 84

Κωλύματα Γάμου

1. Κωλύεται ὁ γάμος:

- α) Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ μετὰ μὴ Χριστιανοῦ.
- β) λόγῳ ὑφισταμένου γάμου, ἀνεξαρτήτως τύπου τελέσεως αὐτοῦ.
- γ) λόγῳ προὑπαρξάντων τριῶν ἐγκύρων γάμων.
- δ) κληρικοῦ, ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ διακόνου, ὡς καί μοναχοῦ μετὰ κανονικὴν κουράν.
- ε) λόγῳ συγγενείας ἐξ αἵματος κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἀπεριορίστως, καί ἐκ πλαγίου μέχρι πέμπτου βαθμοῦ.
- στ) λόγῳ συγγενείας ἐξ ἀγχιστείας κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἀπεριορίστως, καί ἐκ πλαγίου μέχρι τρίτου βαθμοῦ.

- ζ) ἀδελφοῦ, ἢ ἀδελφῆς, τοῦ ἑνός τῶν συζύγων μετ' ἀδελφῆς, ἢ ἀδελφοῦ, τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων.
- η) λόγῳ πνευματικῆς συγγενείας μεταξύ τοῦ/τῆς ἀναδόχου, ἢ τῆς/τοῦ συζύγου αὐτοῦ/αὐτῆς καί τοῦ ἀναδεκτοῦ, ἢ τῶν γονέων αὐτοῦ.
- θ) μεταξύ τοῦ υἱοθετήσαντος, ἢ τοῦ συζύγου, ἢ τῶν ἀνιόντων, ἢ κατιόντων, αὐτοῦ, καί τοῦ υἱοθετηθέντος, ἢ τοῦ συζύγου, ἢ τῶν ἀνιόντων, ἢ κατιόντων, αὐτοῦ.
2. Τά κωλύματα, λόγῳ ἀγχιστείας, οἷον ἀγχιστείας καί υἱοθεσίας, διατηροῦνται καί μετὰ τήν λύσιν τοῦ γάμου, ἐξ οὗ προέκυψεν ὁ δεσμός τῆς ἀγχιστείας, ἢ τήν λύσιν τῆς υἱοθεσίας.
3. Τό κώλυμα τοῦ πενθίμου ἐνιαυτοῦ διατηρεῖται, διά λόγους κοινωνικῆς εὐπρεπείας, δι' ἀμφοτέρους τοὺς συζύγους, ἐπί δεκάμηνον μετὰ τόν θάνατον τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων.
4. Ἡ συνδρομή τῶν προϋποθέσεων συνάψεως γάμου ἐλέγχεται, συμφώνως πρὸς ὁδηγίαν, αἱ ὁποῖαι θά παρέχωνται δι' ἐγκυκλίου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 85

Γάμοι μεθ' Ἑτεροδόξων

1. Ἱερολόγησις ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ γάμου Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ μετὰ Ἑτεροδόξου Χριστιανοῦ ἐπιτρέπεται, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀρχιερέως, ἐφ' ὅσον τό μή Ὁρθόδοξον μέλος ἀνήκει εἰς χριστιανικήν Ἐκκλησίαν, ἢ Ὁμολογίαν, δεχομένην τό Σύμβολον Νικαίας-Κωνσταντινουπόλεως, καί ἔχει δεχθῆ προσωπικῶς βάπτισμα εἰς τό ὄνομα τῆς Ἀγίας Τριάδος, καί ἐφ' ὅσον τό μή Ὁρθόδοξον μέλος δηλοῖ ὅτι δέν θά παρακωλύη τό Ὁρθόδοξον μέλος εἰς τήν ἄσκησιν τῶν θρησκευτικῶν αὐτοῦ καθηκόντων, κατὰ τήν Ὁρθόδοξον διδασκαλίαν καί παράδοσιν, καί ὅτι δέν θά ἀντιτεθῆ εἰς τήν βάπτισιν τῶν ἐκ τοῦ γάμου τέκνων ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ καί τήν ἀνατροφὴν αὐτῶν κατὰ τήν διδασκαλίαν καί τάς παραδόσεις Αὐτῆς.

2. Θέματα πρακτικῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τούτων ρυθμίζονται ἐνιαίως, δι' ἅπασαν τήν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου, δι' ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί δι' ἐκδόσεως ὑπ' αὐτῆς σχετικῶν ἐγκυκλιῶν ὁδηγιῶν. Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐπιλαμβάνεται, τῇ αἰτήσῃ τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, τυχόν ἀνακυπτουσῶν εἰδικῶν περιπτώσεων.

Ἄρθρον 86

Ἄκυροι καὶ ἀκυρώσιμοι Γάμοι

1. Γάμος, τελεσθεὶς κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 84, παρ. 1-2, τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, εἶναι ἄκυρος.
2. Γάμος προσώπου τινός εἶναι ἄκυρος, ἐάν, κατὰ τόν χρόνον τελέσεως αὐτοῦ, τό ἐν λόγῳ πρόσωπον ἦτο ἀνίκανον νά ἀντιληφθῆ καί ἐκτίμησῃ τήν πρᾶξιν αὐτοῦ.
3. Γάμος τελεσθεὶς, παρά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 83, παρ. 3, εἶναι ἀκυρώσιμος. Ἐάν αὐτός παραταθῆ, ἄνευ ἀκυρώσεως, μέχρι τῆς νομίμου ἡλικίας τῶν συναπάντων αὐτόν, καθίσταται ἔγκυρος.
4. Γάμος τελεσθεὶς ἐκ πλάνης, ἢ λόγῳ βίας, ἢ ἀπάτης, ἢ ἀπειλῆς, εἶναι ἀκυρώσιμος. Ἐφ' ὅσον οἱ σύζυγοι ἀναγνωρίσουν ἐμπράκτως τόν γάμον, μετά τήν διαπίστωσιν τῆς πλάνης, ἢ τῆς ἀπάτης, ἢ μετά τήν ἄρσιν τῆς βίας, ἢ τῆς ἀπειλῆς, ὁ γάμος καθίσταται ἔγκυρος.

Ἄρθρον 87

Ἀπόπειρα συνδιαλλαγῆς

1. Πρό τῆς πνευματικῆς λύσεως τοῦ γάμου, ἀπαιτεῖται ὅπως ἔχη προηγηθῆ ἀπόπειρα συνδιαλλαγῆς τῶν συζύγων. Ἡ ἀπόπειρα συνδιαλλαγῆς ἀποτελεῖ ἐκδήλωσιν ποιμαντικῆς μερίμνης καί εὐθύνης τῆς Ἐκκλησίας διά τό ποιμνιον Αὐτῆς καί διά τήν διασφάλισιν τοῦ ἱεροῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου, καί οὐχί δικαστικήν, ἢ νομικήν πρᾶξιν, γίνεται δέ δι' αὐτοπροσώπου παραστάσεως τῶν συζύγων, μή ἐπιτρεπομένης τῆς παραστάσεως, δι' ἀντιπροσώπου, ἢ τῆς παρουσίας συνηγόρου. Εἰς τυχόν ἐξαιρετικάς περιστάσεις ἀνωτέρας βίας, αἵτινες καθιστοῦν ἀδύνατον τήν συμμετοχήν τοῦ ἑνός τῶν συζύγων εἰς τήν διαδικασίαν συνδιαλλαγῆς, ὁ Ἀρχιερεὺς δύναται, τῇ ἠτιολογημένῃ αἰτήσῃ αὐτοῦ, νά ἐπιτρέψῃ αὐτῷ ὅπως ζητήσῃ τήν πνευματικὴν λύσιν τοῦ γάμου, ἄνευ διεξαγωγῆς ἀποπείρας συνδιαλλαγῆς.
2. Ἡ ἀπόπειρα συνδιαλλαγῆς γίνεται ἐνώπιον τοῦ Ἀρχιερέως τῆς συνήθους διαμονῆς τοῦ, ἢ τῆς, συζύγου, ἐν Κύπρῳ. Ὁ Ἀρχιερεὺς, ἀποκλειστικῶς εἰς τήν περίπτωσιν κωλύματος αὐτοῦ, δύναται νά ἀναθέσῃ τήν παγίαν ἐντολήν διεξαγωγῆς τῆς ἀποπείρας, εἰς ἓνα ἔμπειρον πρεσβύτερον, δι' ἅπασαν τήν Ἐπαρχίαν, ὀριζόμενον μετά δύο ἀναπληρωτῶν αὐτοῦ, ἀποκλειομένης τῆς ἀναθέσεως τῆς τοιαύτης ἐντολῆς εἰς τοὺς οἰκείους, κατ' ἐνορίαν, ἐφημέριους, ἢ τῆς κατὰ περίπτωσιν, ἢ ἐκ περιτροπῆς, ἀναθέσεως τοῦ ἔργου αὐτοῦ εἰς πλείονας κληρικούς. Ἡ διαδικασία συνδιαλλαγῆς δέον ὅπως ἔχη ὀλοκληρωθῆ ἐντός τριμήνου, ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς

πρός τοῦτο αἰτήσεως. Ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν εἰς τὴν πρᾶξιν τῆς διατάξεως αὐτῆς, ἡ Ἱερά Σύνοδος δύναται νά παράσχη εἰδικὰς ὁδηγίας, δι' ἐγκυκλίου αὐτῆς.

Εἰς περίπτωσιν αἰτήσεως πνευματικῆς λύσεως γάμου, λόγω ἀρμοδίως ἀποδεδειγμένης φρενοβλαβείας, ἢ λόγω κηρυχθείσης ἀφανείας, δέν χωρεῖ ἡ διαδικασία συνδιαλλαγῆς.

Ἄρθρον 88

Πνευματικὴ λύσις

1. Ἡ πνευματικὴ λύσις τοῦ γάμου ζητεῖται ὑπὸ ἀμφοτέρων, ἢ ἑνὸς τῶν συζύγων, καὶ παρέχεται ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου διεξήχθη ἡ ἀπόπειρα συνδιαλλαγῆς, εἰς περίπτωσιν δέ καθ' ἣν δέν χωρεῖ ἀπόπειρα συνδιαλλαγῆς, ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ τόπου συνήθους διαμονῆς τοῦ αἰτοῦντος συζύγου.

2. Εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν γάμος, τελεσθεὶς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου, ἐφ' ὅσον ἔχει λυθῆ τελεσιδικίως, ἢ ἀμετακλήτως, ὑπὸ πολιτικῶν δικαστηρίων ἐκτός Κύπρου, καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἰσχὺς τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς γίνεται δεκτὴ εἰς τὴν Κυπριακὴν ἔννομον τάξιν, ἢ, ἀφοῦ ἡ ἰσχὺς αὐτῆ ἀναγνωρισθῆ ἐν Κύπρῳ, κατὰ τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τῆς πολιτικῆς νομοθεσίας διαδικασίαν, ἡ διαδικασία τῆς πνευματικῆς λύσεως τοῦ γάμου χωρεῖ ἄνευ τῆς ἐξετάσεως, ἐάν εἶχε προηγηθῆ ἀπόπειρα συνδιαλλαγῆς. Εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ πνευματικὴ λύσις ἔχει παρασχεθῆ ὑπὸ ἄλλης κανονικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, ἡ λύσις αὐτὴ ἰσχύει καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κύπρου.

3. Διὰ τὴν πνευματικὴν λύσιν τοῦ γάμου, ἀπαιτεῖται αἴτησις πρὸς τὸν Ἀρχιερέα τοῦ τόπου τῆς συνήθους διαμονῆς τοῦ, ἢ τῆς, συζύγου, ὑπὸ ἀμφοτέρων, ἢ ἑνὸς τῶν συζύγων, δι' ὑπομνήματος, ἀναφερομένου εἰς τὰ στοιχεῖα τῆς αἰτουμένης πνευματικῆς λύσεως τοῦ γάμου καὶ τοὺς λόγους, ἐπὶ τῶν ὁποίων αὐτὴ στηρίζεται. Ἀπαραίτητον στοιχεῖον, διὰ τὸ παραδεκτὸν τῆς αἰτήσεως πνευματικῆς λύσεως τοῦ γάμου, εἶναι νά ἔχη προηγηθῆ ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπόπειρα συνδιαλλαγῆς. Τὴν πνευματικὴν λύσιν δέν δύναται νά ζητήσῃ σύζυγος, ὅστις δέν μετέσχε τῆς ἀποπείρας συνδιαλλαγῆς, ἐκτός ἂν ἔχη λάβει ἄδειαν παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ἀρχιερέως, κατὰ τὰ, ἐν τῷ ἄρθρῳ 87, παρ. 1, ὀριζόμενα. Ἡ αἴτησις δέν ὑπόκειται εἰς συγκεκριμένον τύπον. Αὐτὴ ὑποβάλλεται αὐτοπροσώπως, ἢ διὰ πληρεξουσίου, ἢ διὰ τοῦ ἱερέως τῆς ἐνορίας τοῦ αἰτοῦντος. Ἡ αἴτησις κοινοποιεῖται, ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως, εἰς τὸν ἕτερον τῶν συζύγων. Οὐδεμίαν χρονικὴν προθεσμίαν

τίθεται, προκειμένου νά υποβληθῆ αἴτησις διά τήν πνευματικήν λύσιν τοῦ γάμου.

4. Προκειμένου ὅπως παρασχεθῆ ἡ πνευματική λύσις τοῦ γάμου, ἀπαιτεῖται ἡ αὐτοπρόσωπος, ἢ, εἰς περιστάσεις ἀνωτέρας βίας, κατά τήν κρίσιν τοῦ ἀρμοδίου διά τήν πνευματικήν λύσιν τοῦ γάμου Ἀρχιερέως, διά πληρεξουσίου, ἐμφάνισις τῶν συζύγων ἐνώπιον τριμελοῦς, ἐκ κληρικῶν, «Συμβουλίου Πνευματικῆς Λύσεως τοῦ Γάμου», ἀπαρτιζομένου ἐξ ἐνός ἀξιωματοῦχου κληρικοῦ, εἰ δυνατόν πτυχιούχου Νομικῆς, ἢ Θεολογικῆς, Σχολῆς, ὡς Προέδρου, καί ἐκ δύο κληρικῶν, ὡς μελῶν, ὄλων ὀριζομένων ὑπό τοῦ ἀρμοδίου Ἀρχιερέως, ἀνά τριετίαν, ἢ ὁσάκις προκύψῃ ἀνάγκη ἀντικαταστάσεως, ἢ ἀναπληρώσεως, μελῶν αὐτοῦ. Μέλη τοῦ Συμβουλίου δέν ἀποκλείεται ὅπως ὀρισθοῦν καί οἱ ἀναπληρωταί τοῦ Ἀρχιερέως ἐπί τῆς ἀποπείρας συνδιαλλαγῆς. Ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Πνευματικῆς Λύσεως τοῦ Γάμου, οἱ σύζυγοι ἐκθέτουν τάς ἀπόψεις αὐτῶν, περί τῆς λύσεως τοῦ γάμου, τηρουμένης διαδικασίας, ἣτις καθορίζεται δι' ἐγκυκλίου τῆς Ἱεράς Συνόδου, καί τήν ὁποίαν συντονίζει ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου. Κατά τήν διάρκειαν τῆς ἀνωτέρω διαδικασίας, τό Συμβούλιον καταβάλλει πᾶσαν δυνατήν προσπάθειαν διά τήν διατήρησιν τοῦ συζυγικοῦ δεσμοῦ.

5. Ἐφ' ὅσον τό Συμβούλιον Πνευματικῆς Λύσεως τοῦ Γάμου δέν κατορθώσῃ τήν ἐπανένωσιν τῶν συζύγων, εἰσηγεῖται εἰς τόν ἀρμοδίον Ἀρχιερέα περί τῆς πνευματικῆς λύσεως τοῦ γάμου, μέ ταυτόχρονον γνωστοποίησιν τοῦ περιεχομένου τῆς εἰσηγήσεως εἰς ἀμφοτέρους τούς συζύγους. Ἐάν ὁ Ἀρχιερεύς συμφωνῆ μέ τήν εἰσήγησιν, ἐπικυρώνει τό περιεχόμενον αὐτῆς, καθιστῶν αὐτήν τελεσίδικον ἀπόφασιν, τήν ὁποίαν καί κοινοποιεῖ εἰς τούς συζύγους. Ἐφ' ὅσον διαφωνεῖ, δι' οἰονδήποτε λόγον, μέ τό περιεχόμενον τῆς εἰσηγήσεως, δύναται νά καλέσῃ τά μέλη τοῦ Συμβουλίου πρὸς παροχήν διευκρινίσεων, καί τούς συζύγους πρὸς ἀκρόασιν, προκειμένου νά διαπιστώσῃ, ἐάν ὁ συζυγικός δεσμός ἔχῃ ἤδη, ἐν τοῖς πράγμασι, διαλυθῆ, καί λάβῃ τήν σχετικήν περί τῆς πνευματικῆς λύσεως τοῦ γάμου ἀπόφασιν.

6. Ἡ κατ' οὐσίαν εἰσήγησις τοῦ Συμβουλίου καί ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἀρχιερέως, περί τῆς πνευματικῆς λύσεως τοῦ γάμου, συνίστανται εἰς τήν διαπίστωσιν ὅτι ὁ συζυγικός δεσμός ἔχει ἤδη, ἐν τοῖς πράγμασι, διαλυθῆ ἀντικειμενικῶς, ἢ ὑποκειμενικῶς, καί ὅτι ἡ πνευματική λύσις αὐτοῦ δέν θά ἐπιβαρύνῃ περαιτέρω ἤδη ὑφισταμένην, ἢ διαμορφωθείσαν, νομικήν καί πραγματικήν κατάστασιν. Ἡ λύσις παρέχεται ἐν πνεύματι ποιμαντικῆς καί κοινωνικῆς μερίμνης τῆς Ἐκκλησίας καί κατανοήσεως τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως.

7. Κατά τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρχιερέως, ὁ σύζυγος, ἢ ἡ σύζυγος, ἐφ'

ὅσον ἔχουν μετάσχει τῆς ἀποπείρας συνδιαλλαγῆς, δικαιοῦνται ὅπως, ἐντός ἐνός μηνός, προσφύγουν ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἥτις ἀποφαίνεται ἀμετακλήτως.

8. Ἡ πνευματικὴ λύσις τοῦ γάμου ἐνεργεῖ ἔναντι πάντων, μετασχόντων, ἢ μή, τῆς διαδικασίας.

9. Διὰ τὴν πνευματικὴν λύσιν τοῦ γάμου, παρέχεται ἔγγραφος βεβαίωσις. Ἡ πνευματικὴ λύσις τοῦ γάμου εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἱερολόγησιν νέου γάμου, ἐκατέρου τῶν συζύγων τοῦ λυθέντος γάμου.

Ἄρθρον 89

Ἀνασύστασις Γάμου

Ἀνασύστασις γάμου, μεταξύ προσώπων τῶν ὁποίων ἔχει λυθῆ ἐκκλησιαστικῶς ὁ γάμος, γίνεται διὰ τελέσεως τῆς πρὸς τοῦτο εἰδικῆς, ἐκ τοῦ Εὐχολογίου, ἀκολουθίας. Ἐναντι τῶν πολιτειακῶν ἀρχῶν, ἢ τέλεσις τῆς ἀκολουθίας αὐτῆς λογίζεται ὡς ἱερολόγησις γάμου. Ἐφ' ὅσον ἔχει μεσολαβήσει γάμος τοῦ ἐνός, ἢ ἀμφοτέρων, τῶν συζύγων, τελεῖται νέα ἀκολουθία γάμου.

Ἄρθρον 90

Ἀσκησις οἰκονομίας

Ἡ ἄσκησις οἰκονομίας ἐπὶ τῶν προβλεπομένων, ἐπὶ θεμάτων οἰκογενειακοῦ δικαίου, ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ Χάρτου ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν οἰκεῖον Ἀρχιερέα, ἐνεργοῦντα πάντοτε προσωπικῶς, ἀποκλειομένης τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀναθέσεως τοῦ ἔργου τούτου εἰς ἕτερον πρόσωπον. Εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, ὁ Ἀρχιερεὺς δύναται ὅπως ἀπευθύνηται εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον.

Θ'. ΑΚΡΟΤΕΛΕΥΤΙΟΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρον 91

1. Ο παρών Καταστατικός Χάρτης τίθεται ἐν ἰσχύϊ ἅμα τῇ ψηφίσει αὐτοῦ παρά τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί τῇ δημοσιεύσει αὐτοῦ εἰς τό ἐπίσημον δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου «Ἀπόστολος Βαρνάβας».

2. Τά προσηρτημένα τῷ παρόντι Παραρτήματα Α'-Γ' ψηφίζονται καί τίθενται ἐν ἰσχύϊ ὁμοῦ μετά τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου καί ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστον καί ἰσόκυρον μέρος αὐτοῦ.

Άρθρον 92

Τροποποιήσις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου εἶναι δυνατή, δι' ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, λαμβανομένης διά πλειονοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων τῶν μελῶν αὐτῆς, ἐπιφυλασσομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2, παρ. 2.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'

ΠΙΝΑΞ ΕΝΟΡΙΩΝ, ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΩΝ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Ἐνορίαί, Κοινότητες καί Μοναί κατ' Ἐπαρχίαν εἶναι αἱ ἑξῆς:

Ι. Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή

Ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή περιλαμβάνει τάς κάτωθι πόλεις, κοινότητας καί Μονάς:

1. Ἐνορίαί πόλεως Λευκωσίας: 1) Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (Καθεδρικός), 2) Ἁγίας Βαρβάρας Καϊμακλίου, 3) Ἁγίας Παρασκευῆς Λακατάμειας, 4) Ἁγίου Ἀντωνίου, 5) Ἁγίου Βασιλείου Στροβόλου, 6) Ἁγίου Γεωργίου Ἀγλαντζιάς, 7) Ἁγίου Γεωργίου Ἁγίου Δομετίου, 8) Ἁγίου Γεωργίου Λατσιῶν, 9) Ἁγίου Δημητρίου Στροβόλου, 10) Ἁγίου Κασσιανοῦ, 11) Ἁγίου Μάμαντος Συνοικισμοῦ Λακατάμειας, 12) Ἁγίου Μηνᾶ Γερίου, 13) Ἁγίου Νικολάου Ἐγκώμης, 14) Ἁγίου Παντελεήμονος Μακεδονιτίσσης, 15) Ἁγίου Παύλου δήμου Ἁγίου Δομετίου, 16) Ἁγίου Σάββα, 17) Ἁγίου Σπυρίδωνος, 18) Ἁγίου Σπυρίδωνος Συνοικισμοῦ Στροβόλου, 19) Ἁγίου Στυλιανοῦ Συνοικισμοῦ Λακατάμειας, 20) Ἁγίου Χαράλαμπος Συνοικισμοῦ Γερίου, 21) Ἁγίων Ὁμολογητῶν, 22) Ἁγίων Πάντων Μακεδονιτίσσης, 23) Ἀποστόλου Ἀνδρέου Συνοικισμοῦ Στροβόλου, 24) Ἀποστόλου Βαρνάβα καί Ἁγίου Μακαρίου Στροβόλου, 25) Ἀποστόλου Λουκᾶ Στροβόλου, 26) Ἀποστόλου Μάρκου Στροβόλου, 27) Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ Τρυπίωτου, 28) Ἀποστόλου Ἀνδρέου Νεαπόλεως, 29) Ἀποστόλου Ἀνδρέου Ὁμορφίτας, 30) Παναγίας Παλλουριωτίσσης, 31) Παναγίας Φανερωμένης, 32) Παναγίας Χρυσалиνιωτίσσης, 33) Παναγίας Χρυσελεύσης Στροβόλου, 34) Τιμίου Προδρόμου, 35) Τιμίου Σταυροῦ Στροβόλου, καί 36) Παναγίας Τράχωνα.

2. Κοινότητες Λευκωσίας: 1) Ἁγίου Βασιλείου Σκυλλούρας, 2) Ἀγκαστίνας, 3) Ἀσσιας, 4) Ἀφάνειας, 5) Βατυλῆς, 6) Βιτσάδας, 7) Βώνης, 8) Γερολάκκου, 9) Ἐξω Μετοχίου, 10) Κοκκινοτριμιθιάς, 11) Κοντέας, 12) Κυθραίας, 13) Λύσης, 14) Μάμμαρι, 15) Μαραθοβούνου, 16) Μιᾶς Μηλιάς, 17) Νέου Χωρίου Κυθραίας, 18) Παλαικίθρου, 19) Σκυλλούρας, 20) Τραχωνίου Κυθραίας, καί 21) Τύμβου.

3. Κοινότητες Ἀμμοχώστου: 1) Ἁγίου Νικολάου Λευκονοίκου, 2) Βουφῶν, 3) Γενάγρων, 4) Μουσουλίτας, 5) Πυργῶν, 6) Στρογγυλοῦ, καί 7) Τρυπημένης.

4. Μοναί: Γυναικείαι: 1) Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ Ἀναλυόντα, 2) Παναγίας Θεοτόκου Καμπιών, καί 3) Παναγίας Τρικουκκιωτίσσης Προδρόμου.

Ἐπὶ τὴν πνευματικὴν ἐποπτεῖαν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Κύπρου τελοῦν ἐπίσης καί αἱ Βασιλικαὶ Σταυροπηγιακαὶ Μοναὶ τοῦ Κύκκου, τοῦ Μαχαιρᾶ, τοῦ Ἁγίου Νεοφύτου καί τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα.

II. Ἱερά Μητρόπολις Πάφου

1. Ἐνορίαὶ πόλεως Πάφου: 1) Ἁγίου Θεοδώρου (Καθεδρικός), 2) Ἁγίας Παρασκευῆς Γεροσκήπου, 3) Ἁγίου Γεωργίου, 4) Ἁγίου Δημητρίου, 5) Ἁγίου Κενδέου, 6) Ἁγίου Σπυρίδωνος Γεροσκήπου, 7) Ἁγίων Ἀναργύρων, 8) Ἀποστόλων Βαρνάβα καί Παύλου, 9) Παναγίας Θεοσκεπάστης, καί 10) Παναγίας Παντανάσσης.

2. Κοινότητες: 1) Ἁγίας Βαρβάρας, 2) Ἁγίας Μαρίνης Κελοκεδάρων, 3) Ἁγίας Μαρινούδας, 4) Ἁγίου Ἀμβροσίου, 5) Ἁγίου Γεωργίου, 6) Ἁγίου Ἰωάννου, 7) Ἁγίου Νικολάου, 8) Ἀκουρσοῦ, 9) Ἀμαργέτης, 10) Ἀναρίτας, 11) Ἀνωγύρας, 12) Ἀξύλου - Ἐλεδιοῦς, 13) Ἀρμίνου, 14) Ἄρμου, 15) Ἄρσου, 16) Ἀρχιμανδρίτας, 17) Ἀσπρογιᾶς, 18) Ἀχέλειας, 19) Βάσης Κοιλανίου, 20) Γαλαταριάς, 21) Δορᾶς, 22) Ἐμπας, 23) Ἐπισκοπῆς, 24) Καλλέπειας, 25) Κανναβιοῦς, 26) Κεδάρων, 27) Κελοκεδάρων, 28) Κισσόνεργας, 29) Κισσοῦσης, 30) Κοίλης, 31) Κοιλίνιας, 32) Κονιῶν, 33) Κουκλιῶν, 34) Λεμώνας, 35) Λετύμπου, 36) Μαλιᾶς, 37) Μαμωνιῶν, 38) Μαραθούνας, 39) Μεσάνων, 40) Μέσα Χωρίου, 41) Μεσόγης, 42) Μούσερε, 43) Νατᾶς, 44) Νικόκλειας, 45) Ὀμόδου, 46) Παναγιᾶς, 47) Πάχνας Ἄνω, 48) Πάχνας Κάτω, 49) Πέγειας, 50) Πενταλιᾶς, 51) Πισσουρίου, 52) Πλατρῶν Κάτω, 53) Πολεμίου, 54) Ποταμιοῦς, 55) Πραιτωρίου, 56) Πραστειοῦ Αὐδήμου, 57) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Ἁγίου Θωμᾶ, 58) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Ἀλέκτορας, 59) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Αὐδήμου, 60) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Κολώνης, 61) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Λέμπας, 62) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Μανδριῶν, 63) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Παραμαλίου, 64) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Πλατανίσκιας, 65) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Σταυροκόννου, 66) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Φασούλας, 67) Σαλαμιοῦς, 68) Στατοῦ - Ἁγίου Φωτίου, 69) Στρομπίου, 70) Τάλας, 71) Τίμης, 72) Τραχυπεδούλης, 73) Τρεμιθούσης, 74) Τσάδας, 75) Φιλούσης Κελοκεδάρων, 76) Φοινίου, 77) Χλώρακας, 78) Χολετριῶν, 79) Χούλου, καί 80) Ψαθίου.

3. Μοναί: α) Ἀνδρῶν: 1) Παναγίας Χρυσορροϊατίσσης, 2) Παναγίας Τροοδιτίσσης, καί 3) Τιμίου Σταυροῦ Μίνθης.

β) Γυναικείαι: Παναγίας Σαλαμιωτίσσης.

III. Ἱερά Μητρόπολις Κιτίου

1. Ἐνορίαί πόλεως Λάρνακος: 1) Μεταμορφώσεως Σωτήρος (Μητροπολιτικός), 2) Ἀγίας Θέκλης, 3) Ἀγίου Ἐλευθερίου Τσακκιλεροῦ, 4) Ἀγίου Ἰωάννου Θεολόγου, 5) Ἀγίου Ἰωάννου Ρώσσου εἰς Κοκκίνας, 6) Ἀγίου Λαζάρου, 7) Ἀγίου Νικολάου Δροσιάς, 8) Ἀγίων Ἀναργύρων, 9) Ἀγίων Εὐσταθίου καί Αὐξεντίου περιοχῆς Σταδίου «Ζήνων», 10) Ἀποστόλου Ἀνδρέου εἰς Καμάρας, 11) Ἀποστόλου Βαρνάβα εἰς Καμάρας, 12) Παναγίας Φανερωμένης, 13) Τιμίου Προδρόμου, καί 14) Χρυσοπολιτίσσης.

2. Κοινότητες: 1) Ἀγίας Ἄννης, 2) Ἀγγλισίδων, 3) Ἀβδελλεροῦ, 4) Ἀραδίππου: α) Ἀποστόλου Λουκά, καί β) Ἀγίου Φανουρίου, 5) Δεκελείας-Συνοικισμοῦ Α.Η.Κ, 6) Δρομολαξιᾶς, 7) Καλοῦ Χωρίου, 8) Κελλιῶν, 9) Κιτίου: Παναγίας Ἀγγελοκτίστης, καί β) Ἀγίου Κυριακοῦ, 10) Κλαυδιῶν, 11) Λειβαδιῶν: α) Ἀγίας Παρασκευῆς, β) Ἀγίου Σάββα, καί γ) Τριῶν Ἱεραρχῶν, 12) Μαζωτοῦ, 13) Ξυλοτύμβου, 14) Ξυλοφάγου: α) Ἀγίου Γεωργίου, καί β) Ἀγίου Δημητρίου Συνοικισμοῦ, 15) Ὁρμηδεῖας, 16) Ὁροκλίνης, 17) Περβολιῶν, 18) Πύλας, 19) Συνοικισμοῦ Μενεοῦ, 20) Τερσεφάνου, καί 21) Τρούλλων.

3. Μοναί: α) Ἀνδρῶν: 1) Σταυροβουνίου, 2) Ἀγίου Γεωργίου Κοντοῦ, καί 3) Ἀγίου Γεωργίου Μαυροβουνίου.

β) Γυναικεῖα: Ἀγίων Μαρίνης καί Ραφαήλ Ξυλοτύμβου.

IV. Ἱερά Μητρόπολις Κυρηνείας

1. Ἐνορίαί πόλεως Κυρηνείας: 1) Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ (Καθεδρικός), καί 2) Ἀγίου Γεωργίου.

2. Ἐνορίαί πόλεως Λευκωσίας: 1) Ἀποστόλου Ἀνδρέου Πλατύ Ἀγλαντζιάς (Μητροπολιτικός), 2) Ἀγίου Ἐλευθερίου Συνοικισμοῦ Λατσιῶν, 3) Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ Λατσιῶν, καί 4) Ἀποστόλου Φιλίππου Λατσιῶν.

3. Κοινότητες: 1) Ἀγίας Εἰρήνης, 2) Ἀγίου Ἀμβροσίου, 3) Ἀγίου Γεωργίου, 4) Ἀγίου Ἐπικτήτου, 5) Ἀγίου Ἐρμολάου, 6) Ἀγριδακίου, 7) Βασίλειας, 8) Βουνοῦ, 9) Δικώμου Ἄνω, 10) Δικώμου Κάτω, 11) Διορίου, 12) Ἐληᾶς Καραβᾶ, 13) Θέρμιας, 14) Καζαφανίου, 15) Καλογραίας, 16) Καραβᾶ: α) Ἀγίας Εἰρήνης, β) Ἀγίου Γεωργίου, καί γ) Παναγίας Εὐαγγελιστρίας, 17) Καρακουμίου, 18) Καρμίου, 19) Κλεπίνης, 20) Κοντεμένου, 21) Κουτσοβέντη, 22) Λαπήθου: α) Ἀγίας Ἀναστασίας, β) Ἀγίου Θεοδώρου, γ) Ἀποστόλου Λουκά, δ) Ἀγίου Μηνᾶ, ε) Τιμίου Προδρόμου, καί στ) Ἀγίας Παρασκευῆς, 23) Λάρνακος Λαπήθου, 24) Λιβερών, 25) Μοτιδῶν, 26) Μπέλλα - Πάϊς, 27) Μύρτου, 28) Ὅρκας, 29) Παλαιοσόφου,

30) Πανάργων, 31) Συγχαρίου, 32) Συσκλήπου, 33) Τριμιθίου, 34) Φτερούχων, καί 35) Χάρτζιας.

4. Μοναί: Ἄνδρῶσι: 1) Ἁγίου Παντελεήμονος, 2) Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ - Ἀντιφωνητοῦ, 3) Ἀχειροποιήτου, καί 4) Παναγίας Μελανδρίνης.

V. Ἱερά Μητρόπολις Λεμεσοῦ

1. Ἐνορίαί πόλεως Λεμεσοῦ: 1) Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς (Μητροπολιτικός), 2) Ἁγίας Νάπας (Καθεδρικός) 3) Ἁγίας Βαρβάρας Ζακακίου, 4) Ἁγίας Ζώνης, 5) Ἁγίας Μαρίνης Συνοικισμοῦ Καψάλου, 6) Ἁγίας Παρασκευῆς Γερμασόγειας, 7) Ἁγίας Τριάδος, 8) Ἁγίας Φυλάξεως, 9) Ἁγίου Ἀντωνίου, 10) Ἁγίου Γεωργίου Φραγκοῦδη, 11) Ἁγίου Γεωργίου Χαβοῦζης, 12) Ἁγίου Ἰγνατίου Γερμασόγειας, 13) Ἁγίου Ἰωάννου Ἐλεήμονος, 14) Ἁγίου Νεοφύτου Συνοικισμοῦ Μακαρίου Γ', 15) Ἁγίου Νικολάου, 16) Ἁγίου Νικολάου Κάτω Πολεμιδίων, 17) Ἁγίου Σπυρίδωνος, 18) Ἁγίου Στυλιανοῦ, 19) Ἁγίου Μηναῖ δῆμου Ἁγίου Ἀθανασίου, 20) Ἀποστόλου Ἀνδρέου Μέσα Γειτονιάς, 21) Ἀποστόλου Ἀνδρέου Χαράκη, 22) Ἀποστόλου Βαρνάβα, 23) Ἀποστόλου Λουκά δῆμου Ἁγίου Ἀθανασίου, 24) Ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου καί Ἁγίου Ἀρτεμίου, 25) Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ Μονοβολίου, 26) Παναγίας Γλυκιωτίσσης, 27) Παναγίας Εὐαγγελιστρίας Κάτω Πολεμιδίων, 28) Παναγίας Τριχερούσης, 29) Ἀποστόλου Ἀνδρέου καί Ἁγίας Φωτεινῆς Καρπασίτιδος Συνοικισμοῦ Κολοσσίου, καί 30) Τιμίου Σταυροῦ Ἄνω Πολεμιδίων.

2. Κοινότητες: 1) Ἁγίου Γεωργίου Συλίκου, 2) Ἁγίου Θεοδώρου Ἀγροῦ, 3) Ἁγίου Θεράποντος, 4) Ἁγίου Ἰωάννου Ἀγροῦ, 5) Ἁγίου Κωνσταντίνου, 6) Ἁγίου Μάμαντος, 7) Ἁγίου Παύλου, 8) Ἀγροῦ: α) Ἐνορία Παναγίας, καί β) Ἐνορία Προδρόμου, 9) Ἀγριδίων, 10) Ἀκρούντας, 11) Ἀκρωτηρίου, 12) Ἀλάσσης, 13) Ἀμιάντου Ἄνω, 14) Ἀμιάντου Κάτω, 15) Ἀπαισιᾶς, 16) Ἀσωμάτου, 17) Ἀψιοῦς, 18) Βουνίου, 19) Γεράσας, 20) Δυμῶν, 21) Δωροῦ, 22) Ἐπισκοπῆς, 23) Ἐρήμης, 24) Ζωοπηγῆς, 25) Καλοῦ Χωρίου, 26) Καντοῦ, 27) Καπηλειοῦ, 28) Κολοσσίου, 29) Κορφῆς, 30) Κουκᾶς, 31) Κοιλανίου: α) Ἐνορία Μονογενοῦς, καί β) Ἐνορία Παναγίας, 32) Κυβίδων, 33) Κυπερούντας, 34) Λάνιας, 35) Λιμνατίου, 36) Λουβαρᾶ, 37) Λόφου, 38) Μαθηκολώνης, 39) Μανδριῶν Λεμεσοῦ, 40) Μοναγρίου, 41) Μονιάτη, 42) Μουτταγιάκκας, 43) Μύλου Κάτω, 44) Παλῶδιας, 45) Παραμύθας, 46) Πελενδρίου: α) Ἐνορία Ἁγίου Ἰωάννου, καί β) Ἐνορία Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, 47) Πέρα Πεδίου, 48) Πλατρῶν Ἄνω, 49) Ποταμιτίσσης, 50) Σουνίου - Ζανατζιάς, 51) Σπιταλίου, 52) Συλίκου, 53) Σωτή-

ρας, 54) Τραχωνίου, 55) Τριμικλίνης, 56) Ὑψωνα, 57) Φασούλας, 58) Φοινικαρίων, καί 59) Χανδριῶν.

3. Μοναί: α) Ἀνδρῶναι: 1) Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμοῦ, 2) Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ Μοναγρίου, 3) Συμβούλου Χριστοῦ, καί 4) Ἱερὰ Σκήτη Ἀναστάσεως.

6) Γυναικειῖαι: 1) Ἀγίου Γεωργίου Ἀλαμάνου, 2) Ἀγίου Νικολάου Γάτων, 3) Ζωοδόχου Πηγῆς - Παναγίας Γλωσσᾶ, 4) Παναγίας Ἀμασγοῦς, 5) Παναγίας Ἀμιροῦς, καί 6) Παναγίας Σφαλαγγιωτίσης.

VI. Ἱερὰ Μητρόπολις Μόρφου

1. Ἐνορίαί πόλεως Μόρφου: 1) Ἀγίου Μάμαντος (Καθεδρικός), 2) Ἀγίου Γεωργίου, καί 3) Ἀγίας Παρασκευῆς.

2. Κοινότητες: 1) Ἀγίας Μαρίνης Ξυλιάτου, 2) Ἀγίας Μαρίνης Σκυλλούρας, 3) Ἀγίου Γεωργίου Καυκάλλου, 4) Ἀγίου Γεωργίου Σολέας, 5) Ἀγίου Δημητρίου Μαραθάσης, 6) Ἀγίου Θεοδώρου Σολέας, 7) Ἀγίου Νικολάου Λεύκας, 8) Ἀκακίου, 9) Ἀληθινοῦ, 10) Ἄλωνα, 11) Ἀργακίου, 12) Ἀστρομερίτου, 13) Αὐλώνας, 14) Βυζακιάς, 15) Γαλάτας, 16) Γερακιῶν, 17) Δένειας, 18) Εὐρύχου (Μητροπολιτικός), 19) Ζώδιας Ἄνω, 20) Ζώδιας Κάτω, 21) Κακοπετριᾶς, 22) Καλλιάνων, 23) Καλοπαναγιώτου, 24) Καλοῦ Χωρίου Λεύκας, 25) Καμιναρίων, 26) Κανναβιῶν-Ἀγίας Εἰρήνης, 27) Καπουτίου, 28) Κατυδάτων, 29) Καραβοστασίου, 30) Κατωκοπιᾶς, 31) Κοράκου, 32) Κούρδαλη, 33) Κουτραφᾶ, 34) Κυρᾶς, 35) Λαγουδερῶν, 36) Λειβαδιῶν Πιτσιλιᾶς, 37) Λεμύθου, 38) Λεύκας, 39) Λινοῦς, 40) Μασσαρίου, 41) Μενοίκου, 42) Μουτουλλᾶ, 43) Νέου Ἀμπελικοῦ, 44) Νέου Λειβαδίου, 45) Νικηταρίου, 46) Νικήτα, 47) Ξεροῦ, 48) Ξυλιάτου, 49) Οἴκου Μαραθάσης, 50) Ὀρούντας, 51) Παλαιομύλου, 52) Πεδοῦλᾶ, 53) Πεντάγνιας, 54) Περιστερωναρίου, 55) Περιστερώνας Μόρφου, 56) Πέτρας, 57) Πλατανιστάσης, 58) Πολυστύπου, 59) Ποταμίου, 60) Ποταμοῦ Κάμπου, 61) Πραστειοῦ Μόρφου, 62) Προδρόμου, 63) Σαραντίου, 64) Σινᾶ Ὀρους, 65) Σκουριωτίσης, 66) Σπηλιῶν, 67) Συριανοχωρίου, 68) Τεμβριάς, 69) Τριῶν Ἑληῶν Μαραθάσης, 70) Φιλιᾶς, 71) Φλάσου, καί 72) Χρυσηλιοῦ.

3. Μοναί: α) Ἀνδρῶναι: 1) Ἀγίου Μάμαντος Μόρφου, 2) Ἀγίου Ἰωάννου Λαμπαδιστοῦ, 3) Παναγίας τοῦ Ἄρακος, 4) Παναγίας τῆς Ἀσίνου, 5) Παναγίας τῆς Ποδίθου, 6) Τιμίου Σταυροῦ τοῦ Ἀγιασμάτη, 7) Ἀγίου Γεωργίου Ἐπιτυδιώτου, καί 8) Ἱερὸν Ἡσυχαστήριον Ἀγίου Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ.

6) Γυναικεία: 1) Ἁγίου Νικολάου Ὁρούντας καί 2) Παναγίας Χρυσοκουρδαλιωτίσσης.

VII. Ἱερά Μητρόπολις Κωνσταντίας - Ἀμμοχώστου

1. Ἐνοριαί πόλεως Ἀμμοχώστου: 1) Ἁγίου Νικολάου (Καθεδρικός), 2) Ἁγίας Ζώνης, 3) Ἁγίας Τριάδος, 4) Ἁγίου Γεωργίου Σαλαμίνας, 5) Ἁγίου Ἰωάννου, 6) Ἁγίου Λουκά, 7) Ἁγίου Μέμνονος, 8) Παναγίας Χρυσοσπηλιωτίσσης, καί 9) Τιμίου Σταυροῦ.

2. Ἐνοριαί πόλεως Παραλιμνίου: 1) Ἁγίου Γεωργίου (Μητροπολιτικός), 2) Ἁγίας Βαρβάρας, καί 3) Ἁγίου Δημητρίου.

3. Κοινότητες: 1) Ἁγίας Νάπας, 2) Ἁγίου Γεωργίου Σπαθαρικοῦ, 3) Ἁγίου Σεργίου, 4) Ἀλόδα, 5) Ἀρναδίου, 6) Αὐγόρου: α) Πέτρου καί Παύλου, καί 6) Ἁγίου Γεωργίου Συνοικισμοῦ, 7) Ἀχερίτου - Βρυσούλων, 8) Ἄχνας: α) Ἁγίας Μαρίνης καί Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ Δάσους Ἄχνας Συνοικισμοῦ, καί 6) Παναγίας Τραχιᾶς Δάσους Ἄχνας, 9) Γαΐδουρᾶ - Νέας Σπάρτης, 10) Γύφου, 11) Δερυνείας: α) Ἁγίων Πάντων, 6) Ἀποστόλου Βαρνάβα Συνοικισμοῦ, καί γ) Ἁγίων Τιμοθέου καί Μαύρας Κάτω Δερυνείας, 12) Ἐγκώμης, 13) Καλοψίδος, 14) Κουκλιῶν, 15) Λαπάθου, 16) Λευκονοίκου: α) Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, καί 6) Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος, 17) Λιμνῶν, 18) Λιοπετρίου, 19) Μαράθας, 20) Μακράσukas, 21) Μηλιᾶς, 22) Περιστερώνας, 23) Πηγῆς, 24) Πραστειοῦ Μεσαορίας, 25) Σανταλάρη, 26) Σπαθαρικοῦ, 27) Στύλλων, 28) Συγκράσεως, 29) Σωτήρας, καί 30) Φρενάρους.

4. Μοναί: α) Ἀνδρῶν: Ἁγίας Νάπας.

6) Γυναικεία: Ἁγίου Κενδέου.

VIII. Ἱερά Μητρόπολις Κύκκου καί Τηλλυρίας

1. Κοινότητες: 1) Βαρισίων, 2) Γαληνῆς, 3) Κάμπου, 4) Λουτροῦ - Λυμνίτου, 5) Μηλικουρίου, 6) Μοσφυλίου, 7) Πηγαϊνῶν, 8) Πύργου Ἄνω, 9) Πύργου Κάτω, καί 10) Τσακκίστρας.

2. Μοναί: Γυναικεία: Ἁγίας Τριάδος.

IX. Ἱερά Μητρόπολις Ταμασοῦ καί Ὁρεινῆς

1. Ἐνοριαί: 1) Ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου Λακατάμειας, 2) Ἁγίου Νεοφύτου Λακατάμειας, 3) Ἁγίου Νικολάου Λακατάμειας, καί 4) Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος Λακατάμειας.

2. Κοινότητες: 1) Ἀγίας Βαρβάρας, 2) Ἀγίου Ἐπιφανίου, 3) Ἀγίου Ἰωάννου Μαλούντας, 4) Ἀγίων Βαβατσινιάς, 5) Ἀγίων Τριμιθιάς, 6) Ἀγροκηπιᾶς, 7) Ἀνάγνιαις, 8) Ἀναλυόντα, 9) Ἀπλικίου, 10) Ἀρεδιοῦ, 11) Ἀσκᾶ, 12) Βαβατσινιάς, 13) Γουρρίου, 14) Δευτερᾶς Ἴνω, 15) Δευτερᾶς Κάτω, 16) Ἐπισκοπειοῦ, 17) Ἐργατῶν, 18) Καλοῦ Χωρίου Κλήρου, 19) Καμπίου Φαρμακᾶ, 20) Καμπιῶν, 21) Καπέδων, 22) Κάτω Μονῆς, 23) Κλήρου, 24) Κοτσιάτου, 25) Λαζανιάς, 26) Λυθροδόντα, 27) Μαθιάτου, 28) Μαλούντας, 29) Μαρκίου, 30) Μελίνης, 31) Μιτσεροῦ, 32) Ὄδοῦ, 33) Παλαιομετόχου, 34) Παλαιχωρίου Μόρφου, 35) Παλαιχωρίου Ὀρεινῆς, 36) Περάτων Ὀρεινῆς, 37) Πολιτικοῦ, 38) Τσερίου, 39) Φαρμακᾶ, 40) Φικάρδου, 41) Φτερικουδίου, καί 42) Ψημολόφου.

3. Μοναί: Γυναικεῖαι: 1) Ἀγίου Ἡρακλειδίου, 2) Ἀγίου Παντελεήμονος Ἀχερᾶ, καί 3) Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

X. Ἱερά Μητρόπολις Τριμυθοῦντος

1. Ἐνορίαί πόλεως Ἰδαλίου: 1) Παναγίας Εὐαγγελιστρίας (Μητροπολιτικός), καί 2) Ἀγίων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης Συνοικισμοῦ Ἰδαλίου.

2. Κοινότητες: 1) Ἀγίου Θεοδώρου Σκαρίνου, 2) Ἀγίου Σωζομένου, 3) Ἀθηαίνου, 4) Ἀλαμινοῦ, 5) Ἀλάμπρας, 6) Ἀλεθρικοῦ, 7) Ἀναφωτίας, 8) Ἄρσους Λάρνακος, 9) Βάβλας, 10) Δελικήπου, 11) Καλαβασοῦ, 12) Κάτω Δρυός, 13) Κιβισιλίου, 14) Κόρνου, 15) Κοφίνου, 16) Λάγιας, 17) Λευκάρων Ἴνω, 18) Λευκάρων Κάτω, 19) Λουρουτζίνας, 20) Λυμπιῶν, 21) Μαρίου, 22) Μαρωνίου, 23) Μενόγειας, 24) Μοσφιλωτῆς, 25) Νήσου, 26) Ὀρᾶς, 27) Πέρα Χωρίου, 28) Ποταμιᾶς, 29) Πυργῶν Λάρνακος, 30) Πυροῦ, 31) Σιάς, 32) Σκαρίνου, 33) Συνοικισμοῦ Ζυγίου, 34) Τόχνης, 35) Τρεμετουσιᾶς, 36) Χοιροκοιτίας, 37) Ψεματισμένου, καί 38) Ψευδᾶ.

3. Μοναί: α) Ἀνδρῶν: Ἀγίου Σπυρίδωνος.

β) Γυναικεῖαι: 1) Ἀγίας Θεέκλης, καί 2) Ἀγίου Μηνᾶ.

XI. Ἱερά Ἐπισκοπή Καρπασίας

1. Κοινότητες: 1) Ἀγίας Τριάδος Αἰγιαλούσης, 2) Ἀγίου Ἀνδρονικουδίου, 3) Ἀγίου Ἀνδρονίκου Καρπασίας, 4) Ἀγίου Εὐσταθίου, 5) Ἀγίου Ἡλιοῦ Καρπασίας, 6) Ἀγίου Θεοδώρου Καρπασίας, 7) Ἀγίου Ἰακώβου, 8) Ἀγίου Συμεών, 9) Αἰγιαλούσης, 10) Ἀκανθοῦς, 11) Αὐγολίδος, 12) Ἀρδάνων, 13) Βαθύλακα, 14) Βασιλίου, 15) Βουκολίδας, 16) Γαλατείας, 17) Γαληνόπορνης, 18) Γαστριῶν, 19) Γερανίου, 20) Δαυλοῦ, 21) Ἐπτακώμης, 22) Καντάρας, 23) Κοιλανέμου, 24) Κορόβειας, 25) Κριδείων, 26)

Κώμης Αίγιαλοῦ, 27) Κώμης Κεπήρ, 28) Λειβαδιῶν, 29) Λεοναρίσσου, 30) Λυθραγκώμης, 31) Μανδρῶν, 32) Μελανάργων, 33) Μελήνης, 34) Μονάρκας, 35) Μπογαζίου, 36) Νέτας, 37) Ὀβγόρου, 38) Πατρικίου, 39) Περιβολιῶν Τρικώμου, 40) Πλατανίσσου, 41) Ριζοκαρπάσου, 42) Ταύρου, 43) Τρικώμου, καί 44) Φλαμουδίου.

2. Μοναί: α) Ἀνδρῶν: 1) Ἀποστόλου Ἀνδρέου, 2) Ἀγίου Νικολάου Δαυλοῦ, 3) Ἀγίας Φωτεινῆς Καρπασίτιδος, 4) Παναγίας Ἐλεούσης, 5) Παναγίας Κανακαριᾶς, 6) Παναγίας Καντάρας, 7) Παναγίας Κυρᾶς Λειβαδιῶν, 8) Παναγίας Περγαμινιωτίσσης Ἀκανθοῦς, καί 9) Παναγίας Τοχνίου Μανδρῶν.

6) Γυναικεῖα: Ἀγίου Γεωργίου Σακκᾶ.

XII. Ἱερά Ἐπισκοπή Ἀρσινόης

Κοινότητες: 1) Ἀγίας Μαρίνης Χρυσοχοῦς, 2) Ἀγίου Δημητρίου, 3) Ἀκουρδαλιῶν Ἄνω, 4) Ἀκουρδαλιῶν Κάτω, 5) Ἀναδιοῦ, 6) Ἀργάκας, 7) Ἀρόδων Ἄνω, 8) Γιαλιᾶς Κάτω, 9) Γιόλου, 10) Γουδίου, 11) Δρούσιας, 12) Δρύμου, 13) Δρυνιάς, 14) Θελέτρας, 15) Ἰννίας, 16) Κάθηκα, 17) Κινοῦσης, 18) Κρήτου Μαρόττου, 19) Κρήτου Τέρρας, 20) Λάσας, 21) Λυσοῦ, 22) Μελάντρας, 23) Μηλιᾶς, 24) Μηλιοῦς, 25) Νέου Χωρίου, 26) Νέων Δημάτων, 27) Παχυάμμου, 28) Πελαθοῦσης, 29) Περιστερώνας, 30) Πόλεως Χρυσοχοῦς, 31) Προδρομίου, 32) Προσφυγικοῦ Συνοικισμοῦ Χρυσοχοῦς, 33) Πωμοῦ, 34) Σκούλλης, 35) Στενῆς, 36) Σίμου, 37) Τέρρας, 38) Φιλούσης Χρυσοχοῦς, 39) Φοίτης, καί 40) Χόλης.

XIII. Ἱερά Ἐπισκοπή Ἀμαθοῦντος

Κοινότητες: 1) Ἀγίου Τύχωνος, 2) Ἀκαπνοῦς, 3) Ἀρακαπᾶ, 4) Ἀσγάτας, 5) Βάσης (Σανίδος), 6) Βίκλας, 7) Διερώνας, 8) Ἐπταγώνιας, 9) Κελλακίου, 10) Κλωναρίου, 11) Μοναγρουλλίου, 12) Μονῆς, 13) Παρεκκλησιᾶς, 14) Πεντακώμου 15) Πραστειοῦ (Κελλακίου), 16) Πύργου, 17) Σανίδος, 18) Προφήτου Ἡλιοῦ, 19) Συκοπέτρας, καί 20) Ἀρμενοχωρίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΠΟΙΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

I

ΓΕΝΙΚΟΝ ΜΕΡΟΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Άρθρον 1

Ἡ ἐκκλησιαστικῶς ἀξιόποινος πράξις

1. Ἐκκλησιαστικῶς ἀξιόποινος πράξις θεωρεῖται πᾶσα τελικῶς ἄδικος καί καταλογιστή πράξις, ἢ κύρωσις τῆς ὁποίας συνάγεται ἐκ τοῦ συνόλου τῆς Κανονικῆς Παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας, ἤτοι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν Ἱερῶν Κανόνων, τῆς ἐρμηνευτικῆς αὐτῶν καί τῆς πράξεως τῆς Ἐκκλησίας, καί ἐκ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου καί τῶν Παραρτημάτων αὐτοῦ. Ὡς πράξις νοεῖται καί ἡ παράλειψις.

2. Ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα τελέσεως, τό ὅποιον στοιχειοθετεῖται διά παραλείψεως, τιμωρεῖται μόνον ἐφ' ὅσον ὁ ὑπαίτιος εἶχεν ἰδιαιτέραν νομικήν ὑποχρέωσιν, ὅπως τελέσῃ τήν πράξιν, τήν ὁποίαν παρέλειπεν, εἰς τρόπον ὥστε νά εἶχεν ἀποφευχθῆ τό ἐκκλησιαστικῶς ἀξιόποινον ἀποτέλεσμα. Ἡ ἰδιαιτέρα νομική ὑποχρέωσις, προκειμένου περί κληρικῶν, ἐρμηνεύεται ἐπί τῇ βάσει ἐκκλησιαστικῶν κριτηρίων.

3. Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, κατά τήν ὁποίαν Ἱερός Κανὼν ἐμπεριέχει εἰδικήν ρύθμισιν Οὐσιαστικοῦ Ποινικοῦ Δικαίου, ὑπερισχύει ἡ διάταξις τοῦ Κανόνος.

Άρθρον 2

Τό ἄδικον τῆς πράξεως

Ἡ πράξις θεωρεῖται ἀρχικῶς ἄδικος, ἐφ' ὅσον πληροῖ τήν ἀντικειμενικήν ὑπόστασιν ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος. Τελικῶς δέ ἄδικος θεωρεῖται ἡ πράξις, κατά τήν τέλεσιν τῆς ὁποίας δέν συνέτρεξε λόγος ἄρσεως τοῦ ἀδίκου, ἐκ τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων.

Άρθρον 3

Άρσις τοῦ ἀδίκου

Ὁ ἀρχικῶς ἄδικος χαρακτήρ τῆς πράξεως αἴρεται, ἐκτός τῶν ἐν τοῖς ἄρθροισι 4 καί 5 τοῦ παρόντος λόγων, ἐάν ἀποδειχθῆ ἡ συνδρομή, κατά τήν

τέλεσιν αὐτῆς, λόγου ἄρσεως τοῦ ἀδίκου, ἐκ τῶν καθιερωθέντων εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Κανονικὴν Παράδοσιν.

Ἄρθρον 4

Προσταγή

Τό ἀρχικῶς ἄδικον τῆς πράξεως αἴρεται, ἐάν ὁ δράστης ἐξετέλεσε προσταγὴν ἀνωτέρου ἐκκλησιαστικοῦ ὄργανου. Ἐάν, ὅμως, ἡ προσταγὴ ἀφεώρα προσβολὴν θεμελιώδους σημασίας ἐννόμου ἀγαθοῦ, ὁ προστάξας τιμωρεῖται ὡς ἔμμεσος αὐτουργός, ἐνῶ ὁ δράστης ὡς ἄμεσος. Ἐάν, ἔνεκα τοῦ ἀνωτέρω λόγου, ἦτοι τῆς προσβολῆς θεμελιώδους σημασίας ἐννόμου ἀγαθοῦ, ὁ ἀποδέκτης τῆς προσταγῆς ἠρνήθη νά ἐκτελέσῃ αὐτήν, δέν φέρει εὐθύνην, δι' ἀνυπακοήν, ἢ ἀπεΐθειαν, ἢ ἑτέραν, συναφοῦς χαρακτηριζομένου, πρᾶξι.

Ἄρθρον 5

Κατάστασις ἀνάγκης

Ὁ ἀρχικῶς ἄδικος χαρακτήρ τῆς πράξεως αἴρεται, ἐάν ὁ δράστης, διὰ τῆς πραγματώσεως τῆς ἀντικειμενικῆς ὑποστάσεως ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος, διέσωσε μείζονος σημασίας ἐκκλησιαστικόν ἔννομον ἀγαθόν, ἐπιφύλασσομένων τῶν κανονικῶν διατάξεων περὶ προσβολῆς κατὰ τῆς ζωῆς.

Ἄρθρον 6

Ὁ καταλογισμός τῆς πράξεως

1. Ἀρχικῶς καταλογιστὴ θεωρεῖται ἡ τελικῶς ἄδικος πρᾶξις, ἐφ' ὅσον ὁ δράστης ἦτο ἰκανός πρὸς καταλογισμόν. Τελικῶς δέ καταλογιστὴ, ἐφ' ὅσον διαπιστοῦται ὅτι ὁ ἰκανός πρὸς καταλογισμόν δράστης ἐτέλεσε τὴν πρᾶξιν ὑπαιτίως καὶ δέν ἐμφιλοχώρησεν εἰς τοῦτον, κατὰ τὴν τέλεσιν αὐτῆς, λόγος ἄρσεως τοῦ ἀρχικοῦ καταλογισμοῦ, ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ παρόντος.

2. Ἡ τελικῶς ἄδικος πρᾶξις δέν καταλογίζεται εἰς τὸν δράστην, ἐάν οὗτος, κατὰ τὸν χρόνον τελέσεως αὐτῆς, ἔνεκα προσωρινῆς, ἢ μονίμου, διαταράξεως τῆς συνειδήσεως αὐτοῦ, δέν ἠδυνήθη νά ἀντιληφθῇ τὸν ἄδικον αὐτῆς χαρακτήρα.

3. Ἐάν ὁ δράστης, τελῶν εἰς τὴν ἀνωτέρω κατάστασιν, ἠδύνατο νά ἀντιληφθῇ μερικῶς τὸν ἄδικον χαρακτήρα τῆς πράξεως, τιμωρεῖται μέ ποινήν μειωμένην.

4. Ἐάν ὁ δράστης, ἐκ προθέσεως, περιῆλθεν εἰς κατάστασιν ἀνικανότητος πρὸς καταλογισμόν, ἐν γνώσει τοῦ ἐνδεχομένου νά τελέσῃ ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, τιμωρεῖται μέ ποινήν μειωμένην. Τά ἀνωτέρω, περί μειωμένης ποινῆς, δέν ἐφαρμόζονται, ἐάν ὁ δράστης περιῆλθεν εἰς τήν ἐν λόγῳ κατάστασιν, ἐπί τῷ ἀποκλειστικῷ σκοπῷ, ὅπως τελέσῃ τό ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα.

Ἄρθρον 7

Δόλος καί πραγματική πλάνη

1. Ἐκ δόλου πράττει ὅστις θέλει νά πραγματώσῃ, καί γνωρίζει ὅτι, διά τῆς πράξεως αὐτοῦ, πραγματώνει τήν ἀντικειμενικήν ὑπόστασιν ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος, ἀνεξαρτήτως τῆς συνεπιγνώσεως ὅτι ἡ πράξις αὐτοῦ ἀντιβαίνει εἰς τό δέον τῆς Ἐκκλησίας.

2. Ἐάν ὁ δράστης ἀγνοῇ, ἢ ἐσφαλμένως ἐκλαμβάνῃ ἔστω καί ἐν στοιχεῖον τῆς ἀντικειμενικῆς ὑποστάσεως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος, αἴρεται ὁ ἀρχικός καταλογισμός τῆς πράξεως εἰς τοῦτον, ἕνεκα πραγματικῆς πλάνης. Τό αὐτό ἰσχύει καί διά τά στοιχεῖα, ἅτινα ἐπαυξάνουν τό ἐκκλησιαστικῶς ἀξιόποιον, ὅποτε ἀπαλλάσσεται ἀπό τήν ἠὺξημένην ποινήν.

3. Ἐάν ὁ δράστης ἐσφαλμένως ἐκλαμβάνῃ τά πραγματικά περιστατικά, τά ὅποια συγκροτοῦν λόγον ἄρσεως τοῦ ἀδίκου, ἀπαλλάσσεται, ἕνεκα πραγματικῆς πλάνης. Ἐάν ὁ δράστης ἐτέλεσεν ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, ἐν ἀγνοίᾳ τῆς συνδρομῆς λόγου ἄρσεως τοῦ ἀδίκου, τιμωρεῖται μέ ποινήν μειωμένην.

Ἄρθρον 8

Λόγοι ἄρσεως τοῦ ἀρχικοῦ καταλογισμοῦ

1. Ἐάν ὁ δράστης, ἰκανός ὢν πρὸς καταλογισμόν καί ἐν δόλῳ, ἐτέλεσε τήν πράξιν, ἕνεκα εὐλόγου καί ἀφορήτου ψυχικῆς πιέσεως, αἴρεται ὁ ἀρχικός καταλογισμός εἰς τοῦτον καί ἀπαλλάσσεται.

2. Τό Δικαστήριον δύναται νά δεχθῇ καί ἐτέρους λόγους ἄρσεως τοῦ ἀρχικοῦ καταλογισμοῦ, οἵτινες ἀπορρέουν ἐκ τῆς κανονικῆς πράξεως τῆς Ἐκκλησίας.

3. Ἐάν ὁ ὑπαίτιος, ἰκανός ὢν πρὸς καταλογισμόν καί ἐν δόλῳ, στερεῖται τῆς συνειδήσεως τοῦ ἀδίκου χαρακτήρος τῆς πράξεως, μή δυνάμενος νά ἀναχθῇ εἰς τοῦτον, ἐσφαλμένως ἐκλαμβάνων ὅτι ἡ πράξις αὐτοῦ δέν ἀποδοκιμάζεται εἰς τό δέον τῆς Ἐκκλησίας, καί ἐφ' ὅσον τό Δικαστή-

ριον κρίνει τήν πλάνην αὐτήν συγγνωστήν, ἀπαλλάσσει αὐτόν.

Ἄρθρον 9

Ἄποπείρα

1. Ἐννοια τῆς ἀποπείρας: Ὅστις, ἀποφασίσας τήν τέλεσιν ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος, ἐπραγμάτωσεν ὠρισμένα μόνον στοιχεῖα, ἐκ τῶν κατατεινόντων ἀναγκαίως εἰς τήν πλήρωσιν τῆς ἀντικειμενικῆς ὑποστάσεως τούτου, δύναται νά τιμωρηθῆ μέ μειωμένην ποινήν.

2. Ὑπαναχώρησις: Ἐάν ὁ δράστης, κατά τό στάδιον τῆς ἀποπείρας, ὑπανεχώρησε, μεταγνοῦς, τό Δικαστήριον ἐπιβάλλει μειωμένην ποινήν, ἢ κρίνει τήν ἀπόπειραν ἀτιμώρητον, δυνάμενον ὅπως ἐπιβάλῃ εἰς τοῦτον, εἰς ἀμφοτέρας τάς περιπτώσεις, ἔργα φιλανθρωπίας, ἢ ἐκκλησιαστικῆς διακονίας.

3. Ἀπρόσφορος ἀπόπείρα: Ἐάν ὁ δράστης ἠγνῶει ὅτι, διά τῆς πράξεως αὐτοῦ, δέν ἠδύνατο νά διαπραχθῆ τό ἀποφασισθέν ὑπ' αὐτοῦ ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, εἴτε ἔνεκα τοῦ μέσου, εἴτε ἔνεκα τοῦ ἀντικειμένου, τῆς πράξεως, τό Δικαστήριον ἐπιβάλλει μειωμένην ποινήν, ἢ δύναται νά κρίνῃ τήν ἀπόπειραν ἀτιμώρητον, δυνάμενον ὅπως ἐπιβάλῃ εἰς τοῦτον, εἰς ἀμφοτέρας τάς περιπτώσεις, ἔργα φιλανθρωπίας, ἢ ἐκκλησιαστικῆς διακονίας.

4. Εἰς περίπτωσιν ἀποπείρας αὐτοκτονίας ἐκ μέρους κληρικοῦ, ἢ ἀπόπείρα τιμωρεῖται διά πλήρους ποινῆς, ὡς ἐπί ἀδικήματος κατά τῆς ζωῆς, ἐπιφυλασσομένων τῶν περὶ ὑπαναχωρήσεως καί ἀπροσφόρου ἀποπείρας διατάξεων.

Ἄρθρον 10

Συμμετοχή

1. Ἄμεσος αὐτουργός θεωρεῖται ὅστις τελεῖ ὁ ἴδιος τό ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα. Ἐάν δύο, ἢ περισσότεροι, μέ κοινόν δόλον τελέσουν ὁμοῦ ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, θεωροῦνται συνατουργοί, καί ἕκαστος τιμωρεῖται μέ τήν ποινήν τοῦ αὐτουργοῦ.

2. Ἐμμεσος αὐτουργός θεωρεῖται ὅστις, κατά τό ἄρθρον 4, προσέταξε τήν διάπραξιν ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος, ὡς καί ὅστις προεκάλεσε τήν ἀπόφασιν τελέσεως τῆς πράξεως εἰς ἀκαταλόγιστον, ἢ, μειωμένου καταλογισμοῦ, πρόσωπον. Ὁ ἔμμεσος αὐτουργός τιμωρεῖται μέ τήν ποινήν τοῦ αὐτουργοῦ.

3. Ἠθικός αὐτουργός θεωρεῖται ὅστις προεκάλεσεν εἰς ἕτερον τήν ἀπόφασιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ διαπραχθέντος ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος. Οὗτος

τιμωρεῖται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, μέ τὴν ποινήν τοῦ αὐτουργοῦ, ἢ μέ μειωμένην ποινήν.

4. Ἄμεσος συνεργός θεωρεῖται ὅστις παρέσχεν ἄμεσον συνδρομὴν πρὸς τὸν αὐτουργόν, κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς πράξεως. Οὗτος τιμωρεῖται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, μέ τὴν ποινήν τοῦ αὐτουργοῦ, ἢ μέ μειωμένην ποινήν.

5. Ἀπλοῦς συνεργός θεωρεῖται ὅστις παρέσχεν ἀπλὴν συνδρομὴν εἰς τὸν αὐτουργόν, πρὸ τῆς τελέσεως τῆς πράξεως, ἢ κατ' αὐτήν. Οὗτος τιμωρεῖται μέ μειωμένην ποινήν.

6. Διὰ τὴν ἐπιβολὴν ποινῆς εἰς τοὺς συμμετόχους (ἠθικόν αὐτουργόν, ἄμεσον καὶ ἀπλοῦν συνεργόν) τὸ Δικαστήριον ὀφείλει ὅπως ἀποφανθῆ ὅτι ὁ αὐτουργός ἐτέλεσε τοῦλάχιστον ἀρχικῶς ἄδικον πρᾶξιν.

7. Ὅστις προεκάλεσεν εἰς ἕτερον τὴν ἀπόφασιν τελέσεως ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος, ἢ παρέσχεν εἰς τοῦτον τὰ μέσα τελέσεως αὐτοῦ, καὶ τὸ ἀδίκημα δέν ἐτελέσθη, ὡς καὶ ὁ ἀποδεχόμενος τοιαύτην πρόκλησιν, ἢ προσφοράν, καὶ τὸ ἀδίκημα δέν ἐτελέσθη, τιμωρεῖται μέ μειωμένην ποινήν. Ἐάν ὁ ὑπαίτιος, οἰκεία βουλήσει, ἀνεκάλεσε τὴν πρόκλησιν, ἢ προσφοράν, ἢ ἀποδοχὴν, τὸ Δικαστήριον δύναται νά κρίνη τὴν πρᾶξιν ἀτιμώρητον.

8. Εἰδικῶς, ἐπὶ ἀδικημάτων κατὰ τῆς ζωῆς, συμπεριλαμβανομένης τῆς ἀμβλώσεως, οἰαδήποτε μορφή συμμετοχῆς, ἐκ μέρους κληρικοῦ, τιμωρεῖται διὰ τῆς ποινῆς τοῦ αὐτουργοῦ. Οἰαδήποτε μορφή συμμετοχῆς κληρικοῦ εἰς αὐτοκτονίαν, ἢ ἀπόπειραν αὐτοκτονίας, ἐτέρου προσώπου τιμωρεῖται διὰ πλήρους ποινῆς, ὡς ἐπὶ ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος κατὰ τῆς ζωῆς.

9. Ὅστις παρέχει οἰασδήποτε μορφῆς συνδρομὴν πρὸς τὸν τελέσαντα ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, μετὰ τὴν πραγμάτων αὐτοῦ, καὶ, ἐν συναφείᾳ πρὸς ταύτην, τιμωρεῖται μέ ποινήν μειωμένην, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ποινήν τοῦ αὐτουργοῦ. Ἐάν ὅμως ὁ παρασχών τὴν ἀνωτέρω συνδρομὴν εἶναι συγγενῆς τοῦ δράστου ἐξ αἵματος ἕως τρίτου βαθμοῦ, ἢ ἐξ ἀγχιστείας ἕως δευτέρου, θετός γονεύς, ἢ θετόν τέκνον, ἢ σύζυγος αὐτοῦ, ἢ πρᾶξις μένει ἀτιμώρητος.

Ἄρθρον 11

Συρροή ἐκκλησιαστικῶν ἀδικημάτων

καὶ τὸ κατ' ἐξακολούθησιν ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα

1. Κατ' ἰδέαν ἀληθινὴ συρροή: Ἐάν ὁ ὑπαίτιος, διὰ μιᾶς πράξεως, ἐτέλεσε πλείονα ἐκκλησιαστικά ἀδικήματα, τὸ Δικαστήριον ἐπιβάλλει τὴν

βαρύτεραν ποινήν, συνεκτιμῶν δέ τήν προκληθεῖσαν βλάβην ἐκκλησιαστικῶν ἐννόμων ἀγαθῶν, προσαυξάνει τήν ποινήν μέχρι τοῦ ἀνωτάτου ὀρίου αὐτῆς. Εἰς ὅσας περιπτώσεις δέν εἶναι δυνατή ἡ ἀνωτέρω προσαύξησης, ἡ διάπραξις δέ τῶν πλειόνων ἐκκλησιαστικῶν ἀδικημάτων ἐπέφε-
ρεν ἰσχυρόν σκανδαλισμόν, τό Δικαστήριον δύναται νά ἐπιβάλλῃ διπλῆν ποινήν.

2. Πραγματική ἀληθινή συρροή: Ἐάν ὁ ὑπαίτιος, διά πλειόνων πράξεων, ἐτέλεσε πλείονα ἐκκλησιαστικά ἀδικήματα, τό Δικαστήριον ἐπιβάλλει τήν βαρύτεραν τῶν προβλεπομένων ποινῶν, καί, συνεκτιμῶν τάς προσβολάς τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐννόμων ἀγαθῶν, αἴτινες προῆλθον ἐκ τούτων, προσαυξάνει τήν ποινήν ταύτην, τῆς προσαυξήσεως μή δυναμένης νά ὑπερβῇ τά τρία τέταρτα τοῦ ἀθροίσματος τῶν διά τά ἔτερα τελεσθέντα ἐκκλησιαστικά ἀδικήματα προβλεπομένων ποινῶν. Ἐν περιπτώσει δύο συντρεχουσῶν ποινῶν, ἡ προσαύξησης τῆς βαρύτερας δέν δύναται νά εἶναι ἀνωτέρα τοῦ ἡμίσεος τῆς ἐτέρας συντρεχούσης ποινῆς. Εἰς περιπτώσεις, καθ' ἃς δέν εἶναι δυνατή ἡ ἀνωτέρω προσαύξησης, ἡ δέ διάπραξις τῶν πλειόνων ἐκκλησιαστικῶν ἀδικημάτων ἐπέφε-
ρεν ἰσχυρόν σκανδαλισμόν, τό Δικαστήριον δύναται νά ἐπιβάλλῃ διπλῆν ποινήν.

3. Τό κατ' ἐξακολούθησιν ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα: Ἐάν πλείονες πράξεις τοῦ ἰδίου προσώπου στοιχειοθετοῦν ἐξακολούθησιν τοῦ αὐτοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος, τό Δικαστήριον δύναται εἴτε νά ἐφαρμόσῃ τάς περί πραγματικῆς ἀληθινῆς συρροῆς διατάξεις, εἴτε, συνεκτιμῶν τήν ἀπαξίαν ἐκάστης πράξεως, νά ἐπιβάλλῃ ποινήν προσηυξημένην κατά τό ἕν τέταρτον αὐτῆς, πέραν τοῦ ἀνωτάτου ὀρίου αὐτῆς. Εἰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ διάπραξις τοῦ κατ' ἐξακολούθησιν ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος ἐπέφε-
ρεν ἰσχυρόν σκανδαλισμόν, τό Δικαστήριον δύναται νά ἐπιβάλλῃ καί ἐτέραν ποινήν.

4. Φαινομενική κατ' ἰδέαν καί πραγματική συρροή: Ἐάν εἰς τάς περιπτώσεις τῶν παραγράφων 1 καί 2, τοῦ παρόντος ἄρθρου, τό Δικαστήριον κρίνῃ ὅτι ἡ τέλεσις περισσοτέρων ἐκκλησιαστικῶν ἀδικημάτων, εἴτε διά μιᾶς, εἴτε διά πλειόνων, πράξεων, δέν προσδίδει αὐτοτέλειαν ἐκκλησιαστικοῦ ἀδίκου εἰς ἕκαστον, τό Δικαστήριον ἐπιβάλλει μίαν μόνον ποινήν.

Ἄρθρον 12

Ἐπιβολή καί ἐπιμέτρησης τῆς ποινῆς

1. Τό Δικαστήριον, εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, συνεκτιμῶν κυρίως τάς ἰδιαιτέρας περιστάσεις τῆς πράξεως, τήν προσωπικότητα τοῦ ὑπαίτιου, τό

εἶδος καί τήν ἔντασιν προσβολῆς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐννόμου ἀγαθοῦ, τήν ὑπέρομετρον παρέλευσιν χρόνου, ἀπό τῆς τελέσεως τῆς πράξεως, ἢ τήν μετάνοιαν, ἣν ἐπέδειξεν ὁ ὑπαίτιος, καί τάς ἐνεργείας αὐτοῦ, ὅπως ἐπανορθώσῃ τάς συνεπείας τῆς πράξεως αὐτοῦ, δύναται, κατ' ἐπιείκειαν, νά κρίνῃ τήν πράξιν ἀτιμώρητον, ἐπιβάλλον εἰς τοῦτον ἔργα φιλανθρωπίας, ἢ ἐκκλησιαστικῆς διακονίας.

2. Τά ἀνωτέρω κριτήρια χρησιμοποιοῦ τό Δικαστήριον καί διά τήν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς.

3. Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, κατὰ τήν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ ἰδιάζων σκανδαλισμός τῶν πιστῶν.

4. Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν, κατὰ τήν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς, δέν εἶναι δυνατός, ἔνεκα τῆς φύσεως αὐτῆς, ὁ ὑπολογισμός μειωμένης ποινῆς, τό Δικαστήριον ἐπιβάλλει ἐτέραν ἡπιωτέραν ποινήν.

II

ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Α'. ΠΡΟΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρον 1

Κατά τόπον αρμοδιότης

1. Εἰς τήν κατά τόπον ἀρμοδιότητα τοῦ ἐπαρχιούχου Ἀρχιερέως, ἢ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου, ὑπάγονται ὅλοι, ὅσοι διέπραξαν ἀδίκημα, ἐντός τῆς οἰκείας ἐκκλησιαστικῆς Ἐπαρχίας. Ἐάν δέ τό ἀδίκημα διεπράχθη ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἀρμόδιον δικαιοδοτικόν ὄργανον εἶναι ὁ Ἀρχιερεὺς, ἢ τό Ἐπισκοπικόν Δικαστήριον τῆς Ἐπαρχίας, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ κατηγορούμενος κληρικός, ἐπί λαϊκῶν δέ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ἢ τό Ἐπισκοπικόν Δικαστήριον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

2. Ἐν περιπτώσει, κατά τήν ὁποίαν τό κατηγορητήριον περιλαμβάνει πλείονας τοῦ ἑνός κατηγορουμένου, ἢ κατά τόπον ἀρμοδιότης προσδιορίζεται, ὡς ἐάν ὁ πρῶτος ἀναγραφόμενος ἐν τῷ κατηγορητηρίῳ κατηγορούμενος ἦτο ὁ μόνος κατηγορούμενος.

Άρθρον 2

Καταγγελία

1. Ἡ καταγγελία ὑποβάλλεται εἰς τὰ δικαιοδοτικά ὄργανα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ἅτινα παραπέμπουν ταύτην εἰς τήν Ἀνακριτικὴν Ἐπιτροπὴν, ἐκτός ἐάν ἡ καταγγελία ἀφορᾷ εἰς ἡσσοнос σημασίας ἐκκλησιαστικά ἀδικήματα κληρικῶν, μοναχῶν καὶ λαϊκῶν, τὰ ὁποῖα, κατά τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 80 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, ἐκδικάζει μόνος ὁ ἐπιχώριος Ἀρχιερεὺς.

2. Τήν τέλεσιν ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος δύναται νά καταγγείλῃ ὁ ἀμέσως παθὼν ἐκ τοῦ ἀδικήματος, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσε τό 14ον ἔτος, ἢ, ἄλλως, ὁ ἀσκῶν τήν ἐπιμέλειαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ.

3. Τήν τέλεσιν ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος δύναται, ἐπίσης, νά καταγγείλῃ πᾶν ἐνήλικον μέλος τῆς Ἐκκλησίας. Ἐάν ὁ καταγγέλλων δέν εἶναι μέλος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀπόκειται εἰς τήν διακριτικὴν εὐχέρειαν τῆς Ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς νά ἀποδεχθῇ τήν καταγγελίαν.

4. Ἡ Ἀνακριτικὴ Ἐπιτροπὴ κρίνει τό, τύποις, παραδεκτόν τῆς καταγγελίας ὑπὸ προσώπου, πάσχοντος ἐκ διανοητικῆς ταραχῆς, ὡς αὕτη ὀρίζεται εἰς τό ἄρθρον 3 τοῦ περί Ψυχιατρικῆς Νοσηλείας Νόμου.

”Αρθρον 3

’Αποδεικτικά μέσα

Τά κυριώτερα ἀποδεικτικά μέσα εις τήν ἐκκλησιαστικήν δίκην εἶναι: α) οἱ μάρτυρες, β) τά ἔγγραφα, γ) ἡ ὁμολογία τοῦ κατηγορουμένου, δ) ἡ πραγματογνωμοσύνη, ε) ἡ αὐτοψία. Ἐπιτρέπεται καί πᾶν ἕτερον μέσον, τεῖνον εις τήν ἀπόδειξιν τῆς οὐσιαστικῆς ἀληθείας.

”Αρθρον 4

’Αρχή τῆς ἠθικῆς ἀποδείξεως

1. Εἰς τήν ἐκκλησιαστικήν δίκην, οἱ δικασταί δέν εἶναι ὑποχρεωμένοι νά ἀκολουθοῦν αὐστηρῶς τούς νομικούς κανόνας ἀποδείξεων, κατά τήν προδικασίαν καί τήν ἐπ’ ἀκροατηρίῳ διαδικασίαν, ἀλλά δύνανται νά ἀποφασίσουν κατά συνείδησιν.

2. Ἐποδεικτικά μέσα, ληφθέντα παρανόμως, δέν λαμβάνονται ὑπ’ ὄψιν, διά τήν κατάφασιν τῆς ἐνοχῆς καί τήν ἐπιβολήν τῆς ποινῆς. Κατ’ ἐξαιρέσιν, τό Δικαστήριον δύναται νά λάβῃ ὑπ’ ὄψιν ἀποδεικτικά μέσα τῆς κατηγορίας αὐτῆς, ἐφ’ ὅσον δι’ αὐτῶν ἀποδεικνύεται ἀδίκημα κωλυτικόν τῆς ἱερωσύνης καί ἐφ’ ὅσον προσαγωγή αὐτῶν γίνεται ἀπό τόν λήπτην τοῦ ἀποδεικτικοῦ μέσου. Τοῦτο δέν ἐπιδρᾷ ἐπί τῶν ἐνδεχομένων εὐθυνῶν, ποινικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν, τῶν προσώπων, τά ὅποια προέβησαν εις τήν λῆψιν τῶν ἀνωτέρω μέσων.

”Αρθρον 5

Μή ἐξεταστέα πρόσωπα ὡς μάρτυρες

1. Δέν ἐξετάζονται, ὡς μάρτυρες, κατά τήν προδικασίαν καί εις τήν ἐπ’ ἀκροατηρίῳ διαδικασίαν, κληρικοί, δι’ ὅσα γνωρίζουν ἐκ τῆς ἐξομολογήσεως.

2. Δύνανται νά ἀρνηθοῦν τήν μαρτυρίαν: α) ἡ σύζυγος τοῦ κατηγορουμένου, ἀκόμη καί ἐάν ἐλύθη ὁ γάμος, β) οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ ἐξ αἵματος εις εὐθεϊαν γραμμῆν ἀπεριορίστως, ἐκ πλαγίου δέ ἕως καί τοῦ δευτέρου βαθμοῦ, καί ἐξ ἀγχιστείας ἕως καί τοῦ δευτέρου βαθμοῦ, γ) οἱ συνήγοροι, οἱ ἱατροί καί οἱ βοηθοί αὐτῶν, δι’ ὅσα ἐμπιστευτικῶς ἐπληροφόρηθησαν κατά τήν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν, ὡς καί κληρικοί, δι’ ὅσα ἐνεπιστεύθη αὐτοῖς, ἐκτός ἐξομολογήσεως, ὁ κατηγορούμενος.

Ἄρθρον 6

Λόγοι ἀποκλεισμοῦ

Δέν δύνανται εἰς τινα ὑπόθεσιν νά ἀσκήσουν τό ἔργον τοῦ Δικαστοῦ, τοῦ Ἀνακριτοῦ, τοῦ μέλους τῆς Ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως, ἢ τοῦ Γραμματέως, ὅσοι:

- α) Εἶναι μεταξύ αὐτῶν συγγενεῖς ἐξ αἵματος, ἢ ἐξ υἰοθεσίας, κατ' εὐθειᾶν γραμμῆν ἀπεριορίστως, ἐκ πλαγίου δέ μέχρι καί τοῦ τρίτου βαθμοῦ, ἢ ἐξ ἀγχιστείας μέχρι καί τοῦ δευτέρου βαθμοῦ, ἢ ὑφίσταται μεταξύ αὐτῶν πνευματική συγγένεια ἐκ τοῦ βαπτίσματος (ἀναδόχου, ἢ συζύγου αὐτοῦ, καί ἀναδεκτοῦ, ἢ συζύγου, ἢ γονέων, ἢ κατιόντων αὐτοῦ).
- β) Εἶναι παθόντες ἐκ τοῦ δικαζομένου ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος.
- γ) Εἶναι σύζυγοι, ἢ συγγενεῖς, μέ τόν κατηγορούμενον, ἢ τόν παθόντα ἐξ αἵματος, ἢ ἐξ υἰοθεσίας, κατ' εὐθειᾶν γραμμῆν ἀπεριορίστως, ἐκ πλαγίου δέ, ἢ ἐξ ἀγχιστείας, μέχρι καί τοῦ τετάρτου βαθμοῦ, ἢ ὑφίσταται πνευματική συγγένεια κατά τά ἐν ἐδαφίῳ α) ὀριζόμενα.
- δ) Ἔχουν ἐξετασθῆ ὡς μάρτυρες, ἢ ἔχουν γνωμοδοτήσει, περί ὠρισμένου θέματος, ἐπί τῆς ὑποθέσεως.
- ε) Ἔχουν συμπράξει εἰς τήν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως εἰς πρῶτον βαθμόν ἢ, εἰς περίπτωσιν ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας, εἰς τάς προηγουμένας ἐκδικάσεις τῆς ὑποθέσεως.

Ἄρθρον 7

Λόγοι ἐξαιρέσεως

1. Οἱ ἀνωτέρω λόγοι ἀποκλεισμοῦ τῶν δικαστικῶν προσώπων, ἀπό τῆς ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν εἰς τήν ἰδίαν ὑπόθεσιν, εἶναι καί λόγοι ἐξαιρέσεως αὐτῶν.

2. Τά ἀνωτέρω δικαστικά πρόσωπα εἶναι ἐξαιρετέα καί ἐάν διήγειρον, ἢ διεγείρουν, ὑπονοίας μεροληψίας, ἥτοι ὑφίστανται γεγονότα ἱκανά νά δικαιολογήσουν ἐμφανῶς δυσπιστίαν διά τήν ἀμερόληπτον ἄσκησιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

3. Τά ἀνωτέρω δικαστικά πρόσωπα ὀφείλουν νά δηλώσουν ἀμέσως εἰς τήν Ἀνακριτικὴν Ἐπιτροπὴν, ἢ εἰς τό Δικαστήριον, τόν γνωστόν εἰς ταῦτα λόγον ἐξαιρέσεως αὐτῶν, αἰτούμενα τήν ἐξαίρεσιν αὐτῶν.

4. Ὁ ἐν γένει τρόπος τῆς διευθύνσεως τῆς διαδικασίας, ἢ τῆς ὑποβολῆς ἐρωτήσεων πρὸς τοὺς μάρτυρας, ἢ τόν κατηγορούμενον, δέν δύνανται, καθ'

ἐαυτόν, νά θεμελιώσῃ λόγον ἐξαιρέσεως. Δύναται, ἐν τούτοις, νά θεμελιώσῃ τήν ἐξαίρεσιν, ὅταν συνδυάζεται οὗτος πρὸς ἄλλα περιστατικά, μαρτυροῦντα ὅτι ὁ δικαστής διακατέχεται δυσμενῶς πρὸς τὸν κατηγορούμενον.

ἄρθρον 8

Ἐφαρμογή τῶν λόγων ἀποκλεισμοῦ καὶ ἐξαιρέσεως

Τά περί ἀποκλεισμοῦ καὶ ἐξαιρέσεως δικαστικῶν προσώπων ἔχουν ἐφαρμογὴν μόνον ἐπὶ πολυμελῶν δικαιοδοτικῶν ὀργάνων.

ἄρθρον 9

Ἐποβολή αἰτήσεως ἐξαιρέσεως

1. Ἡ αἴτησις ἐξαιρέσεως ὑποβάλλεται εἰς οἰονδήποτε στάδιον τῆς δίκης, μέχρι τῆς ἀπαγγελίας τῆς ἀποφάσεως, ἀμέσως, ἀφοῦ περιέλθῃ εἰς γνῶσιν τοῦ αἰτοῦντος ὁ λόγος ἐξαιρέσεως, καὶ πρὶν ἢ οὗτος, μετὰ τὴν ὡς ἄνω γνῶσιν, προβῆ, ἢ μετὰσχῃ, εἰς οἰονδήποτε ἄλλο διαδικαστικὸν διάβημα, ἢ διαδικαστικὴν πρᾶξιν.

2. Ἡ αἴτησις ἐξαιρέσεως πρέπει νά περιέχῃ τὰ πραγματικά γεγονότα, τὰ ὁποῖα θεμελιοῦν τὴν ἐξαίρεσιν τῶν δικαστικῶν προσώπων.

ἄρθρον 10

Ἐκδίκασις αἰτήσεως ἐξαιρέσεως

1. Τὴν αἴτησιν ἐξαιρέσεως πρεσβυτέρων εἰς τὸ Ἐπισκοπικὸν Δικαστήριον ἐκδικάζει ὁ Ἀρχιερέως-Πρόεδρος αὐτοῦ. Ὁ ἐξαιρεθεὶς ἀντικαθίσταται ἐκ τῶν τυχόν ὑφισταμένων ἀναπληρωτῶν, κατὰ τὴν σειρὰν διορισμοῦ αὐτῶν, καὶ, μὴ ὑπαρχόντων τοιούτων, ὑπὸ κληρουμένου μέλους ἐκ τριπλασίου τοῦλάχιστον ἀριθμοῦ μελῶν δικαστηρίων ὁμόρων ἐπαρχιῶν. Ἡ κλήρωσις διενεργεῖται ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως-Προέδρου.

2. Αἴτησις ἐξαιρέσεως τοῦ Ἀρχιερέως-Προέδρου τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου ἐκδικάζεται ὑπὸ κληρουμένου, μεταξύ τῶν ὁμόρων, Ἀρχιερέων. Ἡ κλήρωσις ἐνεργεῖται αὐθωρεῖ ὑπὸ τοῦ ἀρχαιότερου, κατὰ τὰ πρεσβεῖα, πρεσβυτέρου, ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δικαστηρίου, ὧν δέν ἐζητήθη ἡ ἐξαίρεσις. Ἐξαίρεσις κληρωθέντος Ἀρχιερέως δέν εἶναι δυνατή, ἐκτός ἐάν ἡ ἐξαίρεσις αὐτοῦ ἀφορᾷ λόγον ἀποκλεισμοῦ. Ὁ κληρωθεὶς Ἀρχιερέως προβαίνει ἀμελλητί εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς αἰτήσεως ἐξαιρέσεως. Ἐάν ὁ Ἀρχιερέως-Πρόεδρος ἐξαιρεθῆ, διενεργεῖται κλήρωσις διὰ τὴν ἀντικατάστασιν αὐτοῦ, μετα-

ξύ τῶν ὁμόρων Ἀρχιερέων, ἐξαιρουμένου τοῦ ἐνεργοῦντος τήν κλήρωσιν Ἀρχιερέως. Ἐξαίρεσις τοῦ κληρωθέντος ὡς Προέδρου-Ἀρχιερέως δέν δύναται νά ζητηθῆ, ἐκτός ἐάν ἡ ἐξαίρεσις αὐτοῦ ἀφορᾷ λόγον ἀποκλεισμοῦ.

3. Ἐπί δικαστικῶν ὀργάνων, ἀποτελουμένων ἐκ πλειόνων Ἀρχιερέων, ὁ ἐξαιρεθεῖς δέν ἀντικαθίσταται, ἐφ' ὅσον τό Δικαστήριον, καί ἄνευ τοῦ ἐξαιρεθέντος, ἔχει ἀπαρτίαν.

4. Δέν ἐπιτρέπεται νά ζητηθῆ ἡ ἐξαίρεσις τοῦ συνόλου τῶν μελῶν πολυμελοῦς δικαιοδοτικοῦ ὀργάνου, συγκροτουμένου ἐξ Ἀρχιερέων, ἢ τόσου ἀριθμοῦ Ἀρχιερέων, ὥστε νά καθίσταται ἀδύνατος ἡ συγκρότησις τοῦ Δικαστηρίου.

Ἄρθρον 11

Ἀποσιώπησις λόγου ἀποκλεισμοῦ

Ἔστις ἀποσιωπᾷ ὅτι, ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ, συντρέχει λόγος ἀποκλεισμοῦ, διαπράττει τό ἰδιώνυμον ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα τῆς ἀποσιωπήσεως λόγου ἀποκλεισμοῦ, τό ὁποῖον τιμωρεῖται μέ ποινήν ἀργίας τοῦλάχιστον τριῶν μηνῶν μετά, ἢ ἄνευ, στερήσεως ἀποδοχῶν, ἐπιβαλλομένην ὑπό τοῦ ἀρμοδίου δικαιοδοτικοῦ ὀργάνου. Οἱ διά τό ἀδίκημα τοῦτο καταδικασθέντες πρεσβύτεροι ἐκπίπτουν τοῦ ἀξιώματος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαστοῦ.

Ἄρθρον 12

Ἀνακριτική Ἐπιτροπή

1. Ἡ Ἀνακριτική Ἐπιτροπή συγκροτεῖται ἐκ πέντε κληρικῶν, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ τρεῖς, τοῦλάχιστον, εἶναι Ἀρχιερεῖς. Ὁ κατά τήν ἐκκλησιαστικήν τάξιν πρῶτος εἶναι ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς.

2. Ἡ θητεία τοῦ Προέδρου καί τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι πενταετής. Ἡ Ἱερά Σύνοδος ὅμως δύναται, ἐάν κρίνη ὅτι ὑφίσταται εὐλογος αἰτία, νά ἀντικαταστήσῃ τόν Πρόεδρον, ἢ καί οἰονδήποτε μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς. Εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην, ἡ θητεία τοῦ οὕτως ὀριζομένου λήγει κατά τόν χρόνον, κατά τόν ὁποῖον θά ἔληγεν ἡ θητεία τοῦ ἀντικατασταθέντος μέλους.

3. Ἡ Ἐπιτροπή εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ, ὅταν τρία ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς λαμβάνουν μέρος εἰς τήν συνεδρίασιν.

4. Ἡ σύγκλησις τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς συνεδρίασιν γίνεται ὑπό τοῦ Προέδρου αὐτῆς, ἢ, ἐν ἀδυναμίᾳ, ἢ παραλείψει, τούτου, ὑπό τοῦ ἐπομένου τῆ τάξει Ἀρχιερέως.

5. Ὁ συγκαλῶν τήν Ἐπιτροπήν ὀφείλει νά εἰδοποιῇ ὅλα τά λοιπά μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς διά τόν τόπον, τόν χρόνον καί τήν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς συνεδριάσεως. Εἰς ἐξαιρετικάς περιπτώσεις, αἱ συνεδριάσεις δύνανται νά διεξάγονται διά τηλεδιασκέψεως.

6. Ἐπιφυλασσομένων τῶν προβλεπομένων εἰς τήν παράγραφον 3, τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἡ Ἴ�νακριτική Ἐπιτροπή δύναται νά λειτουργῇ, παρά τήν ὑπαρξιν κενῆς θέσεως.

7. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἴ�νακριτικῆς Ἐπιτροπῆς λαμβάνονται διά πλειονοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν αὐτῆς.

8. Χρέη γραμματέως ἀσκεῖ εἷς ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὀριζόμενος κατά περίπτωσιν ὑπό ταύτης.

Ἄρθρον 13

Διερεύνησις πρὸς ἄσκησιν ποινικῆς διώξεως

1. Ἡ Ἴ�νακριτική Ἐπιτροπή ἀποφασίζει, μετὰ ἀπό καταγγελίαν τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, ἢ, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως, ἢ παραλείψεως, αὐτοῦ νά ὑποβάλλῃ τήν καταγγελίαν, αὐτεπαγγέλτως, ἢ κατὰ παραγγελίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, περί τῆς διεξαγωγῆς, ἢ μή, ἀνακρίσεως πρὸς διερεύνησιν:

α) ἐάν ὑφίστανται ἀποχρῶσαι ἐνδείξεις ὅτι Ἀρχιερεύς τις ἔχει διαπράξει οἰονδήποτε ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, καί

β) ἐάν ὑφίστανται ἀποχρῶσαι ἐνδείξεις ὅτι κληρικός τις, ἢ μοναχός, ἢ λαϊκός, ἔχει διαπράξει ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, ἐμπίπτον εἰς τήν δικαιοδοσίαν τῶν πολυμελῶν δικαιοδοτικῶν ὀργάνων.

2. Ἐάν κρίνῃ τό ἀναγκαῖον διεξαγωγῆς ἀνακρίσεως, ὀρίζει ὡς Ἀνακριτὴν ἓνα ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς. Εἰς περίπτωσιν, κατὰ τήν ὁποίαν, ὁ καθ' οὗ ἡ ἀνάκρισις εἶναι Ἀρχιερεύς, Ἀνακριτὴς ὀρίζεται εἷς ἐκ τῶν τριῶν Ἀρχιερέων, μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς. Χρέη γραμματέως τοῦ Ἀνακριτοῦ ἀσκεῖ κληρικός, ὅστις ὀρίζεται ὑπό τῆς Ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς.

3. Ἡ Ἀνακριτική Ἐπιτροπή παρακολουθεῖ τήν πορείαν τοῦ ἔργου τοῦ Ἀνακριτοῦ, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε τήν διεξαγωγὴν τῆς ἀνακρίσεως.

Ἄρθρον 14

Ἀρμοδιότητες καί καθήκοντα τοῦ Ἀνακριτοῦ

1. Ὁ Ἀνακριτὴς ὀφείλει νά προσπαθήσῃ νά διερευνήσῃ ὅλας τὰς πτωχὰς τῆς ὑποθέσεως, πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς οὐσιαστικῆς ἀληθείας. Πρὸς

τουτο, συλλέγει οίανδήποτε σχετικήν μαρτυρίαν, ανεξαρτήτως εάν αυτή τείνη προς θεμελίωσιν τῆς ἐνοχῆς, ἢ πρὸς ἀπαλλαγὴν, τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνάκρισις.

2. Ὁ Ἀνακριτὴς καλεῖ εἰς τό γραφεῖον αὐτοῦ, ἢ ἐπισκέπτεται, τούς, κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ, πιθανούς μάρτυρας, περιλαμβανομένων καὶ ὄσων τυχόν ὑποδεικνύει ἐκάστοτε ὁ καθ' οὗ ἡ ἀνάκρισις. Εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωση, ὁ Ἀνακριτὴς δέν ὑποχρεοῦται νά ἐξετάσῃ ὑποδειχθέντα μάρτυρα, εάν, κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ, ἡ ὁποία καὶ πρέπει νά αἰτιολογηθῆται γραπτῶς, διὰ σημειώματος αὐτοῦ, εἰς τὸν ἀνακριτικόν φάκελον, οὗτος προδήλως δέν δύναται νά συμβάλῃ οὐσιαστικῶς εἰς τὴν ὑπόθεσιν.

3. α) Ὁ Ἀνακριτὴς δύναται νά ἐπισκεφθῆ, ἢ νά καλέσῃ γραπτῶς, τὸν καθ' οὗ ἡ ἀνάκρισις εἰς τό γραφεῖον αὐτοῦ, πρὸς λήψιν τῆς καταθέσεως αὐτοῦ.

β) Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς καταθέσεως, ὁ Ἀνακριτὴς ὀφείλει νά πληροφορήσῃ τὸν καθ' οὗ ἡ ἀνάκρισις, ὅτι δέν εἶναι ὑποχρεωμένος νά εἴπῃ ὅ,τιδήποτε, εάν ὅμως ἐπιλέξῃ νά καταθέσῃ, ἢ κατάθεσις αὐτοῦ θά καταχωρισθῆ γραπτῶς καὶ θά δύναται νά χρησιμοποιηθῆ εἴτε ὑπὲρ αὐτοῦ, εἴτε εἰς βάρος αὐτοῦ. Ὁ Ἀνακριτὴς ὀφείλει νά καταγράψῃ τὴν ἐν προκειμένῳ πληροφορίαν τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνάκρισις.

γ) Ἐάν ὁ καθ' οὗ ἡ ἀνάκρισις ἐπιλέξῃ νά καταθέσῃ, ὅ,τιδήποτε εἴπῃ, καταγράφεται ἐπὶ λέξει, καὶ ἐν τέλει ἀναγινώσεται εἰς αὐτόν. Οὗτος δικαιούται νά ζητήσῃ ὅπως καταγραφοῦν καὶ αἱ διορθώσεις, ἢ τροποποιήσεις, ἃς ἐπιθυμεῖ. Μετὰ ταῦτα, ὁ Ἀνακριτὴς καλεῖ τὸν καθ' οὗ ἡ ἀνάκρισις νά ἀναγνώσῃ καὶ ὑπογράψῃ τὴν κατάθεσιν αὐτοῦ καὶ νά μονογραφήσῃ τὰς τυχόν διορθώσεις, ἢ τροποποιήσεις. Ἐάν ὁ καθ' οὗ ἡ ἀνάκρισις ἀρνηθῆ νά καταθέσῃ, ὁ Ἀνακριτὴς καταγράφει τὴν ἀρνησιν, ἐφ' ὅσον δέ ὁ καθ' οὗ ἡ ἀνάκρισις προβάλλει καὶ λόγους διὰ τὴν ἀρνησιν, καταγράφει καὶ τούτους.

δ) Εἰς τό τέλος τοῦ ἐγγράφου, ὁ Ἀνακριτὴς διαβεβαιοῖ ὅτι ὁ καθ' οὗ ἡ ἀνάκρισις ἐκουσίως κατέθεσε τὰ καταγραφέντα καὶ ὑπογράφει τὴν ἐν λόγῳ διαβεβαίωσιν.

4. Ὡς πρὸς τὴν καταχώρησιν καταθέσεως μάρτυρος, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως τὰ ἀνωτέρω προβλεπόμενα περὶ τῆς καταθέσεως τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνάκρισις.

5. α) Οἱ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ἀνακριτοῦ πιθανοὶ μάρτυρες, ἢ οἱ ὑποδειχθέντες ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνάκρισις, καλοῦνται ἐγγράφως,

ὑπό τοῦ Ἀνακριτοῦ, ὅπως παραστοῦν εἰς τόπον καί χρόνον, ὡς ὁ Ἀνακριτής ἤθελεν εὐλόγως ὀρίσει, πρὸς σκοπὸν ἐξετάσεως αὐτῶν καί πρὸς λήψιν καταθέσεως.

- β) Ὅστις εἶναι μέλος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἄνευ εὐλόγου αἰτίας ἀρνεῖται νά παραστῆ εἰς τὸν τόπον καὶ κατὰ τὸν χρόνον, ὡς ὤρισεν ὁ Ἀνακριτής, θεωρεῖται ἔνοχος ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος ἀρνήσεως μαρτυρίας καὶ ὑπόκειται, ἐάν μὲν εἶναι κληρικός, εἰς ποινήν ἀργίας μέχρι τριῶν μηνῶν, ἐάν δέ εἶναι λαϊκός, εἰς ἐπιτίμιον, τούτων ἐπιβαλλομένων ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ τόπου διεξαγωγῆς τῆς ἀνακρίσεως.
- γ) Ὁ Ἀνακριτής δύναται, ἐάν θεωρῆ τὴν παρουσίαν ἐγγράφου ἀναγκαίαν, ἢ ἐπιθυμητήν, διὰ τοὺς σκοποὺς τῆς διεξαγομένης ἀνακρίσεως, νά ζητήσῃ γραπτῶς ἀπὸ τοῦ πρόσωπον, ὑπὸ τὴν κατοχήν, ἢ τὸν ἔλεγχον, τοῦ ὁποῖου, ὡς πιστεύει, εὐρίσκεται τὸ ἔγγραφο, ὅπως προσκομίσῃ καὶ παραδώσῃ τοῦτο εἰς τὸν Ἀνακριτήν. Ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω κληθεὶς δύναται, ἀντὶ νά προσκομίσῃ αὐτοπροσώπως τὸ ἔγγραφο, νά ἐνεργήσῃ, ὥστε τὸ ἔγγραφο, ὄντως, νά προσκομισθῆ καὶ παραδοθῆ εἰς τὸν Ἀνακριτήν.
- δ) Ὅστις εἶναι μέλος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἄνευ εὐλόγου αἰτίας ἀρνεῖται νά προσκομίσῃ, ἢ παραδώσῃ, οἰονδήποτε ἔγγραφο, τὸ ὁποῖον πράγματι εὐρίσκεται εἰς τὴν κατοχήν, ἢ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον, αὐτοῦ, θεωρεῖται ἔνοχος ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος ἀρνήσεως μαρτυρίας, ὑποκείμενος εἰς τὰς ἀνωτέρω ὑπὸ β) προβλεπομένας ἐκκλησιαστικὰς ποινάς.
- ε) Αἱ διατάξεις περὶ παρουσιάσεως ἐγγράφου δέν ἐφαρμόζονται, ἐν σχέσει πρὸς ἔγγραφο, ἢ ἀποκάλυψις, παρουσιάσις ἢ παράδοσις τοῦ ὁποῖου ἀπαγορεύεται, ἢ διὰ τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖται, κατὰ τοὺς νόμους τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἔνταγμα τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἢ διάταγμα πολιτειακοῦ Δικαστηρίου. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν, ὁ Ἀνακριτής, ἐφ' ὅσον κρίνει τοῦτο ἀπαραίτητον, ὀφείλει νά ἐπιδιώξῃ τὴν ἔκδοσιν τῆς, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, πολιτειακῆς πράξεως.

6. Ὅταν ὁ Ἀνακριτής ἔχῃ, κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ, συλλέξῃ τὸ ἀπαιτούμενον ἀποδεικτικὸν ὑλικόν, συντάσσει τὸ πόρισμα αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον καὶ ὑποβάλλει, ὁμοῦ μετὰ τοῦ φακέλου τῆς ἀνακρίσεως, εἰς τὴν Ἀνακριτικὴν Ἐπιτροπὴν. Τὸ πόρισμα τοῦ Ἀνακριτοῦ περιλαμβάνει περίληψιν τῶν μαρτυριῶν καὶ τὴν εἰσήγησιν αὐτοῦ, ἐάν στοιχειοθετῆται, ἢ ὄχι, διάπραξις ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος, καί, ἐν καταφατικῇ περιπτώσει, ἐάν τὸ ἀπο-

δεικτικόν ὑλικόν δικαιολογῆ τήν δίωξιν, κατά συγκεκριμένου προσώπου, ἢ προσώπων.

ἄρθρον 15

ἄσκησις ποινικῆς διώξεως καί παραπομπή

1. Μετά τό πέρας τῆς ἀνακρίσεως, ἡ Ἐπιτροπή προβαίνει εἰς τήν ἐξέτασιν καί ἀξιολόγησιν τοῦ ὑποβληθέντος εἰς αὐτήν φακέλου τῆς ἀνακρίσεως καί πορίσματος τοῦ Ἐπικριτοῦ καί ἀποφαίνεται διά τήν ἄσκησιν διώξεως κατά συγκεκριμένου προσώπου, ἢ προσώπων, καί διά τήν παραπομπήν τῶν κατηγορουμένων εἰς τήν, ἐπ' ἀκροατηρίῳ, διαδικασίαν.

2. Ἐφ' ὅσον ἀποφασίσῃ τήν ἄσκησιν διώξεως καί τήν παραπομπήν, ὀρίζει τόν κληρικόν, ὁ ὁποῖος θά ἐκπληρώσῃ χρέη Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως, διά τήν παρουσίαν τῆς ὑποθέσεως ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου ἐκκλησιαστικοῦ δικαιοδοτικοῦ ὀργάνου, καί ἀναθέτει εἰς τοῦτον τήν σύνταξιν τοῦ κατηγορητηρίου. Ἐάν ὁ κατηγορούμενος εἶναι Ἀρχιερεὺς, ὁ ὀριζόμενος Ἐκκλησιαστικὸς Εἰσαγγελεὺς πρέπει νά εἶναι καί αὐτός Ἀρχιερεὺς καί, εἰ δυνατόν, νά προηγήται κατά τά πρεσβεῖα τοῦ κατηγορουμένου.

3. Ἐάν ἡ Ἐπιτροπή κρίνῃ ὅτι δέν ὑφίστανται ἀποχρῶσαι ἐνδείξεις διά τήν ἄσκησιν διώξεως καί τήν παραπομπήν, θέτει τόν φάκελον τῆς ἀνακρίσεως εἰς τό ἀρχεῖον.

4. Ἡ Ἐπιτροπή, ἐάν κρίνῃ ὅτι τό ἀδίκημα, διά τό ὁποῖον διενηργήθη ἡ ἀνάκρισις, ἀνήκει εἰς δικαιοδοσίαν Ἀρχιερέως, ἢ Ἡγουμένου, παραπέμπει τόν φάκελον εἰς αὐτούς.

ἄρθρον 16

Σύνταξις κατηγορητηρίου

Ἐκκλησιαστικὸς Εἰσαγγελεὺς συντάσσει τό κατηγορητήριον, βάσει τοῦ ἀνακριτικοῦ ὑλικοῦ καί τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, πρὸς τοῦτο δέ ἀκολουθεῖ τούς κανόνας συντάξεως κατηγορητηρίου, ὡς αὐτοὶ ἐκτίθενται ἐν τῷ ἐπομένῳ ἄρθρῳ.

ἄρθρον 17

Τό κατηγορητήριον

1. Ὅταν τό κατηγορητήριον περιλαμβάνῃ περισσοτέρας τῆς μιᾶς κατηγορίας, αἱ κατηγορίαι ἀριθμοῦνται κατά σειράν.

2. Ἐκάστη κατηγορία συνίσταται ἐκ δύο μερῶν. Εἰς τό πρῶτον, ὑπό τόν τίτλον «κατηγορία», διατυποῦται τό ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, περί οὔ ἡ κατηγορία, καί ἀναγράφεται ὁ παραβιασθεῖς, ἢ οἱ παραβιασθέντες, κανόνες, καί οἱ κανόνες οἵτινες προβλέπουν τήν ἐπιβλητέαν ποινήν, ἢ τό σύνολον τῶν κανονικῶν κειμένων, ἐξ ὧν συνάγεται ἡ ἐκκλησιαστικῶς ἀξιόποινος συμπεριφορά τοῦ κατηγορουμένου, εἰς δέ τό δεύτερον, περιγράφονται τά γεγονότα, τά ὅποια στοιχειοθετοῦν τήν ἀντικειμενικήν καί ὑποκειμενικήν ὑπόστασιν τοῦ ἀδικήματος, ἤτοι ἡ πράξις, ὁ τόπος καί ὁ χρόνος τελέσεως αὐτῆς καί αἱ περιστάσεις αὐτῆς καί τό ἀντικείμενον αὐτῆς, ὡς καί τά στοιχεῖα, τά ὅποια θεμελιοῦν τήν ἐν ἐπιγνώσει ἀπόφασιν τοῦ κατηγορουμένου νά πραγματώσῃ τήν ἀντικειμενικήν ὑπόστασιν.

3. Ὄταν ὁ κανὼν θεσπίζῃ πολὺτροπον ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, δέον νά ἀναφέρηται ὁ τρόπος πραγματώσεως αὐτοῦ.

4. Ὄταν ὁ κανὼν θεσπίζῃ γνήσιον ἐκ παραλείψεως ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, δέον νά ἀναφέρηται ἡ συμπεριφορά τοῦ κατηγορουμένου, ἥτις θεωρεῖται παράλειψις, ὡς καί ἡ νομική ὑποχρέωσις αὐτοῦ πρὸς ἀποτροπήν τοῦ ἀποτελέσματος. Ἐάν ὁ ὑπαίτιος ἐτέλεσεν ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα ἐνεργείας, διὰ παραλείψεως, δέον νά ἀναφέρηται ἡ συμπεριφορά τοῦ ὑπαίτιου, ἥτις θεωρεῖται παράλειψις.

5. Εἰς κατηγορίαν, δι' ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, δέν εἶναι ἀναγκαῖον νά ἀντικρούηται ἰσχυρισμός περί ἄρσεως τοῦ ἀδίκου, ἢ τοῦ καταλογισμοῦ, ἢ περί ὑπάρξεως ἐλαφρυντικῶν, ἢ ἡ ὑπαρξις λόγων οἰασδήποτε ἐξαιρέσεως, ἢ ἀπαλλαγῆς ἀπό τήν ἐφαρμογήν, ἢ ἐπιφυλάξεως, ἢ περιορισμοῦ εἰς τήν ἐφαρμογήν τοῦ κανόνος, ὅστις θεσπίζει τό ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, δεδομένου ὅτι οἱ ἐν λόγῳ ἰσχυρισμοί, ἐάν προταθοῦν, κρίνονται ἀπό τό Δικαστήριον.

6. Εἰς κατηγορίαν διὰ συμμετοχήν εἰς ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, εἶναι ἀναγκαῖον νά ἀναφέρωνται, ἐπί μὲν ἠθικῆς αὐτουργίας, ὁ τρόπος, ἢ τά μέσα, διὰ τῶν ὁποίων προεκάλεσεν ὁ ἠθικός αὐτουργός τήν τέλεσιν τῆς πράξεως εἰς τόν αὐτουργόν, ἐπί δέ συνεργείας, τά γεγονότα, τά ὅποια συγκροτοῦν τήν ἄμεσον, ἢ τήν ἀπλῆν συνέργειαν.

7. Ἡ κατηγορία πρέπει νά διατυποῦται κατὰ τρόπον, ὁ ὁποῖος ἀντικειμενικῶς δύναται νά θεωρηθῇ, ὅτι εἶναι εὐλόγως ἐπαρκῆς πρὸς τόν σκοπόν τῆς παροχῆς εἰς τόν κατηγορούμενον πληροφορίας, περί ἐγγράφων, γεγονότων, πραγμάτων, προσώπων, τόπων, χρόνου, ἢ οἰουδήποτε ἄλλου ζητήματος, σχετικοῦ πρὸς τήν κατηγορίαν. Γεγονότα καί ἐγγραφα δύνανται νά περιλαμβάνωνται εἰς παράρτημα.

8. Τυχόν λάθος εις τήν ἔκθεσιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος, ἢ εις τὰς λεπτομερείας, αἱ ὁποῖαι ἀπαιτεῖται νά ἀναφερθοῦν εις τό κατηγορητήριον, δέν ὀδηγεῖ εις ἀπόρριψιν τοῦ κατηγορητηρίου, ἐκτός ἐάν, κατά τήν γνώμην τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου, ὁ κατηγορούμενος πράγματι, λόγω τοῦ λάθους αὐτοῦ, παρεπλανήθη, εις τρόπον ὥστε νά ἔχη ἐπηρεασθῆ σοβαρῶς εις τήν ὑπεράσπισιν αὐτοῦ. Εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν, ὁ Ἐκκλησιαστικός Εἰσαγγελεὺς χωρεῖ εις τήν διόρθωσιν τοῦ λάθους, διά τροποποιήσεως τοῦ κατηγορητηρίου.

9. Οἰοσδήποτε ἀριθμὸς κατηγοριῶν, εἴτε διά τό ἴδιον ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, εἴτε διά διαφορετικά ἐκκλησιαστικά ἀδικήματα, δύναται νά περιληφθῆ εις τό αὐτό κατηγορητήριον.

10. Εἰς τό κατηγορητήριον ἀναγράφονται ὅλοι οἱ μάρτυρες, οἱ ὁποῖοι ἔδωσαν κατάθεσιν κατά τήν ἀνάκρισιν, καί ὅλοι οἱ μάρτυρες, τοὺς ὁποίους ὁ Ἐκκλησιαστικός Εἰσαγγελεὺς ἔχει πρόθεσιν νά κλητεύσῃ, κατά τήν ἀκρόασιν.

Ἄρθρον 18

Συγκατηγορούμενοι

1. Τά ἀκόλουθα πρόσωπα δύναται νά περιληφθοῦν εις τό ἴδιον κατηγορητήριον, ὡς κατηγορούμενοι, καί νά δικασθοῦν ὁμοῦ, ἐκτός ἐάν τό Ἐκκλησιαστικόν Δικαστήριον, ἠτιολογημένως, διατάξῃ ὅπως δικασθοῦν κεχωρισμένως:

- α) πρόσωπα κατηγορούμενα διά τήν τέλεσιν τοῦ αὐτοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος.
- β) πρόσωπα κατηγορούμενα διά διάφορα ἐκκλησιαστικά ἀδικήματα, τὰ ὁποῖα ἔχουν διαπραχθῆ κατά τήν διάρκειαν τῆς ἰδίας πράξεως.
- γ) πρόσωπα κατηγορούμενα ὡς αὐτουργοί διά τέλεσιν τοῦ αὐτοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος, καί πρόσωπα τὰ ὁποῖα, δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ γενικοῦ οὐσιαστικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ποινικοῦ δικαίου, θεωροῦνται ὅτι ἔχουν μετάσχει εις τήν διάπραξιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος, ὡς ἠθικοί αὐτουργοί, συνεργοί, ἢ ἄλλως.
- δ) πρόσωπα κατηγορούμενα δι' ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, καί πρόσωπα κατηγορούμενα δι' ἕτερον ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, στενῶς συνδεδεμένον πρός τό πρῶτον καί τελεσθέν ἐν ἀλληλουχίᾳ, ἢ ἐξ ἀφορμῆς, τοῦ πρώτου.

2. Πᾶς ὅστις ὑπόκειται εἰς ποινήν, ὡς πρόσωπον τό ὁποῖον μετεῖχεν εἰς ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, δύναται νά κατηγορηθῆ ἢ διά τέλεσιν τοῦ ἐν λόγῳ ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος, ἢ διά συμμετοχὴν εἰς τήν διάπραξιν αὐτοῦ, ἢ διά ἠθικὴν αὐτουργίαν, συνισταμένην εἰς πρόκλησιν οἰουδήποτε ἄλλου προσώπου νά διαπράξῃ τό ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, εἴτε τό ἄλλο πρόσωπον, τό ὁποῖον μετεῖχεν εἰς τήν διάπραξιν τοῦ ἀδικήματος, ἔχει, ἢ δέν ἔχει, κατηγορηθῆ, ἢ καταδικασθῆ, καί εἴτε ὑπόκειται, ἢ ὄχι, εἰς τήν ἐκκλησιαστικὴν δικαιοσύνην.

Ἄρθρον 19

Καταχώρισις κατηγορητηρίου

Μετά τήν σύνταξιν τοῦ κατηγορητηρίου, ὁ Ἐκκλησιαστικός Εἰσαγγελεύς καταχωρίζει τό κατηγορητήριον εἰς τήν γραμματεῖαν τοῦ ἀρμοδίου Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου καί, ἀκολούθως, ἀποστέλλει εἰς τόν κατηγορούμενον ἀντίγραφα τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων, τό κατηγορητήριον καί κλῆσιν ἀπευθυνομένην πρὸς τόν κατηγορούμενον, ὅπως εἰς συγκεκριμένην ἡμέραν καί ὥραν ἐμφανισθῆ ἐνώπιον τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου.

Β'. ΚΥΡΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρον 20

Διαδικασία κατά τήν πρώτην δικάσιμον

Κατά τήν καθορισθεῖσαν ἡμέραν καί ὥραν, ἐάν:

- α) ὁ κατηγορούμενος ἐμφανισθῆ, ἡ διαδικασία τῆς δίκης ἄρχεται ὡς ἐν τῷ ἄρθρῳ 21 προσδιορίζεται.
- β) ὁ κατηγορούμενος δέν ἐμφανισθῆ, τό Ἐκκλησιαστικόν Δικαστήριον ἐξετάζει, ἐάν ἐπεδόθησαν νομίμως ἡ κλήσις καί τά ἐν τῷ ἄρθρῳ 19 ἀναφερόμενα ἔγγραφα, καί, εἰς καταφατικήν περίπτωσιν, προχωρεῖ εἰς τήν, ἐρήμην, διεξαγωγήν τῆς δίκης.

Άρθρον 21

Γενικάί ἐξουσίαι τοῦ Δικαστηρίου

1. Τό Ἐκκλησιαστικόν Δικαστήριον δύναται εἴτε νά καταδικάσῃ, εἴτε νά ἀθώωσῃ, τόν κατηγορούμενον, δι' ὀλόκληρον τό κατηγορητήριον, εἴτε νά τόν καταδικάσῃ διά μίαν, ἢ τινας, ἐκ τῶν κατηγοριῶν, καί νά τόν ἀθώωσῃ δι' ἄλλας.

2. Ἐάν αἱ ἐν τῷ κατηγορητηρίῳ διαφορετικάί κατηγορίαι ἀφοροῦν διαφορετικά πραγματικά γεγονότα, τό Ἐκκλησιαστικόν Δικαστήριον δύναται, ἐάν θεωρῆ ὅτι τοῦτο ἐξυπηρετεῖ τόν σκοπόν τῆς δικαιοσύνης, καθ' οἷονδήποτε στάδιον τῆς διαδικασίας, νά διατάξῃ, ὅπως ὁ κατηγορούμενος δικασθῆ κεχωρισμένως, δι' οἷονδήποτε, ἢ οἰασδήποτε, ἀπό τὰς κατηγορίας αὐτάς.

3. Ἐάν τό Ἐκκλησιαστικόν Δικαστήριον καταδικάσῃ τόν κατηγορούμενον ἐφ' ὀλοκλήρου τοῦ κατηγορητηρίου, τό ἔννομον ἀποτέλεσμα τῆς καταδίκης αὐτῆς ἰσοδυναμεῖ μέ καταδίκην ἐφ' ἐκάστης τῶν κατηγοριῶν, αἱ ὁποῖαι περιλαμβάνονται εἰς τό κατηγορητήριον, καί, μετά ταῦτα, τό Ἐκκλησιαστικόν Δικαστήριον δύναται νά ἐπιβάλῃ εἰς τόν κατηγορούμενον τήν ἰδίαν ποινήν, ὡς ἐάν οὗτος εἶχε καταδικασθῆ διά πᾶσαν τοιαύτην κατηγορίαν, κεχωρισμένως. Διά τά αὐτά γεγονότα, μόνον μία ποινή δύναται νά ἐπιβληθῆ εἰς ἕν καί τό αὐτό πρόσωπον.

4. Ὅταν, καθ' οἷονδήποτε στάδιον τῆς δίκης, φαίνεται εἰς τό Δικαστήριον ὅτι τό κατηγορητήριον εἶναι, τύποις, ἢ οὐσίᾳ, ἐλαττωματικόν, τό Δικαστήριον δύναται νά ἐκδώσῃ διάταγμα διά τήν μεταβολήν τοῦ κατηγορητηρίου, ὡς τό Δικαστήριον κρίνει ἀναγκαῖον, προκειμένου τό κατηγο-

ρητήριοι να συνάδη προς τὰ περιστατικά τῆς ὑποθέσεως, προϋποτιθεμένου ὅτι ὑφίσταται ταυτότης πράξεως καί προσώπου.

5. Ὄταν τὸ κατηγορητήριο μεταβάλληται, κατὰ τὰ καθοριζόμενα εἰς τὴν παρ. 4, τὸ διάταγμα, διὰ τὴν μεταβολὴν, σημειοῦται ἐπὶ τοῦ κατηγορητηρίου.

Ἄρθρον 22

Διαδικασία κατόπιν μεταβολῆς τοῦ κατηγορητηρίου

1. Ὄταν κατηγορητήριοι μεταβάλληται, ὡς προβλέπεται εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον, τὸ Δικαστήριο καλεῖ ἀμέσως τὸν κατηγορούμενον νὰ ἀπαντήσῃ, ἐκ νέου, καί νὰ δηλώσῃ κατὰ πόσον παραδέχεται, ἢ ὄχι, τὰς κατηγορίας, ὡς ἔχουν μεταβληθῆ, καί κατὰ πόσον εἶναι ἔτοιμος νὰ δικασθῆ, βάσει τοῦ μεταβληθέντος κατηγορητηρίου.

2. Ἐάν ὁ κατηγορούμενος δηλώσῃ ὅτι δέν εἶναι ἔτοιμος, τὸ Δικαστήριο ἐξετάζει τοὺς προβαλλομένους λόγους καί, ἐάν, κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ, ἢ συνέχισις τῆς διαδικασίας ἀμέσως δέν θά ἐπηρεάσῃ δυσμενῶς τὸν κατηγορούμενον, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν ὑπεράσπισιν αὐτοῦ, ἢ τὸν Ἐκκλησιαστικὸν Εἰσαγγελέα, εἰς τὸν ὑπ' αὐτοῦ χειρισμὸν τῆς ὑποθέσεως, χωρεῖ εἰς συνέχισιν τῆς δίκης.

3. Ἐάν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου, ἡ μεταβολὴ τοῦ κατηγορητηρίου εἶναι τοιαύτης μορφῆς, ὥστε ἡ συνέχισις τῆς δίκης ἀμέσως δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὸν κατηγορούμενον, ἢ τὸν Ἐκκλησιαστικὸν Εἰσαγγελέα, τὸ Δικαστήριο ἀναβάλλει τὴν δίκην καί καθορίζει νέαν δικάσιμον πρὸς συνέχισιν αὐτῆς.

4. Ὄταν κατηγορητήριοι μεταβάλληται, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς δίκης, ἢ μαρτυρία, ἣτις ἔχει ἤδη δοθῆ, δύναται νὰ χρησιμοποιηθῆ χωρὶς ἐπανάληψιν αὐτῆς, ἀλλὰ οἱ διάδικοι δικαιοῦνται νὰ ἐπανακαλέσων, ἢ ἐπανακλητεύσων, οἰονδήποτε μάρτυρα, διὰ νὰ ἐξετάσων, ἢ ἀντεξετάσων αὐτόν, ἐν σχέσει πρὸς τὰ προκύπτοντα ἐκ τῆς τοιαύτης μεταβολῆς θέματα.

Ἄρθρον 23

Παρουσία καὶ ἀποκλεισμός κατηγορουμένου

1. Ἐπιφυλασσομένης τῆς παρ. 2, ὁ κατηγορούμενος δικαιοῦται νὰ εἶναι παρών εἰς τὸ Δικαστήριο, καθ' ἅπασαν τὴν διάρκειαν τῆς δίκης.

2. Ἐάν ὁ κατηγορούμενος δέν συμπεριφέρηται εὐπρεπῶς, τὸ Δικαστή-

ριον δύναται νά διατάξη ὅπως ἐξέλθῃ τῆς αἰθούσης καί, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ δίκη συνεχίζεται ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ κατηγορουμένου, ἀλλά παρόντος τοῦ συνηγόρου αὐτοῦ, ἐάν ὑπάρχῃ. Ἐάν δέν ὑπάρχῃ συνηγόρος, τό Δικαστήριον προχωρεῖ εἰς διορισμόν συνηγόρου ἐκ τῶν ἐχόντων τά προσόντα πρὸς τοῦτο, λαμβάνον μέριμναν διὰ τὴν ἐνημέρωσιν τούτου.

3. Ἐάν, καθ' οἷονδήποτε στάδιον, μετὰ τὴν ἀπόφασιν περὶ ἀποβολῆς τοῦ κατηγορουμένου, ὁ τελευταῖος διαβιβάσῃ πρὸς τό Δικαστήριον ὑπόσχεσιν, ὅτι τοῦ λοιποῦ θά συμπεριφέρηται εὐπρεπῶς, τό Δικαστήριον δύναται, ὅπως ἐπιτρέψῃ τὴν ἐκ νέου παρουσίαν αὐτοῦ εἰς τὴν δίκην.

Ἄρθρον 24

Μετάφρασις μαρτυρίας

1. Ὄταν μαρτυρία δέν παρέχεται εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἡ μαρτυρία αὕτη πάντοτε μεταφράζεται.

2. Ὄταν προφορικὴ μαρτυρία παρέχεται εἰς γλῶσσαν μὴ κατανοητὴν ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου, καί αὐτός εἶναι παρών, ἡ μαρτυρία αὕτη μεταφράζεται, ἐν συνεδριάσει, εἰς γλῶσσαν κατανοητὴν εἰς αὐτόν, ὑπὸ διερμηνέως, διοριζομένου ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου.

3. Ἐν περιπτώσει ἐγγράφου μαρτυρίας, ἐφαρμόζονται, κατ' ἀναλογίαν, αἱ διατάξεις τῆς παρ. 2.

4. Τό Δικαστήριον δύναται νά ἐλέγξῃ τὴν ἱκανότητα τοῦ διερμηνέως, ὡς τοῦτο κρίνει εὐλογον. Ὁ διερμηνεύς, πρὶν ἢ ἀναλάβῃ καθήκοντα, ὑπόσχεται ὅτι θά ἐκπληρώσῃ τό καθήκον αὐτοῦ, μεταφράζων πιστῶς τὴν μαρτυρίαν.

Ἄρθρον 25

Ἄπαγγελία τοῦ κατηγορητηρίου

Ἡ δίκη ἄρχεται, διὰ τῆς ἀπαγγελίας τοῦ κατηγορητηρίου.

Ἄρθρον 26

Δικαιώματα τοῦ κατηγορουμένου

Πᾶς κατηγορούμενος ἐνώπιον οἰοῦνδήποτε Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου ἔχει τά ἀκόλουθα δικαιώματα:

α) Νά πληροφορηθῇ τούς λόγους, δι' οὓς καλεῖται νά ἐμφανισθῇ ἐνώπιον Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου.

- β) Νά προβάλλη τούς ισχυρισμούς αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ δικάζοντος Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου καί νά ἔχη ἐπαρκῆ χρόνον, καί διευκόλυνσιν, διά τήν προπαρασκευήν τῆς ὑπερασπίσεως αὐτοῦ.
- γ) Νά ἐξετάζη, ἢ νά προκαλῆ τήν ἐξέτασιν μαρτύρων κατηγορίας, καί νά ζητῆ τήν προσέλευσιν καί ἐξέτασιν μαρτύρων ὑπερασπίσεως, ὑπό τούς αὐτούς ὅρους, τούς ισχύοντας ὡς πρός τούς μάρτυρας κατηγορίας.
- δ) Νά ἔχη συνήγορον, ἐπιλεγόμενον ὑπό τοῦ ἰδίου, μεταξύ κληρικῶν, ἢ δικηγόρων μέ πενταετῆ πραγματικὴν ἄσκησιν τοῦ δικηγορικοῦ λειτουργήματος ἐν Κύπρῳ, δυνάμει ἀδείας τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου, καί ὑπό τήν προϋπόθεσιν ὅτι εἶναι μέλος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Ὁ παριστάμενος συνήγορος ὑποβάλλει, ἐκ μέρους τοῦ κατηγορουμένου, τὰς ἐρωτήσεις πρός τούς μάρτυρας, ἐγείρει σχετικὰς ἐνστάσεις καί ἀγορεύει εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ὁ κατηγοούμενος ἔχει τοιοῦτον δικαίωμα.
- ε) Νά ἔχη δωρεάν νομικὴν ἀρωγὴν, εἰς περίπτωσιν ἀδυναμίας καλύψεως τῆς δαπάνης, ὡσάκις τό συμφέρον τῆς δικαιοσύνης ἀπαιτῆ τοῦτο.
- ς) Νά ἔχη δωρεάν συμπάραστασιν διερμηνέως, ἐφ' ὅσον δέν δύναται νά κατανοῆ τήν ἐν τῷ δικαστηρίῳ χρησιμοποιουμένην γλῶσσαν.

Ἄρθρον 27

Ἐνστάσεις τοῦ κατηγορουμένου

1. Μετά τήν ἀπαγγελίαν τοῦ κατηγορητηρίου ὑπό τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως, ὁ κατηγορούμενος δικαιούται νά προβάλλη ἐνστάσεις:

- α) Ὅτι τό Δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἔχει κλητευθῆ, δέν ἔχει δικαιοδοσίαν νά ἐκδικάσῃ τήν κατ' αὐτοῦ ὑπόθεσιν. Ἐάν τό Δικαστήριον ἀποδεχθῆ τήν ἔνστασιν, παραπέμπει τήν ὑπόθεσιν πρός ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου.
- β) Ὅτι ὑφίσταται δεδικασμένον, ὡς ἐν τῷ ἄρθρῳ 45.
- γ) Ὅτι τὰ γεγονότα, ὡς ἐκτίθενται εἰς τό κατηγορητήριον, δέν στοιχειοθετοῦν τό ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, διά τό ὁποῖον κατηγορεῖται.

2. Ἐν περιπτώσει προβολῆς ἐνστάσεως, ὡς ἐν τῇ παρ. 1, τό Δικαστήριον δύναται νά διατάξῃ, ὅπως οἱ διάδικοι προσκομίσουν μαρτυρίαν, πρός ἀπόδειξιν γεγονότος, ἢ γεγονότων, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ ἔνστασις. Τήν σει-

ράν και τήν διαδικασίαν προσαγωγῆς τῆς μαρτυρίας αὐτῆς καθορίζει τό Δικαστήριον.

3. Ἐάν τό Δικαστήριον ἀποφασίσῃ, ὅτι ἡ ἔνστασις δέν εὐσταθῆ, τήν ἀπορρίπτει καί ἀκολουθῶς ὁ κατηγορούμενος καλεῖται ἐκ νέου νά ἀπαντήσῃ εἰς τό κατηγορητήριον καί ἡ δίκη συνεχίζεται, καθ' ὄν τρόπον προβλέπουν τά ἄρθρα 28 καί ἐπ., τοῦ κατηγορουμένου μή ἔχοντος πλέον δικαίωμα ἐγέρσεως οἰασδήποτε ἐνστάσεως, δυνάμει τῆς παρ. 1.

4. Οἰαδήποτε ἔνστασις κατά τοῦ κατηγορητηρίου, ἐρειδομένη ἐπί τυπικοῦ ἐλαττώματος, προβάλλεται ὑπό τοῦ κατηγορουμένου, πρὶν αὐτός ἀπαντήσῃ εἰς αὐτό.

Ἄρθρον 28

Ἄπολογία καί ὁμολογία ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου

1. Ἐάν ὁ κατηγορούμενος ἀρνηθῆ τήν κατηγορίαν, τό Δικαστήριον ἐπιφυλάσσεται μέχρι τοῦ πέρατος τῆς διαδικασίας.

2. Ἐάν ὁ κατηγορούμενος ὁμολογήσῃ ἐνοχήν καί τό Δικαστήριον πεισθῆ ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἔχει ἀντιληφθῆ τήν σημασίαν τῆς ἀπαντήσεως αὐτοῦ, τό Δικαστήριον προχωρεῖ εἰς καταδίκην τοῦ κατηγορουμένου.

3. Ἐάν ὁ κατηγορούμενος δέν ὁμολογήσῃ ἐνοχήν, τό Δικαστήριον προχωρεῖ εἰς τήν περαιτέρω διαδικασίαν, πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς οὐσιαστικῆς ἀληθείας.

4. Ἐάν ὁ κατηγορούμενος ἀρνήται νά ἀπαντήσῃ εἰς τό κατηγορητήριον, ἢ δέν ἀπαντᾷ, τό Δικαστήριον προχωρεῖ, ὡς ἐάν ὁ κατηγορούμενος δέν ὡμολόγησεν ἐνοχήν.

Ἄρθρον 29

Κατηγορούμενος πάσχων ἐκ διανοητικῆς διαταραχῆς

1. Ἐάν, καθ' οἷονδήποτε στάδιον τῆς δίκης, ἐγείρεται καθ' οἷονδήποτε τρόπον ἐρώτημα, κατά πόσον ὁ κατηγορούμενος εἶναι ἀνίκανος, λόγω ψυχικῆς διαταραχῆς, κατά τό ἄρθρον 3 τοῦ περί Ψυχιατρικῆς Νοσηλείας Νόμου, νά παρακολουθῆ τήν διαδικασίαν, τό Δικαστήριον δύναται νά διατάξῃ τήν διεξαγωγήν ἐρεῦνης, διά νά ἐξακριβώσῃ κατά πόσον ὁ κατηγορούμενος πάσχει ἀπό ψυχικὴν διαταραχήν, ἥτις καθιστᾷ αὐτόν ἀνίκανον νά παρακολουθῆ τήν διαδικασίαν. Ἐάν, μετὰ τήν διεξαγωγήν τῆς ἐρεῦνης, τό Δικαστήριον πεισθῆ ὅτι ὁ κατηγορούμενος εἶναι πράγματι ἀνίκανος νά παρακολουθῆ τήν διαδικασίαν, διατάσσει ἀναβολήν τῆς

έκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως διά χρονικήν περίοδον μή ὑπερβαίνουσαν τούς ἕξ μῆνας. Ἐάν, εἰς τό τέλος τῆς περιόδου αὐτῆς, ὁ κατηγορούμενος ἑξακολουθῆ νά μή εἶναι εἰς θέσιν νά παρακολουθήσῃ τήν διαδικασίαν, τό Δικαστήριον ἀναβάλλει ἐπ' ἀόριστον τήν ἀκρόασιν τῆς ὑποθέσεως.

2. Ὁ Ἐκκλησιαστικός Εἰσαγγελεύς, ἐφ' ὅσον πεισθῆ ὅτι ἔπαυσε νά συντρέχῃ ὁ λόγος, διά τόν ὅποιον εἶχε διαταχθῆ ἡ ἐπ' ἀόριστον ἀναβολή τῆς δίκης, πληροφορεῖ περί τούτου τό Δικαστήριον, τό ὅποιον ὀρίζει νέαν δικάσιμον, δι' ἐξ ὑπαρχῆς δίκην. Μαρτυρία, δοθεῖσα κατά τήν ἀναβληθεῖσαν δίκην, θεωρεῖται ὡς δοθεῖσα ἐγκύρως κατά τήν νέαν δίκην.

Ἄρθρον 30

Ἀπαγόρευσις παρουσίας μαρτύρων

Ἀπό τῆς ἐνάρξεως, καί μέχρι τέλους, τῆς ἀκροαματικῆς διαδικασίας, οἱ μάρτυρες ὀφείλουν νά παραμένουν ἐκτός τῆς αἰθούσης τῆς δίκης. Νοεῖται ὅτι:

- α) Τό Δικαστήριον δύναται νά ἐπιτρέψῃ εἰς ἐμπειρογνώμονας μάρτυρας νά παρακολουθήσουν τήν μαρτυρίαν ἄλλων ἐμπειρογνώμωνων μαρτύρων, ἐπί θεμάτων τῆς εἰδικότητος αὐτῶν.
- β) Παράλειψις συμμορφώσεως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ δέν συνεπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαδικασίας.

Ἄρθρον 31

Τρόπος διεξαγωγῆς τῆς ἀκροαματικῆς διαδικασίας

1. Κατά τήν ἀκροαματικήν διαδικασίαν, ὁ Ἐκκλησιαστικός Εἰσαγγελεύς καί ὁ κατηγορούμενος, πρό τῆς κλήσεως τῶν μαρτύρων ἐκάστου, δύναται νά ἐκθέσουν συνοπτικῶς τὰς ἰδίας αὐτῶν θέσεις ἐπί τῆς κατηγορίας. Ἐκάστη τῶν ἀγορεύσεων αὐτῶν πρέπει νά εἶναι σύντομος, τοῦ Δικαστηρίου ἔχοντος ἐξουσίαν νά διακόψῃ αὐτήν, ἐάν, κατά τήν κρίσιν αὐτοῦ, ἐκφεύγῃ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς.

2. Ὁ Ἐκκλησιαστικός Εἰσαγγελεύς πρῶτος καλεῖ τούς μάρτυρας αὐτοῦ, προσάγων καί ἕτερα ἀποδεικτικά μέσα πρὸς ἀπόδειξιν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἅτινα συγκροτοῦν τήν κατηγορίαν.

3. Μετά τήν περάτωσιν τῆς προσαγωγῆς τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, ἐκ μέρους τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως, ὁ κατηγορούμενος δύναται νά ὑποστηρίξῃ ὅτι, ἐκ τῶν προσαχθέντων στοιχείων, δέν ἔχει ἀποδειχθῆ ἡ κατηγορία ἐναντίον αὐτοῦ. Ὁ Ἐκκλησιαστικός Εἰσαγγελεύς ἔχει δικαίωμα ἀπαντήσεως.

4. Ἐάν τό Δικαστήριον ἀποδεχθῆ τήν εἰσήγησιν τοῦ κατηγορουμένου, ὅτι δέν ἀποδεικνύεται ἡ κατ' αὐτοῦ κατηγορία, κηρύσσει τοῦτον ἀθῶον. Ἐάν τό Δικαστήριον δέν ἀποδεχθῆ τήν εἰσήγησιν τοῦ κατηγορουμένου, ἀνακοινώνει τήν κρίσιν αὐτοῦ εἰς τόν κατηγορούμενον, πληροφορῶν τοῦτον περί τῶν διαδικαστικῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων καί συνεχίζει τήν ἀκροαματικήν διαδικασίαν, κατὰ τά κατωτέρω διαλαμβανόμενα.

5. Τά διαδικαστικά δικαιώματα τοῦ κατηγορουμένου εἶναι:

α) Νά παραμείνῃ σιωπῶν, ἢ νά καταθέσῃ, μὴ ὑποκείμενος εἰς ἀντεξέτασιν.

β) Νά καταθέσῃ ὡς μάρτυς, ὅποτε ὑπόκειται εἰς ἀντεξέτασιν. Εἰς τήν περίπτωσιν αὐτήν δέν δίδει οἰανδήποτε ὑπόσχεσιν, ἢ διαβεβαίωσιν, ὡς οἱ μάρτυρες.

6. Μετά τήν ἐνάσκησιν ἐνός ἐκ τῶν ἄνω διαδικαστικῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, ὁ κατηγορούμενος καλεῖ τοὺς μάρτυρας αὐτοῦ, προσάγων καί ἕτερα ἀποδεικτικά μέσα πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτοῦ.

7. Ἐάν τά προσαχθέντα νέα στοιχεῖα, ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου, δέν ἠδύναντο νά προβλεφθοῦν ὑπὸ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως, τό Δικαστήριον, ἐάν ὑποβληθῆ σχετικόν αἴτημα ὑπὸ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως, δύναται νά παράσχη ἄδειαν εἰς αὐτόν διὰ προσαγωγὴν ἀποδεικτικῶν μέσων πρὸς ἀνατροπὴν τῶν νέων αὐτῶν στοιχείων.

8. Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν μαρτυρικῆς καταθέσεως, ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου παρέχει τήν ἄδειαν, εἰς ἑκάτερον τῶν μερῶν, νά προβοῦν εἰς ἐρωτήσεις πρὸς τοὺς μάρτυρας, ἢ νά ζητήσουν ἐπεξεγήσεις, σχετικὰς μέ τάς μαρτυρίας αὐτῶν.

9. Μετά τό πέρας τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας, ἀγορεύει πρῶτος ὁ Ἐκκλησιαστικός Εἰσαγγελεύς, καί ἀκολούθως ὁ κατηγορούμενος.

10. Τό Δικαστήριον δύναται νά παράσχη ἄδειαν διὰ συντόμους, συμπληρωματικάς, ἀγορεύσεις, κατὰ τήν ἰδίαν ὡς ἀνωτέρω σειράν.

Ἄρθρον 32

Ρύθμισις διαδικασίας εἰς περίπτωσιν συγκατηγορουμένων

Εἰς περίπτωσιν ταυτοχρόνου ἐκδικάσεως δύο, ἢ περισσοτέρων, προσώπων διὰ τήν αὐτήν πράξιν, ἐάν εἷς τῶν κατηγορουμένων ἐνοχοποιήσῃ, ἢ ἐν γένει ἐπιβαρύνῃ τήν θέσιν ἐτέρου κατηγορουμένου, ὁ ἐνοχοποιηθεὶς, ἢ ἐπιβαρυνθεὶς, συγκατηγορούμενος δικαιούται νά προβῆ εἰς ἀντεξέτασιν αὐτοῦ, ἥτις προηγείται τῆς ἀντιστοίχου ὑπὸ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως.

Ἄρθρον 33

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου

1. Μετά τὰς τελικὰς ἀγορεύσεις τῶν διαδίκων, τό Δικαστήριον μελετᾷ τό σύνολον τοῦ προσκομισθέντος ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ καί τὰς ἀναπτυχθείσας θέσεις τῶν πλευρῶν καί ἐκδίδει τήν ἀπόφασιν αὐτοῦ, πλήρως ἠτιολογημένην, διά πλειονοψηφίας.

2. Ἐάν τό Δικαστήριον ἀποφανθῇ περί τῆς ἐνοχῆς τοῦ κατηγορουμένου, τηρουμένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 34, ἐπιβάλλει τήν προβλεπόμενην ποινήν. Πρὸ τῆς ἐπιβολῆς τῆς ποινῆς, ὁ Ἐκκλησιαστικός Εἰσαγγελεύς καί ὁ κατηγορούμενος ἀγορεύουν, ὡς πρὸς τήν ἐπιβλητέαν ποινήν. Προσέτι, ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου ἐρωτᾷ τόν κατηγορούμενον, ἐάν συντρέχη λόγος μὴ ἐπιβολῆς ποινῆς.

Ἄρθρον 34

Διάστασις μεταξύ ἀποδειχθέντων

καί ἀναφερομένων εἰς τό κατηγορητήριον γεγονότων

Ἡ ἀσυμφωνία μεταξύ τῆς διατυπώσεως τῶν γεγονότων εἰς τό κατηγορητήριον καί τῶν γεγονότων, τὰ ὅποια ἔχουν ἀποδειχθῆ κατά τήν δίκην, δέν ἐπηρεάζει τό κύρος τῆς διαδικασίας. Ἐάν τό Δικαστήριον κρίνῃ, ὅτι ἡ ἀσυμφωνία αὐτή ἔχει λειτουργήσῃ εἰς βάρος τοῦ κατηγορουμένου, δύναται, εἴτε αὐτεπαγγέλτως, εἴτε μετά ἀπό αἵτησιν τοῦ κατηγορουμένου, νά ἀναβάλλῃ τήν δίκην καί νά ἐπιτρέψῃ τήν ἐπανακλήτευσιν μαρτύρων, διά τήν ὑποβολήν διευκρινιστικῶν ἐρωτήσεων.

Ἄρθρον 35

Καταδίκη, ἄνευ μεταβολῆς τοῦ κατηγορητηρίου, ἐν περιπτώσει διαστάσεως μεταξύ κατηγορητηρίου καί ἀποδειχθέντων γεγονότων

1. Ἐάν, κατά τήν ἀκροαματικὴν διαδικασίαν, ἀπεδείχθησαν ὠρισμένα, μόνον στοιχεῖα, ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἀναφερομένων εἰς τό κατηγορητήριον, ὁ κατηγορούμενος, ἄνευ μεταβολῆς τοῦ κατηγορητηρίου, κηρύσσεται ἔνοχος.

2. Ὁ κατηγορούμενος δύναται νά καταδικασθῇ, ἄνευ μεταβολῆς τοῦ κατηγορητηρίου, δι' ἀπόπειραν τελέσεως τοῦ ἀναφερομένου εἰς τό κατηγορητήριον ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος.

3. Ἐάν, κατά τήν ἀκροαματικὴν διαδικασίαν, ἀποδειχθῇ ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἐτέλεσεν ἕτερον ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, τοῦ ἀναγραφομένου

εἰς τό κατηγορητήριον, τό Δικαστήριον δύναται, ἄνευ μεταβολῆς τοῦ κατηγορητηρίου, νά καταδικάσῃ αὐτόν διά τό ἐν λόγῳ, ἕτερον, συναφές ἀδίκημα.

Ἄρθρον 36

Προσθήκη κατηγορίας

Ἐάν, κατά τό τέλος τῆς διαδικασίας, ἀποδειχθῇ ὅτι ὁ κατηγορούμενος διέπραξε ἕτερον ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, μή περιλαμβανόμενον εἰς τό κατηγορητήριον, καί διά τό ὅποῖον ὁ κατηγορούμενος δέν δύναται νά καταδικασθῇ, ἄνευ μεταβολῆς τῆς κατηγορίας, τό Δικαστήριον, ἐάν διαπιστώσῃ ἠτιολογημένως ὅτι ὁ κατηγορούμενος δέν ἔχει ἐπηρεασθῆ, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τήν υπεράσπισιν αὐτοῦ, δύναται νά διατάξῃ τήν προσθήκην σχετικῆς κατηγορίας εἰς τό κατηγορητήριον καί νά καταδικάσῃ δι' αὐτήν τόν κατηγορούμενον, μή δυνάμενον, ὅμως, νά ἐπιβάλῃ ποινήν μείζονα τοῦ μεγίστου τῆς προβλεπομένης διά τό βαρύτερον τῶν ἀδικημάτων ἐπί τοῦ κατηγορητηρίου, ὡς ἀρχικῶς τοῦτο εἶχε.

Ἄρθρον 37

Αὐτοψία

1. Ὅσακις τό Δικαστήριον κρίνῃ ὅτι ἐνδείκνυται ἡ διενέργεια αὐτοψίας, διατάσσει τήν διεξαγωγήν αὐτῆς, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος καί τῶν Νόμων τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ὑπό μέλους τῆς Ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς, τό ὅποῖον καί ὑποβάλλει σχετικῆν ἔκθεσιν.

2. Ὁ κατηγορούμενος δικαιούται νά εἶναι παρών, κατά τήν αὐτοψίαν, ἐκτός ἐάν, κατά τόν χρόνον διενεργείας αὐτῆς, εἶχεν ἤδη ἀποκλεισθῇ ἀπό τήν παρακολούθησιν τῆς δίκης, κατ' ἐφαρμογήν τοῦ ἄρθρου 23 παρ. 2. Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, λαμβάνει γνῶσιν τοῦ πορίσματος τῆς αὐτοψίας.

3. Ἡ ἔκθεσις τῆς αὐτοψίας ὑπαγορεύεται ὑπό τοῦ Δικαστηρίου πρὸς τόν γραμματέα, ἐκάστου τῶν διαδίκων ἔχοντος δικαίωμα νά ὑπαγορεύσῃ, κατά τόν ἴδιον τρόπον, τὰς ἐπ' αὐτῆς παρατηρήσεις αὐτοῦ.

Ἄρθρον 38

Ἀπαγγελία ἀποφάσεως

1. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου διά τήν ἀθωότητα, ἢ τήν ἐνοχήν, τοῦ κατηγορουμένου, καί τήν ἐπιβλητέαν ποινήν, ἀπαγγέλλεται, ἐν συνεδριάσει, κατά τήν ὁποίαν δικαιούνται νά παρευρίσκωνται ὅλοι οἱ διάδικοι.

2. Εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ κατηγορούμενος εἶχε διαταχθῆ νά ἐγκαταλείψῃ τήν αἴθουσαν τοῦ Δικαστηρίου, κατά τά ἐν τῷ ἄρθρῳ 23, παρ. 2, προβλεπόμενα, ἡ ἀπόφασις ἀπαγγέλλεται ἐρήμην αὐτοῦ, ἀλλ' ἀντίγραφον αὐτῆς ἐπιδίδεται εἰς αὐτόν, ὡς τό Δικαστήριον ἤθελε καθορίσει.

3. Οὐδεμία ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου λογίζεται ἄκυρος, λόγῳ μόνον ἀπουσίας οἰουδήποτε διαδίκου, κατά τήν ἡμέραν τῆς ἀπαγγελίας αὐτῆς, ἐφ' ὅσον οὗτοι εἶχον κληθῆ.

4. Ἀπαγορεύεται ἡ καθ' οἰονδήποτε τρόπον, μετά τήν ἀπαγγελίαν τῆς ἀποφάσεως, τροποποιήσις αὐτῆς ὑπό τοῦ ἐκδώσαντος ταύτην Δικαστηρίου, ἐκτός διά διόρθωσιν γραφικοῦ λάθους.

Ἄρθρον 39

Πρακτικά τῆς δίκης

Ἀπό τῆς ἐνάρξεως τῆς διαδικασίας τῆς δίκης, ἕως καί τῆς ἀπαγγελίας τῆς τελικῆς ἀποφάσεως, ὁ γραμματεὺς τοῦ Δικαστηρίου τηρεῖ, γραπτῶς, τά πρακτικά καί φυλάσσει τά τεκμήρια καί ἀποδεικτικά μέσα, ἅτινα τυχόν προσεκομίσθησαν. Κατά τήν τήρησιν τῶν πρακτικῶν, ὁ γραμματεὺς δύναται, κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Δικαστηρίου, νά χρησιμοποιῆ μέσα τῆς συγχρόνου τεχνολογίας.

Ἄρθρον 40

Εὐχέρεια Δικαστηρίου πρὸς ρύθμισιν τῆς διαδικασίας

Τό Δικαστήριον ἔχει ἐξουσίαν νά ρυθμίξῃ, κατ' ἐλευθέραν κρίσιν, τήν ἐνώπιον αὐτοῦ διαδικασίαν, κατά τόν ἐκάστοτε κρινόμενον, ὡς ἐπιθυμητόν, τρόπον, καί ὑπό τήν προϋπόθεσιν ὅτι οὗτος δέν ἀντίκειται εἰς τάς διατάξεις τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 41

Ἐφέσεις Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως

1. Ἐφέσεις, κατά ἀθρωτικῶν ἀποφάσεων οἰουδήποτε Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου, δέν ἐπιτρέπονται. Εἰς ὄλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, δύναται νά παρασχεθῆ ἄδεια ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τόν Ἐκκλησιαστικόν Εἰσαγγελέα νά ἀσκήσῃ ἔφεσιν, βάσει τεκμηριωμένης καί πλήρως ἠτιολογημένης εἰσηγήσεως αὐτοῦ πρὸς αὐτήν, ὑποβληθείσης ἐντός δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπό τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως. Τό αὐτό ἰσχύει καί δι' ἐφέσεις, ὡς πρὸς τήν αὐξήσιν τῆς ἐπιβληθείσης ποινῆς.

2. Εἰς τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις, ὁ Ἐκκλησιαστικὸς Εἰσαγγελεὺς ἀσκεῖ τὴν ἔφεσιν ἐνώπιον τοῦ ἐκδῶσαντος τὴν ἀπόφασιν Δικαστηρίου, ἐπισυνάπτων τὴν ἄδειαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Τό Δικαστήριον ἀποστέλλει κεκυρωμένον ἀντίγραφον τῆς ἐφέσεως, μετὰ τῆς ἀδείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ συνόλου τῆς δικογραφίας εἰς τὸ ἀρμόδιον πρὸς τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἐφέσεως Δικαστήριον. Ἀφ' ἧς περιέλθη εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Δικαστηρίου ἡ ἔφεσις, ἡ ἄδεια τῆς Συνόδου καὶ τὸ σύνολον τῆς δικογραφίας, οὗτος ὀρίζει, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, δικάσιμον πρὸς ἐκδίκασιν αὐτῆς, κοινοποιῶν αὐτὴν εἰς τὸν καταδικασθέντα καὶ τοὺς λοιποὺς διαδίκους.

Ἄρθρον 42

Ἔφεσις καταδικασθέντος

1. Ὁ καταδικασθεὶς ὑπὸ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου, ἢ ὁ καταδικασθεὶς πρωτοδίκως ὑπὸ τοῦ Πενταμελοῦς Συνοδικοῦ Δικαστηρίου, δικαιούται νὰ ἐφεσιβάλῃ τὴν ἀπόφασιν, προσβάλλων αὐτὴν, ὡς πρὸς τὴν ἐνοχὴν αὐτοῦ, ἢ τὴν ἐπιβληθεῖσαν ποινήν.

2. Ἡ ἔφεσις κατατίθεται εἰς τὸ ἐκδῶσαν τὴν ἀπόφασιν Δικαστήριον, καὶ κεκυρωμένον ἀντίγραφον αὐτῆς, ὁμοῦ μετὰ τῆς δικογραφίας, ὑποβάλλεται εἰς τὸ ἀρμόδιον, πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἐφέσεως, Δικαστήριον, μέ ἀίτησιν πρὸς προσδιορισμὸν δικασίμου.

3. Ἡ ἔφεσις ἀσκεῖται ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν, ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως εἰς τὸν κατηγορούμενον. Ἐάν, λόγω ἀνωτέρας βίας, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀσκήσῃ, ἐντὸς τῆς προθεσμίας, τὴν ἔφεσιν, ὁ καταδικασθεὶς δύναται, κατόπιν αἰτήσεως, νὰ ἀσκήσῃ ἔφεσιν πρὸς τὸ ἀρμόδιον, διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἐφέσεως, Δικαστήριον, ἐντὸς ἐπτὰ ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ἔπαυσαν νὰ ὑφίστανται οἱ λόγοι τῆς ἀνωτέρας βίας. Ἐάν τὸ ἀρμόδιον Δικαστήριον κρίνῃ βάσιμον τὴν αἴτησιν, παρέχει τὴν ἄδειαν ἀσκήσεως τῆς ἐφέσεως. Ἐάν, κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ, δὲν ὑφίσταντο λόγοι ἀνωτέρας βίας, ἀπορρίπτει τὴν αἴτησιν.

4. Εἰς τὸ ἐφετήριο ἐγγραφοῦν δέον ὅπως ἐκτίθενται ἀναλυτικῶς οἱ λόγοι, οἵτινες πλήττουν τὴν πρωτόδικον καταδικαστικὴν ἀπόφασιν.

Ἄρθρον 43

Διαδικασία ἐκδικάσεως ἐφέσεως

Ἡ κατ' ἔφεσιν δίκη χωρεῖ εἰς δύο στάδια:

1. Τὸ ἀρμόδιον, πρὸς ἐκδίκασιν ἐφέσεως, Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον:

α) τάσσει προθεσίαν ἕως δέκα ἡμερῶν:

i) εἰς τόν ἔφεσεῖοντα, πρὸς ὑποβολήν ὑπομνήματος, ἐμπεριέχοντος ἀναλυτικῶς τοὺς λόγους ἐφέσεως. Τό ὑπόμνημα τοῦτο καί τό ἐφετήριον ἔγγραφο, μερίμνη τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου, κοινοποιοῦνται, ἐντός πέντε ἡμερῶν, εἰς τόν Ἐκκλησιαστικόν Εἰσαγγελέα καί τόν τυχόν παθόντα.

ii) εἰς τόν Ἐκκλησιαστικόν Εἰσαγγελέα καί τόν τυχόν παθόντα, πρὸς γραπτὴν ἀντίκρουσιν τοῦ ὑπομνήματος τοῦ ἐκκαλοῦντος.

β) ὀρίζει τὴν διεξαγωγήν τῆς δίκης ἐντός δεκαπέντε ἡμερῶν, ἀφ' ἧς παρῆλθον αἱ ἀνωτέρω προθεσίαι.

2. Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκδικάσεως τῆς ἐφέσεως, ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου καλεῖ τόν ἐκκαλοῦντα νά ἐκθέσῃ τοὺς λόγους τῆς ἐφέσεως καί νά σχολιάσῃ τό τυχόν ὑποβληθέν ὑπόμνημα τοῦ ἐφεσιβλήτου. Ἐν συνεχείᾳ, δίδει τόν λόγον εἰς τόν ἐφεσίβλητον, διὰ νά ἀπαντήσῃ εἰς τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἐκκαλοῦντος. Εἰς τό στάδιον αὐτό τῆς δίκης, οἰονδήποτε μέλος τοῦ Δικαστηρίου δύναται νά ὑποβάλλῃ διευκρινιστικὰς ἐρωτήσεις πρὸς οἰονδήποτε τῶν διαδίκων, τῇ ἀδείᾳ τοῦ Προέδρου. Μετὰ ταῦτα, τό Δικαστήριον δύναται νά προβῇ εἰς τὴν ἐκ νέου ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων καί νά ἐπανεξετάσῃ τὰς μαρτυρίας αὐτῶν καί πᾶν ἕτερον ἀποδεικτικόν μέσον.

3. Ἡ κατ' ἔφεσιν δίκη διεξάγεται, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πρακτικῶν τῆς πρωτοδίκου διαδικασίας. Εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν διαδικασίαν δέν ἐπιτρέπεται εἰσαγωγή νέας μαρτυρίας, εἰ μὴ διὰ σοβαρόν λόγον, ὑπαγορευόμενον ὑπὸ τοῦ συμφέροντος τῆς οὐσιαστικῆς ἀνευρέσεως τῆς ἀληθείας, κατόπιν ἀδείας τοῦ Δικαστηρίου.

4. Ἀφ' ἧς περατωθῇ ἡ ἀκροαματικὴ διαδικασία τῆς ἐφέσεως, τό Δικαστήριον δύναται:

α) Νά ἀπορρίψῃ τὴν ἔφεσιν, κρίνον ὡς μὴ βασίμους τοὺς λόγους ἀσκήσεως αὐτῆς, καί ἐπικυρώσῃ τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν.

β) Νά ἀποδεχθῇ τὴν ἔφεσιν τοῦ καταδικασθέντος καί νά ἀπαλλάξῃ τοῦτον.

γ) Νά ἀποδεχθῇ τὴν ἔφεσιν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως, κατὰ ἀθωωτικῆς ἀποφάσεως, καί νά καταδικάσῃ τόν πρωτοδίκως ἀθωωθέντα.

δ) Νά ἀποδεχθῇ τὴν ἔφεσιν τοῦ καταδικασθέντος, ἐν μέρει, καί νά ἀντικαταστήσῃ τὴν ἐπιβληθεῖσαν ποινήν, δι' ἄλλης ἡπιωτέρας.

ε) Νά ἀποδεχθῇ τὴν ἔφεσιν κατὰ ποινῆς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ

Είσαγγελέως καί νά αντικαταστήση τήν ἐπιβληθεῖσαν ποινήν, δι' ἄλλης αὐστηροτέρας.

- ς) Νά ἀποδεχθῆ τήν ἔφεσιν τοῦ καταδικασθέντος, ὡς πρός μόνον τήν ποινήν, καί νά ἀκυρώσῃ τήν ἐπιβληθεῖσαν, ἢ νά αντικαταστήσῃ αὐτήν, δι' ἄλλης ἡπιωτέρας.

Ἄρθρον 44

Ἡ ἀπόφασις

Ἡ ἀπόφασις ἀπαγγέλλεται ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Δικαστηρίου. Ὁ ἐκκαλῶν καί ὁ ἐφesiβλητος δικαιούνται νά παρίστανται, πρός τοῦτο δέ εἰδοποιοῦνται ἐγκαίρως ὑπό τοῦ γραμματέως τοῦ Δικαστηρίου. Μετά τήν ἀπαγγελίαν τῆς ἀποφάσεως, ὁ γραμματεὺς τοῦ δικαστηρίου παραδίδει κεκυρωμένον ἀντίγραφον εἰς ἕκαστον τῶν διαδίκων.

Ἄρθρον 45

Δεδικασμένον

1. Κατά τοῦ τελεσιδίκως ἀθωωθέντος, ἢ καταδικασθέντος, δέν δύναται νά ἀσκηθῆ ἐκ νέου ποινική δίωξις διά τήν αὐτήν πράξιν, καί ἐάν προσδοθῆ εἰς ταύτην διάφορος χαρακτηρισμός, ἐξαιρουμένων τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 47 ἕως 52 περιπτώσεων ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας.

2. Ἐάν, παρά τήν ἀνωτέρω ἀπαγόρευσιν, ἀσκηθῆ ποινική δίωξις, αὐτή κηρύσσεται ἀπαράδεκτος ὑπό τῆς Ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἢ τοῦ Δικαστηρίου, λόγῳ δεδικασμένου.

Ἄρθρον 46

Ἀναστολή ποινῆς

1. Αἱ ποιναί τῆς καθαιρέσεως καί τοῦ μεγάλου ἀφορισμοῦ ἀναστέλλονται, ἐν ὄσῳ διαρκεῖ ἡ προθεσμία ἐφέσεως, ἐν περιπτώσει δέ ἐμπροθέσμου ἀσκήσεως ἐφέσεως, μέχρις ἐκδόσεως τῆς τελικῆς ἀποφάσεως ἐπί τῆς ἐφέσεως.

Γ. ΕΠΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

”Αρθρον 47

Διαταγή επαναλήψεως τῆς διαδικασίας

Ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας, ἐπί τελεσιδίκῳ ἐκδικασθείσης ὑποθέσεως, δύναται νά διαταχθῇ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν μόνον ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῇ αἰτήσῃ τοῦ καταδικασθέντος κατηγορουμένου, ἢ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ δικάσαντος Δικαστηρίου, δι’ ἓνα τῶν κατωτέρω ἀναγραφομένων λόγων, οἵτινες δέον ὅπως τεκμηριοῦνται ἐπαρκῶς, κατὰ τήν κρίσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐν τῇ αἰτήσῃ. Ἡ ἐκδίκασις παραπέμπεται εἰς τό δικᾶσαν πρωτοδίκως Δικαστήριον. Προκειμένου περί τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου, τοῦτο λειτουργεῖ ὑπό διάφορον σύνθεσιν, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως, τῶν, ἐπί ἐξαιρέσεως δικαστῶν, προβλεπομένων. Εἰς τήν περίπτωσιν αὐτήν, τήν κλήρωσιν ἐνεργεῖ ὁ ἐπιχώριος Ἀρχιερεύς.

”Αρθρον 48

Λόγοι επαναλήψεως

Ἡ διαδικασία δύναται νά επαναληφθῇ:

- α) Ἐφ’ ὅσον ἔχουν ἐκδοθῇ ἐμφανῶς ἀντιφατικά, περί τά πράγματα, ἀποφάσεις ὑπό διαφορετικῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαιοδοτικῶν ὀργάνων, ἢ ὑπό ἐκκλησιαστικοῦ καί πολιτειακοῦ δικαιοδοτικοῦ ὀργάνου.
- β) Ἐφ’ ὅσον προέκυψαν νέα στοιχεῖα, ἢ ἀνάγκη νέας ἐκτιμήσεως στοιχείων, ἐξ ὧν ἰσχυρῶς πιθανολογεῖται ἡ μή ἐνοχή τοῦ καταδικασθέντος, ἢ ἡ τέλεσις ἐλαφροτέρου ἀδικήματος.
- γ) Ἐφ’ ὅσον ἰσχυρῶς πιθανολογεῖται ὅτι εἰς τήν καταδίκην ἤσκησαν οὐσιώδη ἐπιρροήν ψευδεῖς καταθέσεις, ἢ πλαστά, ἢ νοθευμένα, ἢ ἠλλοιωμένα ἀποδεικτικά στοιχεῖα.
- δ) Ἐφ’ ὅσον προέκυψεν οὐσιώδης παράβασις καθήκοντος δικαστοῦ, ἐν σχέσει πρός τήν συγκεκριμένην δίκην, βεβαιωθείσα, ἢ ἰσχυρῶς πιθανολογούμενη, κατόπιν δικαστικῆς ἐξετάσεως, ἐνώπιον ἐκκλησιαστικῆς, ἢ πολιτειακῆς δικαστικῆς ἀρχῆς, ἔστω καί ἂν αὐτή δέν ἀπέληξεν εἰς καταδίκην τοῦ δικαστοῦ.

Ἄρθρον 49

Αἴτησις ἐπαναλήψεως

1. Ἡ αἴτησις ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας δύναται νά ὑποβληθῆ ὑπό τοῦ καταδικασθέντος, τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ δικάσαντος Δικαστηρίου καί τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως. Ἡ αἴτησις αὕτη δύναται νά ὑποβληθῆ, μετά τόν θάνατον τοῦ καταδικασθέντος, ὑπό τῆς συζύγου αὐτοῦ, ἢ καί τῶν ἐξ αἵματος συγγενῶν αὐτοῦ ἕως καί τοῦ δευτέρου βαθμοῦ.

2. Ἡ αἴτησις ὑποβάλλεται εἰς τό ἐκδῶσαν τήν ἀπόφασιν Δικαστήριον.

3. Ἡ αἴτησις δέον ὅπως ἀναφέρῃ τούς λόγους, διά τούς ὁποίους ζητεῖται ἡ ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας, καί τά στοιχεῖα, τά ὅποια τεκμηριώνουν τούτους.

4. Ἐάν ἡ αἴτησις δέν περιέχῃ τά ἀνωτέρω στοιχεῖα, ἀπορρίπτεται ὑπό τοῦ Δικαστηρίου, ἄνευ κλήσεως τῶν διαδίκων, ὡς, τύποις, ἀπαράδεκτος.

Ἄρθρον 50

Ἀρμόδιον Δικαστήριον

Ἀρμόδιον πρός ἐκδίκασιν τῆς αἰτήσεως ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας εἶναι τό Δικαστήριον, ὅπερ ἐξέδωσε τήν ἀπόφασιν.

Ἄρθρον 51

Διαδικασία ἐκδικάσεως

1. Ἡ διαδικασία χωρεῖ, ὡς πᾶσα ἐπ' ἀκροατηρίῳ διαδικασία, ἄνευ συμμετοχῆς τῶν δικαστῶν, οἵτινες μετέσχον εἰς τήν σύνθεσιν τοῦ δικάσαντος Δικαστηρίου, ἐάν οἱ λόγοι, τούς ὁποίους ἐπικαλεῖται ὁ αἰτῶν, ἀναφέρονται εἰς πᾶσαν ἐκ προθέσεως παράβασιν καθήκοντος τῶν δικαστῶν, οἱ ὅποιοι συνέπραξαν εἰς τήν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως. Οἱ μή δυνάμενοι νά μετέχουν εἰς τήν σύνθεσιν τοῦ Δικαστηρίου δικασταί ἀντικαθίστανται, κατὰ τήν σειράν ὀρισμοῦ αὐτῶν, ὑπό τῶν ἀναπληρωτῶν, καί, μή ὑπαρχόντων τοιούτων, ὑπό κληρουμένων μελῶν ἐκ τριπλασίου, τοῦλάχιστον, ἀριθμοῦ μελῶν Δικαστηρίων ὁμόρων ἐπαρχιῶν. Ἡ κλήρωσις διενεργεῖται ὑπό τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου.

2. Ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας δέν δύναται νά καταστήσῃ χεῖρονα τήν θέσιν τοῦ καταδικασθέντος.

3. Ἐάν τό Δικαστήριον πεισθῆ διά τό, νόμῳ καί οὐσίᾳ, βάσιμον τῆς

αιτήσεως, εξαφανίζει τήν προσβαλλομένην απόφασιν καί ἐκδικάζει, ἐκ νέου, τήν υπόθεσιν, ἄλλως ἀπορρίπτει τήν αἴτησιν.

4. Ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις ὑπόκειται, κατά τάς διατάξεις τοῦ παρόντος Παραρτήματος, εἰς τό ἔνδικον μέσον τῆς ἐφέσεως.

ἄρθρον 52

Ἐποκατάστασις

Ἡ Ἱερά Σύνοδος εἰς πᾶσαν περίπτωσιν καταδίκης, διά μή κωλυτικόν τῆς ἱερωσύνης ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα, δύναται νά ἄρῃ τήν ἐπιβληθεῖσαν ποινήν, ἢ τάς συνεπείας αὐτῆς, εἰς περίπτωσιν εἰλικρινοῦς καί ἐμπράκτου μετανοίας τοῦ καταδικασθέντος, κατά ἐλευθέραν κρίσιν καί ἐκτίμησιν αὐτῆς. Τά ἀνωτέρω ἰσχύουν, ἰδίᾳ ἐπί καταδίκης δι' ἀδίκημα περί τήν πίστιν, ἢ τήν κανονικήν τάξιν καί τήν ἐκκλησιαστικήν πειθαρχίαν.

ἄρθρον 53

Δημοσιότης τῆς ἐκκλησιαστικῆς δίκης

Ἄπασαι αἱ δικαστικάι διαδικασίαι διεξάγονται, ἐπί τῇ βάσει τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, ἄνευ παρουσίας ἀκροατηρίου.

ἄρθρον 54

Ἄκροτελεύτιος διάταξις

Ἄπου δέν προβλέπεται τι εἰδικῶς ἐν τῷ παρόντι, ἰσχύουν αἱ ρυθμίσεις τῆς ποινικῆς δικονομίας τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἀναλόγως ἐφαρμοζόμεναι.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ'

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Άρθρον 1

Κεντρικόν Ἐκκλησιαστικόν Ταμεῖον

1. Ὑπό τήν ἐποπτείαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, λειτουργεῖ, ὡς αὐτοτελές νομικόν πρόσωπον, Κεντρικόν Ἐκκλησιαστικόν Ταμεῖον, μέ ἔδραν παρά τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ.

2. Τό Κεντρικόν Ἐκκλησιαστικόν Ταμεῖον, ὡς νομικόν πρόσωπον, διοικεῖται ὑπό πενταμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀπαρτιζομένου ἐκ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ὡς Προέδρου, τοῦ Ἡγουμένου Κύκκου ὡς Ἀντιπροέδρου, δύο ἐπαρχιούχων Ἀρχιερέων καί ἐνός Ἡγουμένου Σταυροπηγιακῆς Μονῆς, ὀριζομένων ἐκ περιτροπῆς, ἀνά διετίαν, ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Εἰς τάς συνεδριάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μετέχουν, ἄνευ ψήφου, ὁ διευθυντής τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμεῖου, καί, καλούμενος πρὸς τοῦτο, ὁ νομικός σύμβουλος τοῦ Ταμεῖου. Ἐκπροσωπεῖται, ἐνώπιον τῶν δικαστικῶν καί διοικητικῶν ἀρχῶν καί εἰς τάς μετὰ τρίτων συναλλαγάς αὐτοῦ, ὑπό τοῦ Προέδρου αὐτοῦ, ἢ ὑπό τινος τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἢ τοῦ διευθυντοῦ, δεόντως ἐξουσιοδοτημένων ὑπό τοῦ Προέδρου.

3. Εἰς τό Κεντρικόν Ἐκκλησιαστικόν Ταμεῖον ὑπηρετεῖ προσωπικόν, τό ὁποῖον διορίζεται ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὑπό τήν διεύθυνσιν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ταμεῖου, ὅστις διορίζεται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Άρθρον 2

Ἀρμοδιότητες τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμεῖου

Τό Κεντρικόν Ἐκκλησιαστικόν Ταμεῖον:

- α) Ἀναλαμβάνει τήν μισθοδοσίαν τῶν κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ἐπί τῇ βάσει τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Φορέως Μισθοδοσίας τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου, ψηφίζομένου ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.
- β) Συντηρεῖ τά ἐκπαιδευτικά Ἰδρύματα τῆς Ἐκκλησίας.
- γ) Καλύπτει τούς μισθοῦς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καί τάς δαπάνας αὐτοῦ.
- δ) Καλύπτει τάς δαπάνας ἐκδόσεως τοῦ ἐτησίου Ἐορτολογίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, τοῦ ἐπισήμου δελτίου Αὐτῆς «Ἀπόστολος Βαρνάβας» καί τάς λοιπὰς ἐκδοτικάς δαπάνας τῆς Ἐκκλησίας.

- ε) Καταβάλλει τὰς δαπάνας τῶν διαφόρων ἀποστολῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, τοῦ Γραφείου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου παρά τοις Εὐρωπαϊκοῖς Θεσμοῖς, ὡς καί τὰς δαπάνας ἄλλων συναφῶν σκοπῶν.
- ς) Καταβάλλει οἰασδήποτε ἄλλας δαπάνας, τὰς ὁποίας ἤθελε προσδιορίσει ἡ Ἱερά Σύνοδος.
- ζ) Ἐκπληροῖ οἰονδήποτε ἕτερον συναφές ἔργον ἤθελεν ἀναθέσει αὐτῶ ἡ Ἱερά Σύνοδος.

Ἄρθρον 3

Πόροι τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου

1. Πόροι τοῦ Ταμείου εἶναι:

- α) Αἱ, ἐπί τῶ σκοπῶ μισθοδοσίας τοῦ κλήρου, εἰδικαί εἰσφοραί τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, τῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐπαρχιῶν, τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, τῶν Ἐπαρχιακῶν Μονῶν καί τῶν Ἐνοριῶν.
- β) Ποσοστόν ἐπί τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, τῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐπαρχιῶν, τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, τῶν Ἐπαρχιακῶν Μονῶν καί τῶν Ἐνοριῶν.
- γ) Ἔσοδα ἐξ ἐπενδύσεων, κινητῶν καί ἀκινήτων ἀξιῶν, τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου.
- δ) Πάσης φύσεως εἰσφοραί, δωρεαί κ.λπ. ἐκ μέρους τρίτων.

2. Ὁ καθορισμός τῶν εἰδικῶν εἰσφορῶν τῆς παρ. 1, ἐδ. α, καί τό ποσοστόν ἐπί τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων τῆς παρ. 1, ἐδ. β, ρυθμίζονται ὑπό εἰδικοῦ κανονισμοῦ, τόν ὁποῖον ψηφίζει ἡ Ἱερά Σύνοδος.

Ἄρθρον 4

Οἰκονομικός ἔλεγχος

Οἰκονομικός ἔλεγχος τῶν οἰκονομικῶν δραστηριοτήτων τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου ἀσκεῖται ὑπό ἀνεξαρτήτου ἐγκεκριμένου ἐλεγκτικοῦ Οἴκου, ὀριζομένου ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 5

Φορεὺς Μισθοδοσίας τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου

1. Συστήνεται, ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, Φορεὺς Μισθοδοσίας τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου, τὰ ἔσοδα τοῦ ὁποίου προέρχονται ἀπό ἐπενδύσεις, αἱ ὁποῖαι γίνονται κατόπιν προικοδοτήσεως καί χορηγιῶν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχι-

επισκοπῆς, τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, τῶν Ἑνοριακῶν Μονῶν, τῶν Ἑνοριῶν καί ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν Ὄργανισμῶν.

2. Ὁ Φορέυς λειτουργεῖ βάσει Κανονισμοῦ, ψηφιζομένου ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

3. Ἡ διεύθυνσις, ἡ διαχείρισις καί ἡ ἐν γένει διοίκησις τοῦ Φορέως ἀναλαμβάνονται ὑπό τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου.

ἄρθρον 6

Ἐλεγκτικόν Τμήμα

Παρά τῆ Ἱερᾶ Συνόδῳ, καί μέ ἔδραν ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Κύπρου, λειτουργεῖ Ἐλεγκτικόν Τμήμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, πρός:

- α) Οἰκονομικόν καί διαχειριστικόν ἔλεγχον τῆς περιουσίας καί τῶν οἰκονομικῶν δραστηριοτήτων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, τῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐπαρχιῶν καί τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν.
- β) Μελέτην τῶν οἰκονομικῶν θεμάτων τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς ἀξιοποιήσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας.
- γ) Παροχήν συμβουλῶν, ἐν σχέσει πρός τὰς οἰκονομικάς δραστηριότητας τῶν ἐπί μέρους ἐκκλησιαστικῶν Ὄργανισμῶν.
- δ) Ἐκπλήρωσιν οἰουδήποτε ἐτέρου συναφοῦς ἔργου ἤθελεν ἀναθέσει αὐτῷ ἡ Ἱερά Σύνοδος.

ἄρθρον 7

Ἀρμοδιότητες τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος

Τό Ἐλεγκτικόν Τμήμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου:

1. Πέραν τῶν ἀναφερομένων εἰς τό ἄρθρον 6, δύναται νά διενεργῇ ἔλεγχον εἰς τὰς οἰκονομικάς δραστηριότητας τῶν Ἑνοριῶν, τῶν Ἐπαρχιακῶν Μονῶν καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ἰδρυμάτων καί Ὄργανισμῶν, περιλαμβανομένων ἐταιρειῶν μετά, ἢ ἄνευ, νομικῆς προσωπικότητος, εἰς τοὺς ὁποίους μετέχουν, μέ ποσοστόν πέραν τοῦ πενήντα τοῖς ἑκατόν, νομικά πρόσωπα τῆς Ἐκκλησίας, ἢ ἐκκλησιαστικά Ἰδρύματα.

2. Εἶναι ὑπεύθυνον νά ἐτοιμάζη συστήματα ἐσωτερικοῦ ἐλέγχου καί δικλίδας ἀσφαλείας καί νά ἀποστέλλῃ αὐτά εἰς τήν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπὴν Κύπρου, τὰς Ἀρχιερατικάς Ἐπαρχίας, τὰς Σταυροπηγιακάς Μονάς, τὰς Ἐπαρχιακάς Μονάς καί τὰς Ἑνορίας, αἱ ὁποῖαι ἔχουν τήν εὐθύνην τῆς ὑλοποιήσεως αὐτῶν, μέ σκοπόν τήν δημιουργίαν κλίματος ἀσφαλείας διά τήν οἰκονομικὴν διαχείρισιν.

3. Είναι υπεύθυνον νά έτοιμάζη καί νά παρουσιάζη, πρός πᾶσαν Ἐπαρχίαν καί Σταυροπηγιακὴν Μονήν, ἑτησίαν οἰκονομικὴν ἔκθεσιν, ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως αὐτῶν, καί νά προβαίνη εἰς τὰς ἐνδεδειγμένους παρατηρήσεις καί εἰσηγήσεις.

4. Είναι υπεύθυνον νά έτοιμάζη καί νά παρουσιάζη εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον ἑτησίαν οἰκονομικὴν ἔκθεσιν, ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῶν Ἐπαρχιῶν καί τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, μετὰ τῶν ἐνδεδειγμένων παρατηρήσεων καί εἰσηγήσεων, ἡ ὁποία ὑποβάλλεται μετὰ τῶν λογιστικῶν καταστάσεων τῶν Ἐπαρχιῶν καί τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν πρός τὴν Ἱεράν Σύνοδον πρός ἔγκρισιν.

Ἄρθρον 8

Τό Ἐλεγκτικόν Τμῆμα ἀναλαμβάνει τὴν ὀργάνωσιν καί διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογῶν δι' ἀνάδειξιν Ἀρχιεπισκόπου καί Μητροπολιτῶν, μετὰ ἀπὸ ἀνάθεσιν ὑπὸ τοῦ Τοποτηρητοῦ τῆς χηρευούσης ἀρχιερατικῆς Ἐπαρχίας.

Ἄρθρον 9

Προσωπικόν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος

1. Τό προσωπικόν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος ἀποτελεῖται ἐξ ἑνός διευθυντοῦ, ὁ ὁποῖος δύναται νά εἶναι καί ὁ διευθυντής τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου, ἐλεγκτῶν καί βοηθητικοῦ προσωπικοῦ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐλεγκτῶν καί τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ καθορίζεται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

2. Τό προσωπικόν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος διορίζει ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐκ μελῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ἐχόντων οἰκονομικὴν καί λογιστικὴν κατάρτισιν, ἀπολαύουν δέ μονιμότητος θέσεως. Παύονται δι' ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, δι' ἀνεπάρκειαν, ἀμέλειαν, ἔλλειψιν ἐχεμυθείας, πλημμελῆ ἐκπλήρωσιν καθηκόντων, ἢ διαγωγὴν ἀνάρμοστον πρός τὴν ιδιότητα αὐτῶν.

Ἄρθρον 10

Θρονικά Ταμεῖα

Παρ' ἐκάστη Ἐπαρχία, ὑπάρχει ἴδιον Θρονικόν Ταμεῖον, τοῦ ὁποίου πρόσδοι εἶναι:

α) Τὰ ἀπὸ τῆς κινητῆς καί ἀκινήτου περιουσίας τῆς Ἐπαρχίας εἰσοδήματα.

- β) Τά ἀπό τῶν Ἐνοριῶν καί Μονῶν θρονικά δικαιώματα, καθοριζόμενα ἐκάστοτε, βάσει πλαισίου, ὀριζομένου διά κανονισμοῦ, ἐκδιδομένου ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.
- γ) Δωρεαί, κληρονομίαι καί κληροδοτήματα.
- δ) Πάσης φύσεως τέλη καί δικαιώματα.
- ε) Δικαιώματα ἐπί τῶν ληξιαρχικῶν καί ἐπιβεβαιωτικῶν πράξεων.

Ἄρθρον 11

Ἐκ τῶν Θρονικῶν Ταμείων καλύπτονται:

- α) Αἱ ἀπολαβαί τοῦ Ἀρχιερέως καί τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐπαρχίας.
- β) Ἡ συντήρησις τοῦ Ἀρχιερέως καί τοῦ ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ διαμένοντος προσωπικοῦ, ὡς καί πάσης φύσεως ἔξοδα φιλοξενίας.
- γ) Ἡ συντήρησις τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Γραφείου, τῆς Ἐπισκοπικῆς κατοικίας καί τῶν λοιπῶν οἰκημάτων.
- δ) Τά ὁδοιπορικά τοῦ Ἀρχιερέως καί τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐπαρχίας.
- ε) Αἱ δαπάναι, δι' ἐπιδιόρθωσιν, βελτίωσιν καί αὔξησιν τῆς περιουσίας τῆς Ἐπαρχίας.
- ς) Αἱ εἰσφοραί πρός τό Κεντρικόν Ἐκκλησιαστικόν Ταμεῖον, ὡς ἡ πρόβλεψις τοῦ ἄρθρου 3, παρ. 1, ἐδ. α καί β.
- ζ) Οἱ φόροι.
- η) Αἱ ἐλεημοσύναι καί αἱ συνδρομαί εἰς φιλανθρωπικά καί ἐκπαιδευτικά καθιδρύματα καί αἱ συνδρομαί δι' ἐθνικάς ἀνάγκας.
- θ) Ὁ ἐμπλουτισμός τῆς βιβλιοθήκης καί τοῦ σκευοφυλακίου τοῦ Θρόνου.
- ι) Ἡ παροχή ὑποτροφιῶν.
- ια) Ἄλλαι δαπάναι, σχετικαί πρός τό ἔργον τῆς Ἐπαρχίας, τάς ὁποίας ἤθελεν ἐκάστοτε θεωρήσει ἀναγκαίας ἡ Θρονική Ἐπιτροπή, ἡ ὀικείος Ἀρχιερεύς.

Ἄρθρον 12

Ἐνοριακά Ταμεῖα

Πρόσοδοι τοῦ Ἐνοριακοῦ Ταμείου εἶναι:

- α) Τά ἀπό τῆς κινητῆς καί ἀκινήτου περιουσίας τοῦ Ναοῦ εἰσοδήματα.

- β) Τό προϊόν τῶν πωλουμένων κηρίων.
- γ) Αἱ εἰσπράξεις τῶν δίσκων.
- δ) Τά ἐξ ἱεροτελεστιῶν καί ἐκδόσεως πιστοποιητικῶν δικαιώματα.
- ε) Δωρεαί, κληρονομίαι καί κληροδοτήματα.

Ἄρθρον 13

Ἐκ τοῦ Ἑνοριακοῦ Ταμείου καλύπτονται:

- α) Αἱ πρός τήν οἰκίαν Ἐπαρχίαν εἰσφοραί, πρός ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς.
- β) Ἡ μισθοδοσία τῶν ψαλτῶν καί τῶν νεωκόρων.
- γ) Ἡ δαπάνη, διά τήν συντήρησιν καί, ἐν εὐπρεπεῖ καταστάσει, διατήρησιν τοῦ Ναοῦ, ἢ τῶν Ναῶν, τῆς Ἑνορίας.
- δ) Ἡ δαπάνη, διά τήν προμήθειαν τῶν διά τήν θείαν λατρείαν ὑλικῶν, ὡς καί τῶν ἱερῶν ἀμφίων, βιβλίων καί σκευῶν.
- ε) Αἱ ἐλεημοσύναι καί αἱ συνδρομαί εἰς φιλανθρωπικά καί ἐκπαιδευτικά καθιδρύματα.
- ς) Οἱ φόροι.
- ζ) Αἱ δαπάναι διά τήν βελτίωσιν καί ἐπιδιόρθωσιν τῆς κινητῆς καί ἀκινήτου περιουσίας.
- η) Αἱ εἰσφοραί πρός τό Κεντρικόν Ἐκκλησιαστικόν Ταμεῖον, ὡς ἡ πρόβλεψις τοῦ ἄρθρου 3, παρ. 1, ἐδ. α καί β.

2. Ἄπασαι αἱ ἀνωτέρω δαπάναι ἐκάστου Ἑνοριακοῦ Ταμείου δέον ὅπως γίνωνται συμφώνως πρός τόν προϋπολογισμόν, τόν ἐγκρινόμενον, ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, κατά τήν ἔναρξιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους. Διά πᾶσαν δαπάνην, ἐκτός τοῦ προϋπολογισμοῦ, δέον ὅπως ζητῆται ἐκ τῶν προτέρων εἰδική ἔγκρισις αὐτῆς ὑπό τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

Ἄρθρον 14

Κοιμητηριακοί Ναοί

Ἡ διαχείρισις τῶν Ναῶν τῶν Κοιμητηρίων, τόσον τῶν ἐξαρτωμένων ἕκ τινος Ἑνορίας, ὅσον καί τῶν ἀνηκόντων εἰς μίαν κοινότητα, ἐν ἧ ὑπάρχουν πολλά Ἑνορία, διέπεται ὑπό τῶν διατάξεων περί Ἑνοριακῶν Ταμείων. Ἡ διοίκησις αὐτῶν ἀσκεῖται, εἰς μέν τήν πρώτην περίπτωσιν, ὑπό τῆς Ἑνοριακῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑνορίας, εἰς δέ τήν δευτέραν περίπτωσιν, ὑπό Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐξ ἑνός Προέδρου, διοριζομένου ὑπό τοῦ

οικείου Ἀρχιερέως, καί τεσσάρων μελῶν, ἐκλεγομένων ὑπό τῶν Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπῶν τῶν Ἐνοριῶν, εἰς ἃς ἀνήκει τό Κοιμητήριον, καί ἐγκρινομένων ὑπό τοῦ οικείου Ἀρχιερέως.

Ἄρθρον 15

Μοναί τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου καί τοῦ Ἀγίου Γεωργίου Κοντοῦ

1. Ἡ Ἱερά Μονή Ἀποστόλου Ἀνδρέου διοικεῖται ὑπό ἐνοριακοῦ Συμβουλίου, ἐκλεγομένου ὑπό τῶν κατοίκων τῆς κοινότητος Ριζοκαρπάσου, ὑπό τήν προεδρίαν τοῦ οικείου Ἐπισκόπου, συμφώνως πρὸς εἰδικούς κανονισμούς.

Ἡ διαχείρισις τῆς Μονῆς διέπεται ὑπό τῶν περί Ἐνοριακῶν Ταμείων διατάξεων, αἱ δέ πρόσοδοι αὐτῆς διατίθενται, συμφώνως πρὸς τόν Καταστατικόν Χάρτην καί τόν εἰδικόν σκοπόν, δι' ὃν ἐξεχωρήθη ἡ διοίκησις αὐτῆς εἰς τήν ἀνωτέρω κοινότητα. Ἐάν ἤθελεν ἐκλείψει ὁ σκοπός, δι' ὃν ἡ ἐκχώρησις ἐγένετο, ὁ οικεῖος Ἐπίσκοπος, ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς ἀνωτέρω κοινότητος, θά ὀρίσῃ ἕτερον σκοπόν, εἰς ὃν θά διατίθενται αἱ πρόσοδοι αὐτῆς. Ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξύ τῆς κοινότητος καί τοῦ Ἐπισκόπου, ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀποφαίνεται ἀνεκκλήτως.

Εἰς περίπτωσιν ἐπανδρώσεως τῆς Μονῆς, αὐτή θά διοικῆται ὑπό τοῦ Ἡγουμένου, μετὰ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου αὐτῆς, κατὰ τά γενικῶς ἰσχύοντα.

2. Ἡ Ἱερά Μονή Ἀγίου Γεωργίου τοῦ Κοντοῦ, τελοῦσα ὑπό τήν δικαιοδοσίαν τῆς Μητροπόλεως Κιτίου, διοικεῖται ὑπό Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς, ὀριζομένης ὑπό τοῦ οικείου Μητροπολίτου καί εὑρισκομένης ὑπό τήν ἄμεσον ἐποπτεῖαν αὐτοῦ, τηρουμένων κατὰ τά λοιπά, ἀναλόγως, τῶν διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου.

Ἄρθρον 16

Διαχείρισις τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας

Πρόσοδοι τῶν Μονῶν εἶναι:

- α) Τά ἀπό τῆς κινητῆς καί ἀκινήτου περιουσίας εἰσοδήματα αὐτῶν.
- β) Τό προϊόν ἐκ τῶν κυτίων, ἐκ τῆς πωλήσεως κηροῦ καί ἐξ ἀφιερωμάτων τῶν Ναῶν τῆς Μονῆς.
- γ) Τά ἀπό τῶν ἐργοχείρων τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς εἰσοδήματα.
- δ) Δωρεαί, κληρονομίαι καί κληροδοτήματα πρὸς αὐτήν.

ε) Αί ἐκ τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς περιερχόμενοι εἰς αὐτήν περιουσί-
αι.

Ἄρθρον 17

Αἱ δαπάναι ἐκάστης Μονῆς καλύπτουν:

- α) Τά πρός τόν Θρόνον καταβαλλόμενα δικαιώματα.
- β) Τήν συντήρησιν καί διατήρησιν τῶν Ναῶν τῆς Μονῆς καί τῶν μετο-
χίων αὐτῆς.
- γ) Τήν ἐπιδιόρθωσιν καί καλήν διατήρησιν τῶν οἰκημάτων τῆς Μονῆς
καί τῶν μετοχίων αὐτῆς.
- δ) Τήν συντήρησιν τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς καί τῶν δοκίμων.
- ε) Τήν μισθοδοσίαν τοῦ τυχόν ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ.
- ς) Τήν παροχήν ξενίας εἰς τούς προσκυνητάς τῆς Μονῆς.
- ζ) Τάς δαπάνας διά βελτίωσιν τῆς κτηματικῆς περιουσίας τῆς Μονῆς.
- η) Τήν ὑποστήριξιν τῆς Παιδείας.
- θ) Τήν δαπάνην διά φιλανθρωπίαν καί ἐθνικάς ἀνάγκας.
- ι) Τήν δαπάνην δι' εἰδικόν τινα σκοπόν, περί οὗ προνοεῖ σχετικός κανο-
νισμός, ἢ δι' ἐξυπηρέτησιν ἄλλου σκοποῦ, κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς
Ἱερᾶς Συνόδου.
- ια) Τήν δαπάνην διά τήν μόρφωσιν ἀδελφῶν, ἢ ὑποτρόφων, τῆς Μονῆς.
- ιβ) Τοῦς φόρους.
- ιγ) Τάς εἰσφοράς πρός τό Κεντρικόν Ἐκκλησιαστικόν Ταμεῖον, ὡς ἡ
πρόβλεψις τοῦ ἄρθρου 3, παρ. 1, ἐδ. α καί β.

Ἄρθρον 18

Γενικά διατάξεις, ἀφορῶσαι εἰς τήν διαχείρισιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας

Τό οικονομικόν ἔτος ἄρχεται, δι' ὅλας τάς ἐκκλησιαστικάς διαχειρίσεις,
ἀπό τῆς 1ης Ἰανουαρίου καί λήγει τήν 31ην Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους.

Ἄρθρον 19

Ἡ διαχείρισις τῶν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων καί Ὁργανι-
σμῶν γίνεται ἐπί τῇ βάσει προϋπολογισμοῦ, συντασσομένου, ὑπό τῆς δια-
χειριστικῆς ἐπιτροπῆς αὐτῶν, καί ὑποβαλλομένου τό ἀργότερον μέχρι τῆς

15ης Δεκεμβρίου τοῦ προηγουμένου ἔτους, πρὸς τὸ πρόσωπον, ἢ τὸν Ὀργανισμόν, τὸν ἔχοντα τὴν ἀρμοδιότητα τῆς ἐγκρίσεως αὐτοῦ, ὡς κατωτέρω προνοεῖται. Εἰς περίπτωσιν μὴ ἐμπροθέσμου ὑποβολῆς προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τινος ἐκκλησιαστικοῦ σώματος, τοῦτον καταρτίζει τὸ ἔχον τὴν ἀρμοδιότητα ἐγκρίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ πρόσωπον, ἢ ὄργανον.

Ἄρθρον 20

Τὴν ἔγκρισιν τῶν προϋπολογισμῶν ἔχει, τόσον ἐπὶ τῶν ἐνοριακῶν Ναῶν καὶ τῶν Ναῶν τῶν Μονῶν, ὧν ἡ διοίκησις ἐξεχωρήθη εἰς κοινότητα, ὅσον καὶ ἐπὶ τῶν Ἐπαρχιακῶν Μονῶν καὶ ἐπὶ Ἰδρυμάτων, ἐξαρτωμένων ἐκ τινος Θρόνου, ὁ οἰκεῖος Ἀρχιερέυς.

Τὴν κατάρτισιν τῶν προϋπολογισμῶν τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν ἔχει τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον καὶ τὴν ἔγκρισιν ἡ Ἀδελφότης.

Τὴν ἔγκρισιν τῶν προϋπολογισμῶν τοῦ Θρόνου ἔχει ἡ Θρονική Ἐπιτροπή.

Τὴν ἔγκρισιν τῶν προϋπολογισμῶν τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου ἔχει τὸ Πενταμελές Διοικητικόν Συμβούλιον.

Ἄρθρον 21

Μέχρι τέλους Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους, τὸ ἀρμόδιον, διὰ τὴν ἔγκρισιν, πρόσωπον, ἢ σῶμα, ὀφείλει νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ ἐάν ἐγκρίνη, ἢ μὴ, τὸν ὑποβληθέντα προϋπολογισμόν τοῦ ἔτους, παραλείποντος δέ τούτου νὰ πράξῃ οὕτως ἐντὸς τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας, ὁ ὑποβληθεὶς προϋπολογισμὸς θεωρεῖται αὐτοδικαίως ἐγκεκριμένος.

Ἄρθρον 22

Διαχειριστικόν σῶμα, μὴ ὑποβάλλον ἐμπροθέσμως τὸν προϋπολογισμόν εἰς τὸ ἀρμόδιον πρὸς ἔγκρισιν πρόσωπον, ἢ ὄργανον, ἐάν, καὶ μετὰ ἔγγραφον ὑπόμνησιν, δέν ὑποβάλλῃ τοῦτον, ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν, δύναται, μετ' ἀκρόασιν, νὰ παυθῇ ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως, εἴτε ὡς σύνολον, εἴτε ὡς πρὸς τὰ ὑπεύθυνα διὰ τὴν παράλειψιν μέλη. Τοῦτο ἀντικαθίσταται, ἢ συμπληροῦται, ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον, ὡς ἐν τῷ παρόντι προνοεῖται.

Ἄρθρον 23

Πᾶν διαχειριστικόν σῶμα ὀφείλει νὰ ἀποστέλλῃ εἰς τὸ Ἐλεγκτικόν

Τμήμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ἀντίγραφον τοῦ προϋπολογισμοῦ, μετὰ τὴν ἔγκρισιν αὐτοῦ καί μέχρι τῆς 15ης Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους.

Ἄρθρον 24

Οὐδεμία ἀκίνητος ἐκκλησιαστικὴ περιουσία ἐκμισθοῦται διὰ χρονικὴν περίοδον ὑπερβαίνουσαν τὰ τέσσαρα ἔτη, εἰ μὴ τῇ ἐγκρίσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Δι' ἐκμίσθωσιν κάτω τῶν τεσσάρων ἐτῶν, ἀρκεῖ ἡ ἔγκρισις τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, ἐπὶ δέ Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς Μονῆς.

Ἄρθρον 25

Ἀπαραίτητος ὄρος πάσης ἐκμισθώσεως ἀκινήτου εἶναι ἡ παροχὴ ἀξιοχρέου ἐγγυήσεως διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀκριβῆ τήρησιν πάντων τῶν ὄρων τῆς μισθώσεως.

Ἄρθρον 26

Ἡ ἀκίνητος ἐκκλησιαστικὴ περιουσία ἐπιτρέπεται νὰ ἐκποιηθῇ μόνον ἐπὶ σκοπῷ ἀντικαταστάσεως δι' ἐτέρας, μᾶλλον προσοδοφόρου, ἢ εὐχερῆστερας διαχειρίσεως, ἢ διὰ λόγους ἐπιβάλλοντας τὴν κάλυψιν ἐπειγουσῶν ἀναγκῶν, μὴ δυναμένων νὰ ἀντιμετωπισθοῦν δι' ἄλλων εἰσοδημάτων.

Διὰ τὴν ἐκποίησιν, ἢ ἀνταλλαγὴν, ἀκινήτου περιουσίας ἐνοριακῶν Ναῶν, ἢ ἐνοριακῶν Μονῶν, ἀπαιτεῖται ἡ ἔγκρισις τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

Διὰ τὴν ἐκποίησιν, ἢ ἀνταλλαγὴν, ἀκινήτου περιουσίας Θρόνων, ἢ Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, ἀπαιτεῖται ἡ ἔγκρισις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Μόνον ὑπὸ τὰς αὐτάς διατυπώσεις δύναται ἡ ἀκίνητος ἐκκλησιαστικὴ περιουσία νὰ γίνῃ ἀντικείμενον ὑποθήκης.

Ἄρθρον 27

Σύναψις, ἢ ἐγγύησις, δανείου, ἢ ἀνάληψις ὁποιασδήποτε ἄλλης σοβαρᾶς οικονομικῆς ὑποχρεώσεως, ὑπὸ Ἀρχιερατικῆς Ἐπαρχίας, ἢ Μονῆς, ἢ Ἐνορίας, ἢ ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος, ἐπιτρέπεται μόνον διὰ σκοπούς ἀντιμετώπισεως ἐκκλησιαστικῶν ἀναγκῶν καὶ οικονομικῶν δραστηριοτήτων τῆς Ἐκκλησίας.

Διὰ τὴν σύναψιν, ἢ ἐγγύησιν, δανείου, ἢ ἀνάληψιν ὁποιασδήποτε ἄλλης σοβαρᾶς οικονομικῆς ὑποχρεώσεως, ὑπὸ Ἐνορίας, ἢ ἐνοριακῶν Μονῶν, ἀπαιτεῖται ἡ ἔγκρισις τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

Διά τήν σύναψιν, ἢ ἐγγύησιν, δανείου, ἢ ἀνάληψιν ὁποιασδήποτε ἄλλης σοβαρᾶς οικονομικῆς ὑποχρεώσεως, ὑπὸ Θρόνων, ἢ Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, ἢ ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος, ἀπαιτεῖται ἔγκρισις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 28

Ἀπαγορεύεται ἡ παροχή δανείου, ὑπὸ οἰουδήποτε διαχειριστικοῦ σώματος ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, εἰς ἰδιώτας καί εἰς μὴ ἐκκλησιαστικούς Ὀργανισμούς.

Ἄρθρον 29

Διατηρεῖται ἡ, δι' ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, συσταθεῖσα Τριμελῆς Συνοδική Ἐπιτροπή Διαχειρίσεως Ἀκινήτων. Ἡ Ἱερά Σύνοδος δύναται, κατὰ τήν κρίσιν αὐτῆς, ὅπως τροποποιήσῃ τήν ὡς ἄνω ἀπόφασιν, ἢ ρυθμίσῃ ἄλλως τὰ σχετικὰ θέματα.

Ἄρθρον 30

Εἰς περίπτωσιν ἀγορᾶς ἀκινήτου περιουσίας ὑπὸ Ἐνοριῶν, ἢ ἐνοριακῶν Μονῶν, ἀπαιτεῖται ἔγκρισις τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

Εἰς περίπτωσιν ἀγορᾶς ἀκινήτου περιουσίας ὑπὸ Θρόνων, ἢ Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, ἀπαιτεῖται ἔγκρισις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 31

Πᾶσα δαπάνη, δι' ἀνέγερσιν καί ἐπισκευήν κτιρίων καί ἀνοικοδόμησιν, ἢ ἐπισκευήν, Ναῶν, δύναται νά γίνῃ μόνον τῇ ἐγκρίσει τοῦ προσώπου, ἢ ὀργάνου, ὅπερ ἔχει τήν ἀρμοδιότητα ἐγκρίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἄρθρον 32

Διά τήν ἔγερσιν ἀγωγῆς ἐκ μέρους ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου, καθὼς καί διὰ τήν ἄσκησιν ἀνταγωγῆς, ἢ οἰουδήποτε ἐνδίκου μέσου, ἢ διὰ τήν ἐπίτευξιν συμβιβασμοῦ, ἀπαιτεῖται ἔγκρισις τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως.

Ἄρθρον 33

Ἐάν Ἐνοριακή τις Ἐπιτροπή παραλείπῃ νά εἰσπράξῃ, ἢ ἐξασφαλίσῃ, τὰ πρὸς τήν Ἐνορίαν ὀφειλόμενα, ἢ ὀλιγωρῇ εἰς τήν προστασίαν οἰωνδῆ-

ποτε συμφερόντων τοῦ ὑπ' αὐτήν Ναοῦ, δικαιούται ὁ Ἀρχιερεὺς νά λάβῃ οἰαδήποτε δικαστικά, ἢ ἄλλα μέτρα, ἅτινα ἤθελε κρίνει κατάλληλα, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Ἄρθρον 34

Δι' ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ρυθμίζεται ἐκάστοτε τὸ μέγιστον ὕψος εἰσφορῶν, ἢ δωρεῶν, εἰς τὰς ὁποίας αἱ Ἐπαρχίαι, ἢ αἱ Μοναί, δύνανται νά προβαίνουν πρὸς ἄσκησιν κοινωνικῆς διακονίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίς

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ Α.Μ. ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ Β' ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΠΡΟΣ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ	3
Α'. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ	11
"Άρθρον 1	11
"Η Έκκλησία τῆς Κύπρου	11
"Άρθρον 2	11
"Έπαρχίαι	11
"Άρθρον 3	12
"Ιερά Σύνοδος	12
"Άρθρον 4	12
Σύγκλησις τῆς "Ιερᾶς Συνόδου	12
"Άρθρον 5	13
Λειτουργία τῆς "Ιερᾶς Συνόδου	13
"Άρθρον 6	14
Γραμματεία τῆς "Ιερᾶς Συνόδου	14
"Άρθρον 7	14
"Άρμοδιότητες τῆς "Ιερᾶς Συνόδου	14
"Άρθρον 8	15
"Ιερατική Σχολή	15
"Άρθρον 9	15
"Επίσημον Δελτίον «'Απόστολος Βαρνάβας»	15
"Άρθρον 10	16
Σφραγίς τῆς "Ιερᾶς Συνόδου	16
"Άρθρον 11	16
Συνοδικαί "Επιτροπαί	16
"Άρθρον 12	16
"Ο "Αρχιεπίσκοπος	16
"Άρθρον 13	17
"Έπαρχιοῦχοι "Αρχιερεῖς	17
"Άρθρον 14	18
Παραμονή εἰς τόν Θρόνον	18

Ἔκλογὴ Ἐπισκόπων	19
Ἔκλογὴ Ἐπισκόπων	20
Σφραγίς Ἐπαρχίας	20
Ἔκλογὴ Ἐπισκόπων	20
Μὴ Ἐπαρχιοῦχοι Ἀρχιερεῖς	20
Ἔκλογὴ Ἐπισκόπων	20
Ἀπουσία Ἀρχιερέως	20
Β. ΕΚΛΟΓΗ ΑΡΧΙΕΡΕΩΝ	21
Ἔκλογὴ Ἀρχιεπισκόπου	21
Ἔκλογὴ Ἀρχιεπισκόπου	21
Ἔκλογὴ Ἀρχιεπισκόπου	21
Ἔκλογὴ Ἀρχιεπισκόπου	21
Ἔκλογὴ Ἀρχιεπισκόπου	22
Ἔκλογὴ Ἀρχιεπισκόπου	23
Ἔκλογὴ Ἀρχιεπισκόπου	23
Ἔκλογὴ Μητροπολιτῶν	23
Ἔκλογὴ Ἀρχιεπισκόπου	24
Ἔκλογὴ Ἀρχιεπισκόπου	24
Ἔκλογὴ Ἀρχιεπισκόπου	24
Ἔκλογὴ Ἀρχιεπισκόπου	24
Ἔκλογὴ Ἀρχιεπισκόπου	24
Ἔκλογὴ Ἀρχιεπισκόπου	25
Προσόντα τῶν πρὸς ἀρχιερατείαν ἐκλογίμων	25
Γ. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ	26
Ἔκλογὴ Ἀρχιεπισκόπου	26
Ἐκπροσώπησις τῆς Ἐπαρχίας	26
Ἔκλογὴ Ἀρχιεπισκόπου	26
Πρωτοσύγκελλος - Ἀρχιερατικοὶ Ἐπίτροποι	
- Ὑπηρεσιακὴ στελέχωσις τῶν Ἐπαρχιῶν	26
Ἔκλογὴ Ἀρχιεπισκόπου	26
Ἔκλογὴ Ἀρχιεπισκόπου	27

”Αρθρον 35	27
Θρονικαί Έπιτροπαί	27
”Αρθρον 36	28
Έκλογή λαϊκών μελών	28
”Αρθρον 37	28
”Αρθρον 38	28
”Αρθρον 39	29
Πλήρωσις κενῆς θέσεως	29
”Αρθρον 40	29
Λειτουργία τῆς Θρονικῆς Έπιτροπῆς	29
”Αρθρον 41	29
”Εκπτωσις Έπιτρόπου	29
”Αρθρον 42	30
Άρμοδιότητες τῆς Θρονικῆς Έπιτροπῆς	30
”Αρθρον 43	30
Θρονικά Ταμεῖα	30
”Αρθρον 44	30
Συμβουλευτικόν Οἰκονομικόν Σῶμα	30
Δ'. ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ	31
”Αρθρον 45	31
Ένορίαί	31
”Αρθρον 46	31
Ναοί	31
”Αρθρον 47	33
Έφημέριοι	33
”Αρθρον 48	36
Μισθοδοσία Κληρικῶν	36
”Αρθρον 49	36
Ψάλται καί Νεωκόροι καί λοιπή διακονία ἐν τῷ Ναῷ	36
”Αρθρον 50	37
”Αρθρον 51	37
”Αρθρον 52	37
Ένοριακαί Έπιτροπαί	37
”Αρθρον 53	38
Έκλογή μελών τῆς Ένοριακῆς Έπιτροπῆς	38

”Αρθρον 54	38
”Αρθρον 55	38
”Αρθρον 56	38
”Αρθρον 57	39
”Αρθρον 58	39
”Αρθρον 59	40
Πλήρωσις κενῆς θέσεως	40
”Αρθρον 60	40
Λειτουργία τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς	40
”Αρθρον 61	40
Παῦσις Ἐνοριακοῦ Ἐπιτρόπου, ἢ Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς	40
”Αρθρον 62	41
Καθήκοντα τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς	41
”Αρθρον 63	41
Ἐνοριακά Ταμεῖα	41
”Αρθρον 64	41
Ἐγκρισίς πράξεως Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς	41
Ε'. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΜΟΝΩΝ	42
”Αρθρον 65	42
Μοναί	42
”Αρθρον 66	44
Μοναχοί	44
”Αρθρον 67	45
Ὁ Ἡγούμενος	45
”Αρθρον 68	47
Τό Ἡγουμενοσυμβούλιον	47
”Αρθρον 69	47
Πειθαρχικά Ὕργανα	47
”Αρθρον 70	48
Μοναστηριακή Περιουσία	48
Ζ'. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	49
”Αρθρον 71	49
Σύστασις Ἰδρυμάτων	49

”Αρθρον 72	49
Διοίκησης Ίδρυμάτων	49
”Αρθρον 73	49
”Αρθρον 74	49
Μοναστηριακά Ίδρύματα	49
”Αρθρον 75	50
Έκπροσώπησις Ίδρυμάτων	50
”Αρθρον 76	50
Διάλυσις Ίδρύματος	50
”Αρθρον 77	50
Z. Η ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	51
”Αρθρον 78	51
Γενικαί διατάξεις	51
”Αρθρον 79	51
Τά Δικαιοδοτικά Ύργανα	51
”Αρθρον 80	53
Προσωρινή άργία	53
”Αρθρον 81	53
”Εκκλητον	53
”Αρθρον 82	54
’Ανασταλτικόν άποτέλεσμα	54
H. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ	55
”Αρθρον 83	55
Σύστασις Γάμου	55
”Αρθρον 84	55
Κωλύματα Γάμου	55
”Αρθρον 85	56
Γάμοι μεθ’ Έτεροδόξων	56
”Αρθρον 86	57
”Ακυροι καί άκυρώσιμοι Γάμοι	57
”Αρθρον 87	57
’Απόπειρα συνδιαλλαγής	57

”Αρθρον 88	58
Πνευματική λύσις	58
”Αρθρον 89	60
’Ανασύστασις Γάμου	60
”Αρθρον 90	60
”Ασκησις οἰκονομίας	60
Θ’. ΑΚΡΟΤΕΛΕΥΤΙΟΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	61
”Αρθρον 91	61
”Αρθρον 92	61
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α’	62
ΠΙΝΑΞ ΕΝΟΡΙΩΝ, ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΩΝ	
ΤΩΝ ΕΠΙΑΡΧΙΩΝ	62
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β’	70
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΠΟΙΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ	70
Ι. ΓΕΝΙΚΟΝ ΜΕΡΟΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	70
”Αρθρον 1	70
’Η ἐκκλησιαστικῶς ἀξιόποινος πράξις	70
”Αρθρον 2	70
Τό ἄδικον τῆς πράξεως	70
”Αρθρον 3	70
”Αρσις τοῦ ἀδίκου	70
”Αρθρον 4	71
Προσταγή	71
”Αρθρον 5	71
Κατάστασις ἀνάγκης	71
”Αρθρον 6	71
’Ο καταλογισμός τῆς πράξεως	71
”Αρθρον 7	72
Δόλος καί πραγματική πλάνη	72
”Αρθρον 8	72
Λόγοι ἄρσεως τοῦ ἀρχικοῦ καταλογισμοῦ	72
”Αρθρον 9	73
’Απόπειρα	73

”Αρθρον 10	73
Συμμετοχή	73
”Αρθρον 11	74
Συρροή ἐκκλησιαστικῶν ἀδικημάτων καί τό κατ’ ἐξακολούθησιν ἐκκλησιαστικόν ἀδίκημα	74
”Αρθρον 12	75
Ἐπιβολή καί ἐπιμέτρῆσις τῆς ποινῆς	75
II. ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ	77
A’. ΠΡΟΔΙΚΑΣΙΑ	77
”Αρθρον 1	77
Κατά τόπον ἀρμοδιότης	77
”Αρθρον 2	77
Καταγγελία	77
”Αρθρον 3	78
Ἀποδεικτικά μέσα	78
”Αρθρον 4	78
Ἀρχή τῆς ἠθικῆς ἀποδείξεως	78
”Αρθρον 5	78
Μή ἐξεταστέα πρόσωπα ὡς μάρτυρες	78
”Αρθρον 6	79
Λόγοι ἀποκλεισμοῦ	79
”Αρθρον 7	79
Λόγοι ἐξαιρέσεως	79
”Αρθρον 8	80
Ἐφαρμογή τῶν λόγων ἀποκλεισμοῦ καί ἐξαιρέσεως	80
”Αρθρον 9	80
Ὑποβολή αἰτήσεως ἐξαιρέσεως	80
”Αρθρον 10	80
Ἐκδίκασις αἰτήσεως ἐξαιρέσεως	80
”Αρθρον 11	81
Ἀποσιώπησις λόγου ἀποκλεισμοῦ	81
”Αρθρον 12	81
Ἀνακριτικὴ Ἐπιτροπή	81

”Αρθρον 13	82
Διερεύνησις πρὸς ἄσκησιν ποινικῆς διώξεως	82
”Αρθρον 14	82
Ἄρμοδιότητες καὶ καθήκοντα τοῦ Ἐνακριτοῦ	82
”Αρθρον 15	85
Ἄσκησις ποινικῆς διώξεως καὶ παραπομπή	85
”Αρθρον 16	85
Σύνταξις κατηγορητηρίου	85
”Αρθρον 17	85
Τὸ κατηγορητήριον	85
”Αρθρον 18	87
Συγκατηγορούμενοι	87
”Αρθρον 19	88
Καταχώρισις κατηγορητηρίου	88
Β. ΚΥΡΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	89
”Αρθρον 20	89
Διαδικασία κατὰ τὴν πρώτην δικάσιμον	89
”Αρθρον 21	89
Γενικαὶ ἐξουσίαι τοῦ Δικαστηρίου	89
”Αρθρον 22	90
Διαδικασία κατόπιν μεταβολῆς τοῦ κατηγορητηρίου	90
”Αρθρον 23	90
Παρουσία καὶ ἀποκλεισμός κατηγορουμένου	90
”Αρθρον 24	91
Μετάφρασις μαρτυρίας	91
”Αρθρον 25	91
Ἄπαγγελία τοῦ κατηγορητηρίου	91
”Αρθρον 26	91
Δικαιώματα τοῦ κατηγορουμένου	91
”Αρθρον 27	92
Ἐνστάσεις τοῦ κατηγορουμένου	92
”Αρθρον 28	93
Ἄπολογία καὶ ὁμολογία ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου	93
”Αρθρον 29	93
Κατηγορούμενος πάσχων ἐκ διανοητικῆς διαταραχῆς	93

Ἄρθρον 30	94
Ἄπαγόρευσις παρουσίας μαρτύρων	94
Ἄρθρον 31	94
Τρόπος διεξαγωγῆς τῆς ἀκροαματικῆς διαδικασίας	94
Ἄρθρον 32	95
Ρύθμισις διαδικασίας εἰς περίπτωσιν συγκατηγορουμένων	95
Ἄρθρον 33	96
Ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου	96
Ἄρθρον 34	96
Διάστασις μεταξύ ἀποδειχθέντων καὶ ἀναφερομένων εἰς τὸ κατηγορητήριον γεγονότων	96
Ἄρθρον 35	96
Καταδίκη, ἄνευ μεταβολῆς τοῦ κατηγορητηρίου, ἐν περιπτώσει διαστάσεως μεταξύ κατηγορητηρίου καὶ ἀποδειχθέντων γεγονότων	96
Ἄρθρον 36	97
Προσθήκη κατηγορίας	97
Ἄρθρον 37	97
Αὐτοψία	97
Ἄρθρον 38	97
Ἄπαγγελία ἀποφάσεως	97
Ἄρθρον 39	98
Πρακτικά τῆς δίκης	98
Ἄρθρον 40	98
Εὐχέρεια Δικαστηρίου πρὸς ρύθμισιν τῆς διαδικασίας	98
Ἄρθρον 41	98
Ἐφεσις Ἐκκλησιαστικοῦ Εἰσαγγελέως	98
Ἄρθρον 42	99
Ἐφεσις καταδικασθέντος	99
Ἄρθρον 43	99
Διαδικασία ἐκδικάσεως ἐφέσεως	99
Ἄρθρον 44	101
Ἡ ἀπόφασις	101
Ἄρθρον 45	101
Δεδικασμένον	101

”Αρθρον 46	101
’Αναστολή ποινής	101
Γ’. ΕΠΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	102
”Αρθρον 47	102
Διαταγή έπαναλήψεως τής διαδικασίας	102
”Αρθρον 48	102
Λόγοι έπαναλήψεως	102
”Αρθρον 49	103
Αίτησις έπαναλήψεως	103
”Αρθρον 50	103
’Αρμόδιον Δικαστήριον	103
”Αρθρον 51	103
Διαδικασία έκδικάσεως	103
”Αρθρον 52	104
’Αποκατάστασις	104
”Αρθρον 53	104
Δημοσιότης τής έκκλησιαστικής δίκης	104
”Αρθρον 54	104
’Ακροτελεύτιος διάταξις	104
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ’	105
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	105
”Αρθρον 1	105
Κεντρικόν ’Εκκλησιαστικόν Ταμείον	105
”Αρθρον 2	105
’Αρμοδιότητες του Κεντρικού ’Εκκλησιαστικού Ταμείου	105
”Αρθρον 3	106
Πόροι του Κεντρικού ’Εκκλησιαστικού Ταμείου	106
”Αρθρον 4	106
Οικονομικός έλεγχος	106
”Αρθρον 5	106
Φορέυς Μισθοδοσίας του ’Εφημεριακού Κλήρου	106
”Αρθρον 6	107
’Ελεγκτικόν Τμήμα	107
”Αρθρον 7	107
’Αρμοδιότητες του ’Ελεγκτικού Τμήματος	107
”Αρθρον 8	108

”Αρθρον 9	108
Προσωπικόν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος	108
”Αρθρον 10	108
Θρονικά Ταμεία	108
”Αρθρον 11	109
”Αρθρον 12	109
Ἐνοριακά Ταμεία	109
”Αρθρον 13	110
”Αρθρον 14	110
Κοιμητηριακοί Ναοί	110
”Αρθρον 15	111
Μοναί τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου καί τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Κοντοῦ	111
”Αρθρον 16	111
Διαχειρίσεις τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας	111
”Αρθρον 17	112
”Αρθρον 18	112
Γενικά διατάξεις, ἀφορώσαι εἰς τήν διαχείρισιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας	112
”Αρθρον 19	112
”Αρθρον 20	113
”Αρθρον 21	113
”Αρθρον 22	113
”Αρθρον 23	113
”Αρθρον 24	114
”Αρθρον 25	114
”Αρθρον 26	114
”Αρθρον 27	114
”Αρθρον 28	115
”Αρθρον 29	115
”Αρθρον 30	115
”Αρθρον 31	115
”Αρθρον 32	115
”Αρθρον 33	115
”Αρθρον 34	116
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	117

